

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2025-01-27)

Kommunfullmäktige

Datum: 2025-01-27

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2025-01-27

3

Ärenden

1/25 Fastställande av dagordning

5

2/25 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige

6

3/25 Anmälan av nya motioner

7

4/25 Anmälan av nya interpellationer

8

5/25 Fråga

9

6/25 Svar på motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial

10

7/25 Undertecknande av CEMR-deklarationen

15

8/25 Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kv3 (2024)

72

9/25 Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter

81

10/25 Utlåningsramar koncernbanken 2025 - Miljösamverkan Östra Skaraborg

124

11/25 Anmälningsärenden kommunfullmäktige 27 januari 2025

132

12/25 Valärenden

218

13/25 Avslutning

219

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2025-01-27 kl. 18:00

Plats: Sessionssalen

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet skall själv kontakta gruppleddare.

I anslutning till sammanträdet kommer Skövde kommuns Likabehandlingspris 2024 att delas ut.

Dagordning		
Inledning Mötets öppnande Val av protokolljusterare Närvarokontroll		
Ärenden		
1		Fastställande av dagordning
2		Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
3		Anmälan av nya motioner
4		Anmälan av nya interpellationer
5		Fråga
6	KS2024.0501	Svar på motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial
7	KS2024.0095	Undertecknande av CEMR-deklarationen
8	KS2025.0048	Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kv3 (2024)
9	KS2024.0463	Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter
10	KS2024.0690	Utlåningsramar koncernbanken 2025 - Miljösamverkan Östra Skaraborg
11	KS2025.0005	Anmälningsärenden kommunfullmäktige 27 januari 2025
12		Valärenden <i>Politiskt föredragande: Anders Karlsson (M)</i>

13		Avslutning
----	--	------------

Skövde, 2025-01-17

Monica Green
Ordförande

Camilla Arvidsson
Sekreterare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-12-05**

Diarienummer: **KS2024.0501-5**

Handläggare: **Sari Strömblad**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen ska anses vara besvarad.

Sammanfattning

Peter Sögaard, Miljöpartiet de gröna i Skövde föreslår att kommunen utvecklar en plan för långsiktigt hållbar masshantering. Byggnation innebär schaktning och hantering av massor, samtidigt som jungfruligt bergsmaterial och naturgrus behövs för byggnationer. Miljöpartiet anser att hanteringen av dessa massor bör planeras långsiktigt, med möjligheter till återvinning för att minska behovet av ändliga resurser.

Sektor samhällsbyggnad instämmer i att bostads- och infrastrukturprojekt i Skövde ökar behovet av material. Sektor samhällsbyggnad har tillsammans med sektor service redan identifierat behovet av att kartlägga mark och masstransporter i Skövde. För att säkra tillgången på byggnadsmaterial, minska byggnadskostnader samt reducera miljö- och klimatpåverkan, behöver masshanteringen bli mer cirkulär och resurseffektiv.

Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet är en av fyra strategier för att nå kommunfullmäktiges klimat- och miljömål. Dessa strategier har brutits ned till konkreta aktiviteter, och masshantering är redan idag en prioriterad aktivitet som sektor service ansvarar för.

Handlingar

Tjänsteutlåtande

Motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Handläggare

Sari Strömblad

Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

Motion masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial

Det är egentligen två olika frågor som dock hänger samman i sin lösning. Byggnation medför i sin natur att schaktning utförs och att massor flyttas och måste tas omhand. Samtidigt bryts jungfruligt bergsmaterial och eller naturgrus för att ingå i byggnationen.

Miljöpartiet anser att hanteringen av de uppkomna massorna bör planeras långsiktigt. En möjlighet att återvinna massorna bör finnas för att minska behovet att ta av ändliga resurser.

Miljöpartiet de gröna i Skövde föreslår:

- att kommunen tar fram en plan som hanterar en långsiktigt hållbar masshantering

Peter Sögaard

KS § 11/25**Svar på motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial**

KS2024.0501

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-12-11	230/24
2 Kommunstyrelsen	2025-01-08	11/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att motionen ska anses vara besvarad.

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP), Dag Fredriksson (V) och Christer Winbäck (L) yrkar bifall till motionen.

Johan Ask (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Sammanfattning

Peter Sögaard, Miljöpartiet de gröna i Skövde föreslår att kommunen utvecklar en plan för långsiktigt hållbar masshantering. Byggnation innebär schaktning och hantering av massor, samtidigt som jungfruligt bergsmaterial och naturgrus behövs för byggnationer. Miljöpartiet anser att hanteringen av dessa massor bör planeras långsiktigt, med möjligheter till återvinning för att minska behovet av ändliga resurser.

Sektor samhällsbyggnad instämmer i att bostads- och infrastrukturprojekt i Skövde ökar behovet av material. Sektor samhällsbyggnad har tillsammans med sektor service redan identifierat behovet av att kartlägga mark och masstransporter i Skövde. För att säkra tillgången på byggnadsmaterial, minska byggnadskostnader samt reducera miljö- och klimatpåverkan, behöver masshanteringen bli mer cirkulär och resurseffektiv.

Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet är en av fyra strategier för att nå kommunfullmäktiges klimat- och miljömål. Dessa strategier har brutits ned till konkreta aktiviteter, och masshantering är redan idag en prioriterad aktivitet som sektor service ansvarar för.

Handlingar

Tjänsteutlåtande

Motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

31 (41)

Skickas till
Sektor samhällsbyggnad

KSAU § 230/24

Svar på motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial

KS2024.0501

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-12-11	230/24

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen ska anses vara besvarad.

Sammanfattning

Peter Sögaard, Miljöpartiet de gröna i Skövde föreslår att kommunen utvecklar en plan för långsiktigt hållbar masshantering. Byggnation innebär schaktning och hantering av massor, samtidigt som jungfruligt bergsmaterial och naturgrus behövs för byggnationer. Miljöpartiet anser att hanteringen av dessa massor bör planeras långsiktigt, med möjligheter till återvinning för att minska behovet av ändliga resurser.

Sektor samhällsbyggnad instämmer i att bostads- och infrastrukturprojekt i Skövde ökar behovet av material. Sektor samhällsbyggnad har tillsammans med sektor service redan identifierat behovet av att kartlägga mark och masstransporter i Skövde. För att säkra tillgången på byggnadsmaterial, minska byggnadskostnader samt reducera miljö- och klimatpåverkan, behöver masshanteringen bli mer cirkulär och resurseffektiv.

Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet är en av fyra strategier för att nå kommunfullmäktiges klimat- och miljömål. Dessa strategier har brutits ned till konkreta aktiviteter, och masshantering är redan idag en prioriterad aktivitet som sektor service ansvarar för.

Handlingar

Tjänsteutlåtande

Motion om masshantering och hushållning med ändliga resurser stenmaterial

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-02-26**Diarienummer: **KS2024.0095-2**Handläggare: **Ramona Nilsson**

Beredning medborgare och folkhälsa

Undertecknande av CEMR-deklarationen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att ansluta sig till de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen enligt rekommendation från Sveriges kommuner och regioners styrelse.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelsens ordförande att underteckna de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att ta fram en handlingsplan utifrån de nio tilläggsartiklarna i CEMR-deklarationen för att implementera dem i kommunens ordinarie verksamhet och styrdokument. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Bakgrund

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation, Council of European Municipalities and Regions (CEMR), beslutade den 6 december 2022 att uppdatera den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) från 2006.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beslutade den 26 januari 2024 att rekommendera kommuner och regioner att underteckna CEMR-deklarationen och att de kommuner och regioner som tidigare undertecknat CEMR-deklarationen även ansluter sig till de nya artiklarna.

År 2021 fyllde CEMR-deklarationen femton år. Det blev startskottet för en grundlig översyn av deklarationen vilket under 2021 och 2022 mynnade ut i att CEMR:s Policy Committee den 6 december 2022 beslutade att göra vissa språkliga förbättringar och ändringar av redaktionell karaktär, för-stärka det intersektionella perspektivet i hela deklarationen, samt i ett helt nytt separat avsnitt lägga till nio nya artiklar om sakområden som täcktes otillräckligt eller inte alls av deklarationen från 2006.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-02-26**

Diarienummer: **KS2024.0095-2**

Handläggare: **Ramona Nilsson**

De nio nya artiklarna handlar om att

- jämställdhet är en drivkraft för hållbar utveckling och en förutsättning för att genomföra hållbarhetsmålen i Agenda 2030 (artikel 31)
- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
- uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och uppmuntra att stereotypa könsroller utmanas (artikel 34)
- modern teknologi möjliggör nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete som kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men också riskerar att öka omsorgsburden och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
- använda digital teknik så att den ökar och inte minskar jämställdheten, det vill säga att kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
- kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
- integrera åtgärder mot klimatförändringar som beaktar jämställdhet i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
- beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Kommuner och regioner som har undertecknat CEMR-deklarationen före 2023 behöver inte ställa sig bakom hela deklarationen igen. I stället bjuds de in att ansluta sig till att ratificera även de nio nya artiklarna och inlemma dessa i sitt arbete med att genomföra åtagandena i deklarationen. Skövde kommun har anslutit CEMR innan 2023 och handlingsplanen slutrapporterades 2019 (KF § 75/19), vilket innebär att endast de nio tilläggsartiklarna behöver undertecknas.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Undertecknande av CEMR-deklarationen

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-02-26**

Diarienummer: **KS2024.0095-2**

Handläggare: **Ramona Nilsson**

Meddelande_2_2024 - Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen.pdf

Skickas till

Sveriges Kommuner och Regioner, info@skr.se

Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

Sveriges
Kommuner
och Regioner

**MEDDELANDE FRÅN
STYRELSEN NR 2/2024**

Vårt ärendenr:
SKR2024/00025

2024-01-26

Kommunstyrelser
Regionstyrelser

Meddelande från styrelsen – Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen

Ärendenr: SKR2024/00025

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 26 januari 2024 beslutat

att Sveriges Kommuner och Regioner, som ställde sig bakom den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) 2006, även ansluter sig till deklarationens nio nya artiklar 31-39, beslutade av CEMR den 6 december 2022, och inkluderar dessa i förbundets arbete med att genomföra åtagandena i CEMR-deklarationen.

att SKR rekommenderar kommuner och regioner att underteckna CEMR-deklarationen och att de kommuner och regioner som tidigare undertecknat CEMR-deklarationen även ansluter sig till de nya artiklarna.

att SKR fortsätter att erbjuda möjligheten att ansluta sig till SKR:s Modellkoncept för jämställdhetsintegrering som ett stöd i arbetet med att förverkliga åtagandena i CEMR-deklarationen, det vill säga integrera jämställdhet i styrning, ledning och verksamheter.

att kansliet får i uppdrag att ta fram en ny strategisk handlingsplan för jämställdhetsintegrering av SKR.

Sammanfattning

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation, Council of European Municipalities and Regions (CEMR), beslutade den 6 december 2022 att uppdatera den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) från 2006.

SKR rekommenderar kommuner och regioner att underteckna CEMR-deklarationen och att de kommuner och regioner som tidigare undertecknat CEMR-deklarationen även ansluter sig till de nya artiklarna. SKR erbjuder samtliga kommuner och regioner att delta i SKR:s Modellkoncept för

Sveriges Kommuner och Regioner
Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skr.se, www.skr.se

jämställdhetsintegrering som ett stöd i arbetet med att förverkliga åtagandena i CEMR-deklarationen.

Ärendebeskrivning

CEMR-deklarationen

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation Council of European Municipalities and Regions (CEMR), som samlar mer än 60 medlemsorganisationer i 40 länder, antog 2006 den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen). Deklarationen är ett verktyg för kommuner och regioner att inom ramen för en sammanhållen och ambitiös strategi främja jämställdhet mellan kvinnor och män och integrera jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i alla delar av den praktiska verksamheten.

SKR ställde sig bakom CEMR-deklarationen redan 2006, innan den före-låg i svensk översättning, och rekommenderar kommuner och regioner att underteckna den. Beslut om att ställa sig bakom deklarationen fattas av kommuns/regions politiska ledning och idag har 112 kommuner och 19 regioner (Gotland räknas här som kommun) anslutit sig till deklarationen.

Den uppföljning av arbetet med CEMR-deklarationen i Sverige som SKR låtit göra och publicerade i juni 2022, visar att deklarationen är viktig för kommunernas och regionernas jämställdhetsarbete – inte minst har den stor strategisk betydelse.

Uppdatering av CEMR-deklarationen

År 2021 fyllde CEMR-deklarationen femton år. Det blev startskottet för en grundlig översyn av deklarationen, som SKR deltog aktivt i på både politisk nivå och kanslinivå. SKR ser ett stort behov av att främja, stödja och utveckla jämställdhetsarbetet på lokal och regional nivå i Europa och bedömer att förbundet och dess medlemmar har gott om erfarenheter och goda exempel att bidra med i det europeiska jämställdhetsarbetet.

Under 2021 och 2022 diskuterades i CEMR:s olika beredande och beslutsfattande instanser hur CEMR-deklarationen från 2006 och dess verktyg skulle kunna förbättras och utvecklas. Diskussionerna utmynnade i att CEMR:s Policy Committee den 6 december 2022 beslutade att göra vissa språkliga förbättringar och ändringar av redaktionell karaktär, för-stärka det intersektionella perspektivet i hela deklarationen, samt i ett helt nytt separat avsnitt lägga till nio nya artiklar om sakområden som täcktes otillräckligt eller inte alls av deklarationen från 2006.

De nio nya artiklarna handlar om att

- jämställdhet är en drivkraft för hållbar utveckling och en förut-sättning för att genomföra hållbarhetsmålen i Agenda 2030 (artikel 31)

- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
- uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och uppmuntra att stereotypa könsroller utmanas (artikel 34)
- modern teknologi möjliggör nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete som kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men också riskerar att öka omsorgsburden och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
- använda digital teknik så att den ökar och inte minskar jämställdheten, det vill säga att kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
- kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
- integrera åtgärder mot klimatförändringar som beaktar jämställdhet i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
- beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Kommuner och regioner som har undertecknat CEMR-deklarationen före 2023 behöver inte ställa sig bakom hela deklarationen igen. Istället bjuds de in att ansluta sig till och ratificera även de nio nya artiklarna och inlemma dessa i sitt arbete med att genomföra åtagandena i deklarationen.

Kommuner och regioner som ännu inte har undertecknat deklarationen bjuds in att ställa sig bakom den uppdaterade CEMR-deklarationen i sin helhet, dvs åtagandena i både den ursprungliga deklarationen och 2022 års tillägg.

SKR, som anslöt sig till CEMR-deklarationen 2006 innan den förelåg i svensk översättning, behöver inte ställa sig bakom artiklarna 1-30 igen. När översättningen av den uppdaterade deklarationen till svenska är klar och publicerad på CEMR:s webbplats, kommer befintliga svenska under-tecknare att bjudas in att ansluta sig också till de nio nya artiklarna, medan kommuner och regioner som ännu inte har undertecknat deklarationen bjuds in att ställa sig bakom den uppdaterade CEMR-deklarationen i sin helhet.

I inbjudan som skickas ut till samtliga kommuner och regioner bifogas även information om SKR:s Modellkoncept för jämställdhetsintegrering som ett stöd i arbetet med att förverkliga åtagandena i CEMR-deklarationen, det vill säga integrera jämställdhet i styrning, ledning och verksamheter.

Nyöversättning av CEMR-deklarationen

I de diskussioner som fördes i samband med översynen av CEMR-deklarationen 2021-2022, såg representanter för flera länder även behov av att se över översättningarna till sina respektive språk. Detta gällde också den svenska översättningen från 2009. I några fall handlade bristerna om att översättningen inte helt återspeglade ursprungstexten innehållsmässigt, i andra om att gängse svenska ord och termer inte hade använts och det därför kunde vara svårt att veta vad som avsågs. Den översättning som CEMR/SKR nu har genomfört med anledning av uppdateringen, omfattar därför deklarationen i sin helhet.

Den uppdaterade CEMR-deklarationen fanns snabbt tillgänglig på engelska och franska och översättning inleddes sedan 2023 till svenska och andra språk. CEMR:s kansli anlätade för detta ändamål en översättningsbyrå, men SKR:s kansli har aktivt bistått CEMR för att se till att nyöversättningen av deklarationen ligger i linje med etablerat svenskt språkbruk, utan att ge avkall på ursprungstextens innebörd.

Bilaga

Den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen), antagen 2006 och uppdaterad 2022, i svenska översättning redovisas i **bilaga 1**.

Sveriges Kommuner och Regioner

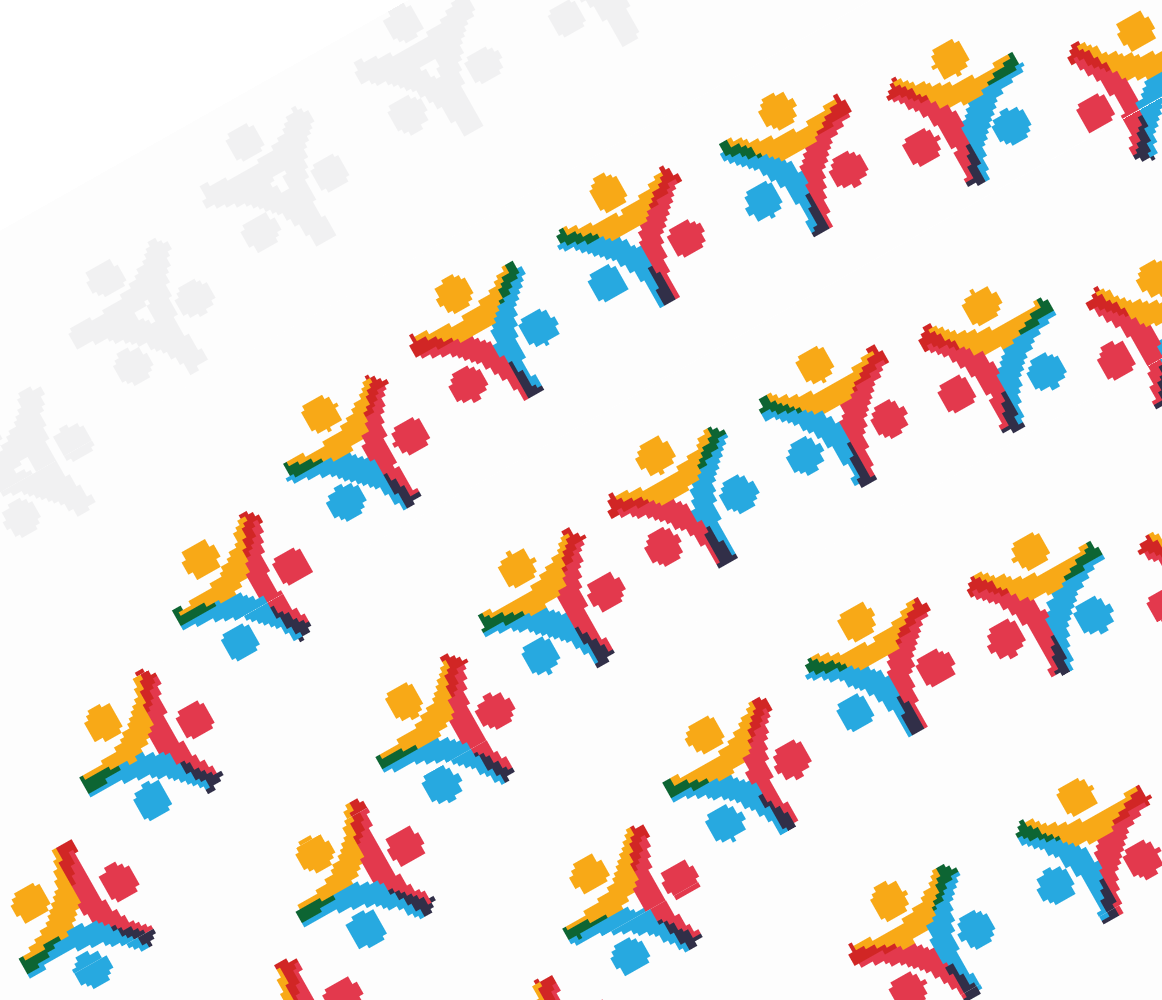
Anders Henriksson
Ordförande

European Charter for Equality

DEN EUROPEISKA DEKLARATIONEN FÖR JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN PÅ LOKAL OCH REGIONAL NIVÅ

Council of European Municipalities and Regions (CEMR)

Antagen av CEMR:s Policy Committee 2006
Uppdaterad av CEMR:s Policy Committee 2022

© 2022 - CCRE CEMR

Kontakt: charter@ccre-cemr.org

DEN EUROPEISKA DEKLARATIONEN FÖR JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN PÅ LOKAL OCH REGIONAL NIVÅ

En deklARATION som uttrycker europeiska kommuners och regioners åtagande att använda sina befogenheter och partnerskap för att uppnå jämställdhet för sina invånare

INLEDNING

Den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå riktar sig till Europas kommuner och regioner som bjuds in att underteckna deklarationen och därigenom offentligt ta ställning för principen om jämställdhet¹ och inom sina verksamhetsområden genomföra de åtaganden som anges i deklarationen.

För att inleda arbetet med att genomföra dessa åtaganden, förbinder sig varje undertecknare att upprätta en handlingsplan för jämställdhet som anger vilka prioriteringar, åtgärder och resurser som avsätts för genomförandet.

Vidare förbinder sig varje undertecknare att samarbeta med alla institutioner och organisationer inom sin kommun eller region i syfte att främja att verklig jämställdhet uppnås i praktiken.

Deklarationen har utarbetats som en del i ett projekt som genomfördes av de europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation *Council of European Municipalities and Regions (CEMR) 2005–2006*, tillsammans med dess medlemmar och samarbetsparter (se Medverkande). Projektet fick stöd av Europeiska kommissionen genom dess femte handlingsprogram för jämställdhet.

År 2011–2012 skapades, tack vare ett generöst stöd från Sveriges regering via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), ett onlineobservatorium² som syftar till att hjälpa undertecknare att fullgöra sina åtaganden genom att tillhandahålla information, vägledning och goda exempel inom de sakområden som deklarationen omfattar.

År 2014–2015 utvecklades och testades en uppsättning indikatorer avsedda som hjälp för att följa upp och utvärdera

genomförandet av deklarationen. Detta skedde inom ramen för ett pilotprojekt som stöddes av Europeiska kommissionen.

År 2021 tog CEMR:s jämställdhetskommitté (*Standing Committee for Equality*) initiativet till att granska och vid behov uppdatera deklarationen. Kommitténs slutsats efter granskningen var att det fanns anledning att föreslå ändringar i deklarationen i syfte att:

- förbättra språket i deklarationen och göra ändringar av redaktionell karaktär
- tydliggöra och stärka det intersektionella perspektivet³ i hela deklarationen, men med ett bibehållet fokus på "alltid kön, aldrig bara kön" som vägledande princip
- göra några innehållsmässiga tillägg i form av nya artiklar i ett separat avsnitt, bland annat om behovet av en jämställdhetsdimension i krishantering och civil beredskap samt att tillämpa ett jämställdhetsperspektiv på den snabba internetutvecklingen och digitaliseringen.

Ett avsnitt med nya tillagda artiklar finns på sidan 28. Befintliga undertecknare av deklarationen bjuds in att ansluta sig till och ratificera dessa tillägg och ta med dessa nya åtaganden i sitt arbete med att genomföra CEMR-deklarationen för jämställdhet. Från och med 2023 åtar sig nya undertecknare självfallet att leva upp till både den ursprungliga deklarationen och 2022 års tillägg.

Dessa uppdateringar och tillägg 2022 har genomförts med stöd från Europeiska unionen genom programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden.

1 I engelskan används uttryck som "gender equality" och "equality between women and men" för att beteckna jämlikhet mellan könen. Svenskan har dock ett särskilt ord, jämställdhet, som avser just jämlikhet mellan kvinnor och män och som därför används i denna översättning.

2 www.charter-equality.eu

3 Intersektionalitet handlar om att varken gruppen kvinnor eller gruppen män är enhetliga och att olika diskrimineringsgrunder och maktordningar kan påverka och även förstärka varandra.

BAKGRUND

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande rättighet för alla och ett omistligt värde i en demokrati. För att det ska förverkligas är det inte bara nödvändigt att det rättsligt erkänns, utan också att det tillämpas effektivt på alla områden, såväl politiska och ekonomiska som sociala och kulturella.

Trots talrika exempel på formellt erkännande och uppnådda framsteg, existerar jämställdhet ännu inte i verkligheten. Kvinnor och män har i praktiken inte samma rättigheter. Sociala, politiska, ekonomiska och kulturella ojämlikheter mellan könen lever kvar, till exempel i form av löneskillnader och politisk underrepresentation.

Dessa ojämlikheter beror på sociala konstruktioner rotade i en mängd stereotypa föreställningar om kön som reproduceras inom familjen, skolan, kulturlivet, medierna, arbetslivet och samhällsorganisationen. Det finns många områden där det är möjligt att agera genom att anta nya förhållningssätt och genomföra strukturella förändringar.

Jämställdhet och Europeiska unionens styrning

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en av Europeiska unionens och Europeiska ekonomiska samarbetsrådets grundprinciper. Detta kan spåras tillbaka till 1957 då principen om lika lön för lika arbete skrevs in i Romfördraget.

Genom sin närhet till befolkningens vardagsliv, utgör kommuner och regioner de politiska nivåer som har bäst förutsättningar att motverka att ojämställdhet reproduceras och sprids och att främja ett verkligt jämställt samhälle. Genom

sina befogenheter och samarbeten med alla typer av aktörer på lokal nivå, kan de vidta konkreta åtgärder för att främja jämställdhet.

Utöver detta är subsidiaritetsprincipen⁴ särskilt viktig för förverkligandet av kvinnors och mäns rätt till jämställdhet. Denna princip gäller på alla politiska nivåer: den europeiska, den nationella, den regionala och den lokala. Oaktat skillnader i ansvarsområden mellan Europas kommuner och regioner, kan och bör alla spela en konstruktiv roll för att främja jämställdhet i praktiken på sätt som påverkar invånarnas vardagsliv positivt.

Nära kopplad till subsidiaritetsprincipen är principen om kommunal och regional självstyrelse. Europarådets konvention om kommunal självstyrelse från 1985, som har undertecknats och ratificerats av det stora flertalet europeiska stater, betonar "kommunernas rätt och möjlighet att inom lagens gränser reglera och sköta en väsentlig del av de offentliga angelägenheterna på eget ansvar och i den lokala befolkningens intresse". Att genomföra och främja rätten till jämställdhet måste ses som en väsentlig aspekt av begreppet kommunal självstyrelse.

Den lokala och regionala demokratin måste utgöra utgångspunkt för lämpliga avvägningar vid beslut om grundläggande, konkreta aspekter av människors vardagsliv såsom boende, säkerhet, kollektivtrafik, arbetsliv och hälsa.

Genom att säkerställa att kvinnor fullt ut deltar i utvecklingen och genomförandet av den lokala och regionala politiken, garanteras även att deras livserfarenheter, kunskaper och kreativitet tillvaratas istället för att slösas bort.

⁴ Detta är, i enlighet med artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen, principen enligt vilken EU inte agerar (utom på områden som faller inom dess exklusiva behörighet) såvida inte detta är mer effektivt än åtgärder på nationell, regional och lokal nivå.

Om vi ska uppnå ett samhälle som bygger på jämställdhet, är det nödvändigt att kommuner och regioner fullt ut integrerar jämställdhetsperspektivet i sin politik, sin organisation och sitt agerande. Verklig jämställdhet är också nyckeln till ekonomisk och social utveckling – inte bara på europeisk eller nationell nivå, utan också i våra kommuner och regioner – i såväl dagens värld som morgondagens.

CEMR och jämställdhet på kommunal/ regional nivå

CEMR och dess jämställdhetskommitté (*Standing Committee for Equality*)⁵ har aktivt arbetat för jämställdhet på kommunal och regional nivå sedan 1980-talet. Ett av de konkreta verktyg för europeiska kommuner och regioner som arbetet resulterat i är "Den jämställda staden" (*The Town for Equality*) som CEMR lanserade 2005. Genom att lyfta fram goda exempel från olika europeiska städer och kommuner, introducerades i "Den jämställda staden" en första metod för

jämställdhetsintegrering på lokal och regional nivå. Denna deklaration – uppdaterad 2022 – bygger på detta arbete.

Den första CEMR-studien om kvinnorepresentation på lokal nivå publicerades 1998. Den kompletterades i en andra upplaga 2008, och uppdaterades och utvidgades sedan till en granskning av alla nivåer av beslutsfattande i 40 europeiska länder 2019. Även om andelen kvinnliga politiker och ledare har ökat under årens lopp, har varje efterföljande studie också visat på ett angeläget behov av att fortsätta förespråka jämn könsfördelning vad gäller politiskt deltagande, representation och inflytande.

Kommunernas och regionernas betydelse för att främja jämställdhet slogs fast i det internationella kommunförbundet IULA:s⁶ världsdeklaration om kvinnor i kommunerna (*IULA Worldwide Declaration on Women in Local Government*), som antogs 1998. Den nya världsorganisationen *United Cities and Local Governments* (UCLG) fortsätter att ha jämställdhet mellan kvinnor och män som ett av sina prioriterade mål.

⁵ Hette tidigare CEMR:s kommitté med folkvalda kvinnor från kommuner och regioner (*CEMR Committee of women elected representatives of local and regional authorities*).

⁶ Organisationerna *International Union of Local Authorities* och *United Towns Organisation* upplöstes efter en sammanslagning i början av 2000-talet, som gav upphov till den nya organisationen *United Cities and Local Governments*.

FÖRKORTNINGAR

FÖRKORTNINGAR

CEMR: *Council of European Municipalities and Regions* (de europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation)

EU: Europeiska unionen

IT: Informations- och kommunikationsteknik

INGRESS

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation *Council of European Municipalities and Regions* (CEMR), i egenskap av representant för kommuner och regioner i Europa och i samarbete med sina medlemmar och samarbetsparter:

Erinrar om att grundläggande fri- och rättigheter, liksom främjandet av jämställdhet och icke-diskriminering, utgör ett fundament i den Europeiska gemenskapen och unionen och att EU-lagstiftningen har lagt grunden för de framsteg som gjorts i Europa på detta område,

Beaktar de internationella och europeiska rättsliga ramverken för mänskliga rättigheter, jämställdhet samt icke-diskriminering, i synnerhet:

- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)
- FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (1979)
- FN:s Pekingdeklaration med handlingsplan (1995)
- EU:s rådsrekommendation om en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen (1996)
- IULA:s världsdeklaration om kvinnor i kommunal och regional förvaltning (1998)
- resolutionerna som antogs vid FN:s generalförsamlings 23:e extra session år 2000 (Peking +5)
- FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet (2000)
- Rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet
- Europeiska unionens stadga om de grundläggande

rättigheterna (2000)

- Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen – antogs 2011)
- FN:s mål för hållbar utveckling, i synnerhet mål 5 (2015)
- Europeiska pelaren för sociala rättigheter (antogs 2017)
- Generation Jämställdhets *“Global Acceleration Plan”* (2021)

Betonar Europarådets viktiga bidrag till främjandet av mänskliga rättigheter, jämställdhet och kommunalt självstyre,

Betänker att en förutsättning för att uppnå jämställdhet är att det finns en vilja att vidta åtgärder ur tre sammanlänkade aspekter, nämligen: att avskaffa direkt ojämställdhet, att avskaffa indirekt ojämställdhet och att utveckla jämställda och demokratiska politiska, rättsliga och sociala strukturer,

Beklagar den alltjämt rådande skillnaden mellan jämställdhet *de jure* och jämställdhet i praktiken,

Framhåller att kommuner och regioner i Europa spelar och bör spela en avgörande roll för sina medborgare och invånare när det gäller att garantera den grundläggande rätten till jämställdhet – utan diskriminering – för alla kvinnor och män, inom alla områden som kommuner och regioner ansvarar för,

Anser att ett jämlikt deltagande, representation och inflytande för kvinnor och män i beslutsprocesser och i ledande befattningar är nödvändigt för demokrati, ekonomisk utveckling och hållbar utveckling,

har utarbetat denna europeiska deklaration för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå och välkomnar härmed Europas kommuner och regioner att underteckna den och genomföra dess åtaganden.

DEL I

Principer

DEL I

Principer

Undertecknarna av denna deklaration om jämställdhet på lokal och regional nivå förklarar följande grundläggande principer vara drivkrafter för att vidta åtgärder:

1. Jämställdhet är en grundläggande rättighet

Kommuner och regioner ska förverkliga denna rättighet inom alla sina ansvarsområden. Detta omfattar även skyldigheten att avskaffa alla former av diskriminering, såväl direkta som indirekta.

2. För att åstadkomma jämställdhet mellan kvinnor och män måste flera multipla och intersektionella former av diskriminering och missgynnande bekämpas

För att uppnå jämställdhet måste jämställdhetsarbetet på ett samlat, systemiskt och strukturellt sätt ta hänsyn till och beakta hur jämställdhet och kön samspelar med andra faktorer såsom ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.⁷

3. En jämn fördelning av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle

För att målet om jämställdhet ska förverkligas krävs att kommuner och regioner vidtar alla lämpliga åtgärder och använder anpassade strategier för att främja en jämn fördelning av kvinnor och män på alla nivåer i beslutsprocessen.

4. Att avskaffa stereotypa föreställningar om kön är avgörande för att uppnå jämställdhet

Kommuner och regioner måste främja och arbeta för att avskaffa sådana stereotyper och hinder som utgör orsaker till kvinnors ojämlika ställning och villkor och som bidragit till en ojämlik värdering av kvinnors och mäns bidrag till samhället i politiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt hänseende.

5. Att integrera ett jämställdhetsperspektiv i all kommunal och regional verksamhet är nödvändigt för att skynda på utvecklingen mot jämställdhet

Jämställdhet måste beaktas vid utformningen av politik, metoder och åtgärder som påverkar människors vardag – till exempel genom att genomföra jämställdhetsanalyser⁸,

⁷ Artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

⁸ **Jämställdhetsanalys (gender assessment):** "Politiskt verktyg för att granska ett visst politiskt förslag för att upptäcka och bedöma dess olika inverkan eller effekter på kvinnor och män så att ojämställdhet kan åtgärdas innan förslaget godkänns." (Källa: Europarådet [2011]. Konventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet och dess motivering. Europarådets fördragsserie nr 210.)

”jämsällhetsrevisioner”⁹, ”jämsällhetsintegrering”¹⁰ och ”jämsällhetsbudgetering”¹¹. I detta sammanhang bör erfarenheterna hos olika grupper av kvinnor på lokal och regional nivå, inklusive deras levnads- och arbetsvillkor, analyseras och beaktas.

6. Lämpligt utformade och tillräckligt finansierade handlingsplaner och insatsprogram är viktiga verktyg för att främja jämsällhet

Kommuner och regioner ska upprätta handlingsplaner och insatsprogram för jämsällhet och tillföra tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser för att genomföra dem.

Sammantaget utgör dessa principer grunden för artiklarna i del III nedan.

9 **Jämsällhetsrevision (gender audit):** ”Bedömning av i vilken utsträckning jämsällhet på ett effektivt sätt har institutionaliserats i policys, program, organisatoriska strukturer och förehavanden, inbegripet beslutsprocesser, och i tillhörande budgetar.” (Källa: Europarådet – Generaldirektoratet för mänskliga rättigheter och rättsliga frågor [2009]. *Gender Budgeting: Practical Implementation*. Handbok utarbetad av Sheila Quinn.)

10 **Jämsällhetsintegrering (gender mainstreaming):** ”Att integrera ett jämsällhetsperspektiv innebär en process där man bedömer följderna för kvinnor och män av planerade åtgärder, inklusive lagstiftning, policys eller program, på alla nivåer och alla områden. Det handlar om en strategi för att göra såväl kvinnors som mäns specifika behov och erfarenheter till en viktig dimension i utformningen, genomförandet och uppföljningen av strategier och program på alla politiska, ekonomiska och samhällsliga områden, så att åtgärderna gagnar kvinnor och män lika mycket och ojämlikheten inte blir bestående. Det yttersta målet är att uppnå jämsällhet mellan kvinnor och män.” (Källa: Europeiska jämsällhetsinstitutets ordlista och synonymordbok för jämsällhet)

11 **Jämsällhetsbudgetering (gender budgeting):** ”En könsrelaterad budgetanalys i vilken ett jämsällhetsperspektiv integreras på alla nivåer i budgetprocessen och intäcks- och utgiftsstrukturen anpassas i syfte att främja jämsällhet.” (Källa: Europarådet, 2009)

DEL II

Genomförande av deklarationen och dess åtaganden

DEL II**Genomförande av deklarationen och dess åtaganden**

Undertecknaren förbinder sig härmed att genomföra artiklarna i denna deklaration genom att vidta följande åtgärder:

- (1) Varje undertecknare av denna deklaration ska, inom en rimlig tidsram från dagen för undertecknandet (som inte ska överskrida två år), utarbeta och anta en handlingsplan för jämställdhet och därefter genomföra den.
- (2) Handlingsplanen ska innehålla en beskrivning av undertecknarens mål och prioriteringar, de åtgärder som ska vidtas och de resurser som ska avsättas för att förverkliga deklarationen och dess åtaganden. Planen ska också innehålla förslag till tidsramar för genomförandet. Om en undertecknare redan har en handlingsplan för jämställdhet, ska planen ses över för att säkerställa att den omfattar de relevanta frågor som tas upp i denna deklaration, inklusive dem i artiklarna 31–39 som tillkom 2022.
- (3) Varje undertecknare ska samråda brett med relevanta intressenter innan handlingsplanen för jämställdhet antas och ska sedan ge bred spridning åt planen när den har antagits. Undertecknaren ska också regelbundet offentliggöra lägesrapporter om hur genomförandet fortskrider.
- (4) Varje undertecknare ska vid behov revidera sin handlingsplan för jämställdhet och upprätta en ny plan för varje efterföljande period.
- (5) Varje undertecknare förbinder sig i princip att bidra till övervakningen av hur deklarationens genomförande fortskrider genom att dels samarbeta inom ramen för ett utvärderingssystem som använder de indikatorer som utvecklats i detta syfte¹², dels främja ömsesidigt lärande bland kommuner och regioner runt om i Europa vad gäller effektiva metoder för att uppnå ökad jämställdhet inom sina områden. Undertecknarna ska för detta ändamål göra sina handlingsplaner för jämställdhet och annat relevant offentligt material tillgängliga.
- (6) Varje undertecknare ska informera CEMR om att deklarationen har undertecknats, med uppgift om tidpunkt, samt ange en kontaktpunkt för framtida samarbete rörande deklarationen och dess genomförande.

¹² <https://bit.ly/IndicatorToolEN>

DEL III

Demokratiskt ansvar

Artikel 1 – Politiskt åtagande

- (1) Undertecknaren erkänner att jämställdhet mellan kvinnor och män är en nödvändig förutsättning för demokrati och att ett demokratiskt samhälle inte har råd att avvara den mångfald av färdigheter, kunskaper, erfarenheter och kreativitet som kvinnor har. Därför ska undertecknaren se till att kvinnor med olika bakgrund och ålder deltar, är representerade och medverkar på alla nivåer i den politiska och offentliga beslutsprocessen.
- (2) Undertecknaren, såsom demokratiskt valt organ med ansvar för att främja invånarnas och kommunens/regionens välfärd, åtar sig därför att främja och verka för det praktiska genomförandet av denna rättighet inom alla sina verksamhetsområden – utifrån att det är en integrerad del av rollen som demokratisk ledare på lokal och regional nivå, utförare och beställare av tjänster, ansvarig för planering och styrning och som arbetsgivare.

Politisk roll

Artikel 2 – Politisk representation

- (1) Undertecknaren erkänner kvinnors och mäns lika rätt att rösta, att kandidera i allmänna val och att inneha förtroendeuppdrag.
- (2) Undertecknaren erkänner kvinnors och mäns lika rätt att medverka vid utformningen och genomförandet av politiska åtgärder, inneha offentliga uppdrag och utöva alla offentliga funktioner på alla politiska nivåer.
- (3) Undertecknaren erkänner principen om en jämn könsfördelning i alla folkvalda och offentliga beslutande organ.
- (4) Undertecknaren åtar sig att vidta alla rimliga åtgärder för att upprätthålla ovannämnda rättigheter och principer, inklusive att:
 - uppmuntra kvinnor att registrera sig i röstlängden, utöva sin rösträtt och kandidera till offentliga uppdrag
 - uppmuntra politiska partier och grupper att anta och genomföra principen om en jämn fördelning av kvinnor och män
 - i detta syfte uppmuntra politiska partier och grupper att vidta alla lagliga åtgärder, inklusive att där det är lämpligt införa kvotering, för att öka antalet kvinnor som utses till kandidater och har möjlighet att bli valda
 - självreglera sina rutiner och uppförandekoder för att säkerställa att potentiella kandidater och förtroendevalda inte avskräcks av oönskade beteenden och språkbruk eller av trakasserier

DEL III

Politisk roll

- vidta åtgärder för att göra det möjligt för förtroendevalda att förena privatliv, yrkesliv och offentliga uppdrag, till exempel genom att se till att tidsscheman, arbetsformer och tillgången till anhängvård möjliggör för alla förtroendevalda att delta fullt ut.
- (5) Undertecknaren förbinder sig att främja och tillämpa principen om jämn könsfördelning i sina egna beslutande och rådgivande organ och i samband med utnämningar till befattningar i externa organ.
- I arbetet med att skapa en jämn fördelning av kvinnor och män ska undertecknaren dock tillämpa ovanstående på ett sätt som inte är mindre gynnsamt för det under-representerade könet än den befintliga könsfördelningen.
- (6) Vidare åtar sig undertecknaren att se till att ingen offentlig eller politisk befattning, oavsett om den besätts genom utnämning eller val, vare sig i princip eller i praktiken, är förbehållen eller anses vara vikt åt det ena könet på grund av stereotypa uppfattningar.

Artikel 3 – Deltagande i politik och samhällsliv

- (1) Undertecknaren instämmer i att medborgarnas rätt att delta i offentliga angelägenheter är en grundläggande demokratisk princip och att kvinnor och män har rätt att delta på lika villkor i sin kommuns/regions styrning och offentliga liv.
- (2) Vad gäller olika tillgängliga former för allmänhetens deltagande i lokala samhällsfrågor, såsom rådgivande kommittéer, stadsdelsråd, e-deltagande eller offentliga samråd i planärenden, förbinder sig undertecknaren att se till att dessa i praktiken ger kvinnor och män möjlighet att delta på lika villkor.
- I de fall då de befintliga formerna för deltagande inte medger att kvinnor och män kan delta på lika villkor, åtar sig undertecknaren att utveckla och pröva nya metoder.
- (3) Undertecknaren förbinder sig att främja ett aktivt deltagande av kvinnor och män från alla delar av lokalsamhället, särskilt från minoritetsgrupper som annars kanske skulle stå utanför, i kommunens/regionens politik och samhällsliv.

Artikel 4 – Offentligt åtagande för jämställdhet

- (1) Undertecknaren ska, som demokratiskt vald ledare och representant för kommunen/regionen och dess invånare, ta formell ställning för principen om jämställdhet på lokal och regional nivå och ska i det sammanhanget:
- tillkännage att denna deklaration har undertecknats efter att ha debatterats och antagits av kommunens/regionens högsta beslutande organ
 - lova att fullgöra sina åtaganden enligt denna deklaration och regelbundet offentliggöra rapporter om hur genomförandet av handlingsplanen för jämställdhet fortskrider, om lämpligt med hjälp av deklarationens verktygslåda med indikatorer som utvecklats i detta syfte
 - lova att undertecknaren och dess folkvalda representanter ska iaktta och upprätthålla höga krav på uppförande beträffande jämställdhet.
- (2) Undertecknaren ska använda sitt demokratiska mandat för att uppmuntra andra politiska och offentliga institutioner, liksom privata organisationer och civilsamhället, att vidta åtgärder som säkerställer rätten till jämställdhet i praktiken.

Artikel 5 – Arbeta med samarbetsparter för att främja jämställdhet

- (1) Undertecknaren förbinder sig att samarbeta med alla sina samarbetsparter – såväl organisationer inom den offentliga och privata sektorn, särskilt arbetsmarknadsparter, som civilsamhällesorganisationer, inklusive kvinnoorganisationer, och andra politiska nivåer – för att främja ökad jämställdhet på alla områden inom kommunen/regionen.
- (2) Undertecknaren ska, när det gäller utveckling och översyn av kommunens/regionens handlingsplan för jämställdhet och andra viktiga frågor som rör jämställdhet, samråda med sina samarbetsorganisationer, inklusive arbetsmarknadens parter.

DEL III

Politisk roll

Artikel 6 – Bekämpa stereotyper

- (1) Undertecknaren förbinder sig att bekämpa och i möjligaste mån förhindra fördomar, beteenden och användningen av språkbruk och bilder som har sin grund i föreställningar om att det ena eller andra könet är överlägset eller underlägset eller i stereotypa könsroller.
- (2) I detta syfte ska undertecknaren se till att den egna interna och externa kommunikationen till fullo överensstämmer med detta åtagande och att den främjar positiva exempel och bilder av kvinnor och män.
- (3) Undertecknaren ska också, genom utbildning och på andra sätt, stödja sin personal i att identifiera och motverka omedvetna fördomar, könsstereotypa attityder och beteenden. Även uppförandekoder ska tas fram i detta avseende.
- (4) Undertecknaren ska genomföra aktiviteter och kampanjer för att öka medvetenheten om den menliga inverkan som stereotypa könsnormer kan ha på förverkligandet av jämställdhet.

Artikel 7 – God förvaltning och samråd

- (1) Undertecknaren erkänner kvinnors och mäns rätt att få sina ärenden hanterade lika, opartiskt, rättvist och inom skälig tid, inbegripet
 - rätten att bli hörd innan enskilt beslut som kan gå dem emot fattas
 - myndighetens skyldighet att motivera sina beslut
 - rätten att ta del av relevant information om frågor som berör dem.
- (2) Undertecknaren instämmer i att kvaliteten i besluten inom alla kommunens/regionens ansvarsområden sannolikt förbättras om alla berörda parter ges tillfälle att på ett tidigt stadium delta i samråd och att det är väsentligt att kvinnor och män har såväl lika tillgång till relevant information som lika möjligheter att respondera.
- (3) Undertecknaren förbinder sig därför att vidta följande åtgärder om så är påkallat:
 - se till att alla system för att tillhandahålla information beaktar behoven hos olika grupper av kvinnor och män, inklusive varierande tillgång till informations- och kommunikationsteknik
 - i samband med samråd se till att de som annars skulle ha sämst förutsättningar att framföra sina synpunkter kan delta på lika villkor i samrådsprocessen, inklusive genom att vidta tillåtna aktiva åtgärder för att uppnå detta
 - genomföra särskilda samråd för kvinnor där så är lämpligt.

Allmänt ramverk för jämställdhet

Artikel 8 – Allmänt åtagande

- (1) Undertecknaren ska inom alla sina ansvarsområden erkänna, respektera och främja de rättigheter och principer som rör jämställdhet mellan kvinnor och män i all deras mångfald och bekämpa könsdiskriminering och hinder för jämställdhet.
- (2) Åtagandena enligt denna deklaration är tillämpliga endast i den utsträckning som de helt eller delvis faller inom ramen för undertecknarens lagliga befogenheter.

Artikel 9 – Jämställdhetsanalyser

- (1) Undertecknaren förbinder sig att inom vart och ett av sina ansvarsområden låta göra jämställdhetsanalyser i enlighet med denna artikel.
- (2) I detta syfte förbinder sig undertecknaren att i enlighet med de egna prioriteringarna, resurserna och tidsramarna upprätta ett program för genomförandet av dessa jämställdhetsanalyser, som ska införlivas med eller beaktas i handlingsplanen för jämställdhet.
- (3) Jämställdhetsanalyserna ska, där det är tillämpligt, omfatta följande steg:
 - en översyn av gällande policys, rutiner, praxis, mönster och omfattning vad gäller användning i syfte att bedöma om dessa uppvisar tecken på diskriminering eller orättvisa, om de grundar sig på könsstereotyper och om de i tillräcklig utsträckning beaktar behoven hos olika grupper av kvinnor och män
 - en översyn av tilldelningen av resurser, såväl finansiella som andra, för ovannämnda ändamål
 - identifiera prioriterade områden och, där så behövs, mål för att ta itu med de frågor som synliggjorts vid översynen och åstadkomma märkbara förbättringar i tillhandahållandet av tjänster
 - på ett tidigt stadium göra en konsekvensanalys av alla viktigare förslag till nya eller ändrade policys, rutiner och fördelning av resurser för att bedöma deras potentiella konsekvenser för kvinnor och män, och ta beslut i ljuset av denna analys

DEL III

Allmänt ramverk för jämställdhet

- ta hänsyn till behoven och intressena hos dem som är utsatta för multipel och intersektionell diskriminering eller missgynnande.

Artikel 10 – Multipel och intersektionell diskriminering och missgynnande

- (1) Undertecknaren är medveten om att diskriminering på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller annan övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning är förbjuden.
- (2) Undertecknaren är också medveten om att många kvinnor och män trots detta förbud utsätts för multipel och intersektionell diskriminering eller missgynnande, inklusive socioekonomiskt missgynnande, vilket har en direkt inverkan på deras möjligheter att utöva övriga rättigheter som tas upp i denna deklaration.
- (3) Undertecknaren förbinder sig att vidta alla skäligen åtgärder, inom ramen för sin behörighet, för att bekämpa följderna av multipel och intersektionell diskriminering eller missgynnande, nämligen att:
 - se till att multipel och intersektionell diskriminering och missgynnande uppmärksammas i kommunens/regionens handlingsplan för jämställdhet och jämställdhetsanalyser
 - se till att frågor som har sin grund i multipel och intersektionell diskriminering eller missgynnande beaktas när åtgärder vidtas med anledning av andra artiklar i denna deklaration
 - genomföra informationskampanjer för att bekämpa stereotyper och främja likabehandling av kvinnor och män som kan vara utsatta för multipel och intersektionell diskriminering eller missgynnande
 - vidta särskilda åtgärder för att tillgodose migrerade kvinnors och mäns särskilda behov.

Rollen som arbetsgivare

Artikel 11 – Jämställdhet på arbetsplatsen

- (1) I sin roll som arbetsgivare erkänner undertecknaren rätten till jämställdhet när det gäller alla anställningsförhållanden, inklusive arbetsorganisation och arbetsförhållanden.
- (2) Undertecknaren erkänner rätten att förena yrkesarbete med samhälls- och privatliv och rätten till värdighet och säkerhet på arbetsplatsen.
- (3) Undertecknaren förbinder sig att vidta alla skäliga åtgärder, inklusive aktiva åtgärder inom ramen för sina lagliga befogenheter, till stöd för ovannämnda rättigheter.
- (4) Möjliga åtgärder som avses i punkt 3 omfattar följande:
 - (a) Översyn av relevanta policys och rutiner som gäller för anställning inom organisationen och att inom en rimlig tidsperiod utveckla och genomföra arbetsgivar delen i organisationens handlingsplan för jämställdhet i syfte att åtgärda brister i jämställdheten med avseende på bland annat:
 - lika lön, inklusive lika lön för likvärdigt arbete
 - bestämmelser för översyn av löner, löneförmåner, lönesystem och pensioner
 - åtgärder för att säkerställa ett rättvist, tydligt och öppet system för befordran och karriärutveckling
 - åtgärder för att säkerställa en jämn fördelning av kvinnor och män på alla nivåer och särskilt uppmärksamma eventuella obalanser på högre chefsnivåer
 - (b) Rutiner för samråd med de anställda och deras fackföreningar som säkerställer en jämn fördelning av kvinnor och män i varje samråds- eller förhandlingsorgan.
 - (c) Tydligt ställningstagande mot alla former av övergrepp, sexuella trakasserier eller våld på arbetsplatsen – inklusive online vid distansarbete – genom att entydigt klargöra att ett sådant beteende är oacceptabelt, liksom att öka medvetenheten, stödja dem som utsatts samt införa och tillämpa klara och tydliga policys
 - (d) Sträva efter att ha medarbetare som på alla nivåer i organisationen speglar den sociala, ekonomiska och kulturella mångfalden bland kommunens/regionens invånare
 - (e) Stödja möjligheten att förena yrkesarbete, samhälls- och privatliv genom att:
 - införa policys som, när så är möjligt, medger anpassning av de anställdas arbetstider och stöd till anställda med omsorgsansvar
 - uppmuntra män att nyttja sin rätt till ledighet för vård av anhöriga, inklusive föräldraledighet.

DEL III

Offentlig upphandling av varor och tjänster

Offentlig upphandling av varor och tjänster**Artikel 12 – Offentlig upphandling av varor och tjänster**

- (1) Undertecknaren är medveten om sitt ansvar att strategiskt främja jämställdhet när den fullgör sina uppgifter och skyldigheter i samband med offentlig upphandling av varor och tjänster, inklusive kontrakt avseende varuleveranser, tillhandahållande av tjänster eller byggentreprenader.
- (2) Undertecknaren är medveten om att detta ansvar är särskilt viktigt när tillhandahållandet av en betydelsefull tjänst till allmänheten, som undertecknaren enligt lag är ansvarig för, läggs ut på entreprenad till en annan juridisk person. I sådana fall ska undertecknaren se till att entreprenören som tilldelas kontraktet (oavsett ägandeform) accepterar samma ansvar att säkerställa eller främja jämställdhet som undertecknaren skulle ha haft om kommunen/regionen själv hade tillhandahållit tjänsten.
- (3) Undertecknaren förbinder sig också, där så anses lämpligt, att genomföra följande åtgärder:
- (a) innan kommunen/regionen ingår viktigare avtal, beakta konsekvenserna för jämställdheten och de framtida möjligheterna att främja jämställdhet i enlighet med gällande rätt
 - (b) se till att de jämställdhetsmål som uppställts för det blivande avtalet skrivs in i avtalets specifikationer
 - (c) se till att det kommande avtalets villkor även beaktar och avspeglar dessa mål
 - (d) använda de befogenheter som ges i EU:s lagstiftning om offentlig upphandling¹³ att ställa krav på social hänsyn som villkor för fullgörande av avtalet
 - (e) se till att de medarbetare eller rådgivare som har ansvar för offentlig upphandling och tilldelning av kontrakt får all relevant information, bland annat genom utbildning om jämställd offentlig upphandling och om jämställdhetsdimensionen i deras arbete
 - (f) se till att huvudavtalets villkor omfattar krav på underleverantörer att uppfylla alla tillämpliga skyldigheter att främja jämställdhet.

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG

Rollen som tillhandahållare av tjänster

Artikel 13 – Utbildning och livslångt lärande

- (1) Undertecknaren erkänner allas rätt till utbildning och erkänner också allas rätt att ha tillgång till yrkesutbildning och vidareutbildning. Undertecknaren är medveten om den avgörande roll som formell och informell utbildning spelar i livets olika skeden för att åstadkomma jämlika möjligheter, förmedla nödvändiga kunskaper och färdigheter för både livet och arbetslivet och öppna för nya möjligheter till karriär- och yrkesutveckling.
- (2) Undertecknaren förbinder sig att inom sina ansvarsområden säkra eller främja lika tillgång till utbildning, yrkesutbildning och vidareutbildning för olika grupper av kvinnor och män i alla åldrar.
- (3) Undertecknaren är medveten om nödvändigheten av att avskaffa stereotypa uppfattningar om kvinnors och mäns roller i alla former av utbildning. För att åstadkomma det, åtar sig undertecknaren att, på lämpligt sätt och inom ramen för sin befogenhet och ansvar, genomföra eller främja följande åtgärder:
 - översyn av läromedel, läroplaner för skolan och andra utbildningsprogram och undervisningsmetoder för att försäkra sig om att de motverkar könsstereotypa attityder och beteenden
 - genomföra särskilda insatser för att uppmuntra icke-traditionella karriärval
 - i undervisningen i samhällsorienterande ämnen ta med moment som betonar vikten av att kvinnor och män deltar i den demokratiska processen på lika villkor.
- (4) Undertecknaren är medveten om att personalen i skolan och andra utbildningsinrättningar utgör tidiga och påverkande förebilder för barn och ungdomar. Undertecknaren förbinder sig därför att främja en jämn fördelning av kvinnor och män på alla nivåer i skolans ledning och förvaltning.

DEL III

Rollen som tillhandahållare av tjänster

Artikel 14 – Hälsa

- (1) Undertecknaren erkänner allas rätt till god fysisk och psykisk hälsa och slår fast att tillgång till hälso- och sjukvård, medicinsk behandling och förebyggande hälsovård av hög kvalitet för kvinnor och män i all deras mångfald är en förutsättning för förverkligandet av denna rättighet.
- (2) Undertecknaren är medveten om att hälso- och sjukvården, i sin strävan att säkerställa lika möjligheter för kvinnor och män till en god hälsa, inte kan förbise deras olika behov. Undertecknaren är också medveten om att dessa skillnader inte endast beror på biologiska skillnader, utan också på skillnader i levnads- och arbetsförhållanden och på könsstereotypa uppfattningar och antaganden.
- (3) Undertecknaren förbinder sig att vidta skäligen åtgärder, inom ramen för sina befogenheter och ansvarsområden, för att främja och säkerställa bästa möjliga hälsa för alla invånare. För detta syfte åtar sig undertecknaren att på lämpligt sätt genomföra eller verka för följande åtgärder:
 - tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i planeringen, finansieringen och tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster
 - se till att det i samband med hälsofrämjande aktiviteter, inklusive sådana som handlar om sunda matvanor och betydelsen av motion, tas hänsyn till att kvinnors och mäns behov och attityder kan vara olika
 - se till att hälso- och sjukvårdspersonalen, inklusive de som arbetar med hälsofrämjande, är medvetna om hur kön kan påverka hälso- och sjukvården och förstår att kvinnor och män kan uppleva denna vård på olika sätt
 - se till att kvinnor och män har tillgång till evidensbaserad och vetenskapligt grundad hälsoinformation.

Artikel 15 – Social omsorg och sociala tjänster

- (1) Undertecknaren instämmer i att alla har rätt till grundläggande socialt stöd och omsorg och vid behov möjlighet till sociala insatser.
- (2) Undertecknaren är medveten om att kvinnor och män kan ha olika behov som kan bero på skillnader i deras sociala och ekonomiska förhållanden – och andra faktorer – liksom erfarenheter av intersektionell diskriminering och ojämlikhet. För att säkerställa att kvinnor och män har lika tillgång till social omsorg och socialtjänst kommer undertecknaren därför att vidta alla skäligen åtgärder för att
 - tillämpa ett intersektionellt jämställdhetsperspektiv i planering (inklusive datainsamling), finansiering och tillhandahållande av social omsorg och sociala insatser
 - se till att de som arbetar med social omsorg och sociala insatser är medvetna om och förstår hur kön kan påverka dessa insatser och tar hänsyn till de olika erfarenheter som kvinnor och män kan ha av dessa.

Artikel 16 – Barnomsorg

- (1) Undertecknaren är medveten om den avgörande roll som tillgång till barnomsorg av hög kvalitet och till en rimlig kostnad, för alla föräldrar och vårdnadshavare oavsett deras ekonomiska situation, spelar för att främja verklig jämställdhet mellan kvinnor och män och göra det möjligt för dem att förena arbete med privat och offentligt liv. Undertecknaren sätter också stort värde på det bidrag som sådan barnomsorg ger till det ekonomiska och sociala livet, den lokala samhällsväven och samhället i stort.
- (2) Undertecknaren förbinder sig att prioritera tillhandahållandet och främjandet av sådan barnomsorg, antingen direkt eller genom andra utförare. Undertecknaren åtar sig också att stimulera andra att tillhandahålla sådan barnomsorg, inklusive att uppmuntra lokala arbetsgivare att tillhandahålla eller stödja barnomsorg.
- (3) Undertecknaren är också medveten om att barnens uppväxt och fostran kräver att ansvaret delas mellan kvinnor och män och samhället som helhet och åtar sig att utmana den könsstereotypa uppfattningen att omvårdnad av barn huvudsakligen är en uppgift eller ansvar för kvinnor.

Artikel 17 – Omvårdnad av andra anhöriga

- (1) Undertecknaren är medveten om att kvinnor och män kan ha ansvar för omvårdnad av andra anhöriga än barn och att sådana skyldigheter kan påverka deras möjligheter att delta fullt ut i det ekonomiska och sociala livet.
- (2) Undertecknaren är dessutom medveten om att det i oproportionerlig grad faller på kvinnor att ta detta omvårdnadsansvar, vilket därför utgör ett hinder för jämställdhet.
- (3) Undertecknaren åtar sig att motverka denna ojämställdhet genom att, alltefter omständigheterna, vidta följande åtgärder:
 - prioritera tillhandahållandet och främjandet av tillgänglig anhörigvård av hög kvalitet och till en rimlig kostnad, antingen direkt eller genom andra utförare
 - ge stöd till och främja möjligheterna för dem som upplever social isolering till följd av sitt vård- och omsorgsansvar
 - genomföra informationskampanjer för att motverka den stereotypa uppfattningen att omvårdnad av anhöriga i första hand är ett ansvar för kvinnor.

DEL III

Rollen som tillhandahållare av tjänster

Artikel 18 – Social inkludering

- (1) Undertecknaren är medveten om att alla har rätt till skydd mot fattigdom och social utslagning och att kvinnor dessutom i allmänhet löper större risk än män att drabbas av social utslagning på grund av ojämlig tillgång till resurser, varor, tjänster och möjligheter.
- (2) Undertecknaren åtar sig därför att inom ramen för en samordnad strategi vidta åtgärder inom alla sina verksamheter och i samarbete med arbetsmarknadens parter för att:
- främja faktisk tillgång till arbete, boende, kompetensutveckling, utbildning, kultur, informations- och kommunikationsteknik (IT), sociala insatser och hälso- och sjukvård för alla som drabbats eller riskerar att drabbas av social utslagning eller fattigdom, på såväl landsbygden som i städerna
 - erkänna socialt utsatta kvinnors särskilda behov och situation, med särskild uppmärksamhet på intersektionella aspekter
 - främja integrationen av migranter, såväl kvinnor som män, med beaktande av deras särskilda behov.

Artikel 19 – Bostäder

- (1) Undertecknaren erkänner rätten till bostad och slår fast att tillgång till en bostad av god kvalitet är ett av människans mest grundläggande behov och avgörande för individens och familjens hälsa och välfärd.
- (2) Undertecknaren är också medveten om att kvinnor och män ofta har specifika och olika behov vad gäller boende som måste beaktas fullt ut, inklusive följande omständigheter:
- (a) kvinnor har i regel svårare att få tillgång till inkomster och resurser än män och behöver därför bostäder som bättre motsvarar vad de har råd med
 - (b) i de flesta hushåll med barn och en ensamstående förälder är det kvinnor som är ensam familjeförsörjare, vilket innebär att de har större behov av subventionerat boende eller bostadsbidrag
 - (c) utsatta män är ofta överrepresenterade bland hemlösa personer.
- (3) Undertecknaren åtar sig därför att, i lämplig utsträckning:
- (a) säkerställa eller verka för allas tillgång till en bra bostad av tillräcklig storlek och standard (inklusive energieffektivitet) i en lämplig livsmiljö med tillgång till grundläggande samhällsservice

- (b) vidta åtgärder för att förebygga hemlöshet och i synnerhet att erbjuda stöd till hemlösa personer utifrån deras behov, utsatthet och principen om icke-diskriminering
- (c) inom ramen för kommunens/regionens befogenheter, medverka till att göra bostadspriserna överkomliga för människor med små resurser.
- (4) Undertecknaren åtar sig också att säkerställa eller verka för kvinnors och mäns lika rätt att hyra, äga eller på annat sätt inneha sin bostad och att i detta syfte använda sina befogenheter och inflytande för att se till att kvinnor har lika tillgång som män till bostadslån och andra former av ekonomiskt stöd och krediter för att skaffa bostad.

Artikel 20 – Kultur, idrott och fritid

- (1) Undertecknaren erkänner allas rätt att delta i kulturlivet och njuta av konsten.
- (2) Undertecknaren erkänner också idrottens bidrag till samhällslivet och till förverkligandet av rätten till hälsa enligt artikel 14. Undertecknaren erkänner också att olika grupper av kvinnor och män har rätt till lika tillgång till kultur-, fritids- och idrottsaktiviteter och anläggningar.
- (3) Undertecknaren är medveten om att kvinnor och män kan ha olika erfarenheter och intressen när det gäller kultur, idrott och fritid och att dessa kan bero på könsbaserade stereotyper, attityder, normer och beteenden och förbinder sig därför att vidta eller främja motåtgärder inklusive, där så är lämpligt:
- se till att idrotts-, kultur- och fritidsanläggningar och verksamheter tillhandahålls och är tillgängliga på samma villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar
 - uppmuntra kvinnor och män, flickor och pojkar att delta på lika villkor i alla typer av idrotts- och kulturaktiviteter, även sådana som traditionellt betraktas som övervägande "kvinnliga" eller "manliga"
 - uppmuntra konstnärer och kultur- och idrottsföreningar att främja kultur- och idrottsaktiviteter som utmanar stereotypa könsroller
 - uppmuntra folkbiblioteken att utmana stereotypa könsroller i såväl sitt utbud av böcker, kataloger och andra material som i sin marknadsföringsverksamhet.

DEL III

Rollen som tillhandahållare av tjänster

Artikel 21 – Säkerhet och trygghet

- (1) Undertecknaren erkänner alla kvinnors och mäns rätt till personlig säkerhet och rörelsefrihet och är medveten om att dessa rättigheter inte kan utövas fritt eller på lika villkor om kvinnor eller män är – eller uppfattar sig vara – utsatta för fara eller otrygga, vare sig i den privata eller den offentliga sfären.
- (2) Undertecknaren är också medveten om att kvinnor och män, delvis på grund av olika förpliktelser eller livsstilar, ofta drabbas olika av bristande trygghet och säkerhet, något som behöver åtgärdas.
- (3) Undertecknaren förbinder sig därför att:
 - (a) tillämpa ett könsperspektiv vid analyser av statistik över omfattning och mönster för brottslighet (inklusive allvarliga brott mot individen) som påverkar kvinnors och mäns trygghet och säkerhet, liksom mäta nivån och karaktären vad gäller rädsla för brott eller andra orsaker till otrygghet
 - (b) utarbeta och genomföra strategier, policys och insatser som ökar kvinnors och mäns trygghet och säkerhet i praktiken, såsom förbättringar i utformningen av den lokala fysiska miljön (till exempel trafikhållplatser, bilparkeringar, gatubelysning) eller utveckling av polisbevakningen och liknande tjänster och att därigenom försöka minska kvinnors och mäns olika men delade upplevelser av bristande trygghet och säkerhet.

Artikel 22 – Könsrelaterat våld

- (a) Undertecknaren är medveten om att könsrelaterat våld framför allt drabbar kvinnor och flickor, är ett brott mot de grundläggande mänskliga rättigheterna och utgör en kränkning av människors värdighet och fysiska och emotionella integritet.
- (b) Undertecknaren är medveten om att könsrelaterat våld är ett uttryck för förövarens uppfattning om det ena könets överlägsenhet över det andra, inom ramen för en samhällelig kontext med ojämlika maktförhållanden, rotade i mångåriga sociala konstruktioner.
- (c) Undertecknaren förbinder sig därför att, inom ramen för sina befogenheter, införa och stärka policys och insatser som kan bekämpa könsrelaterat våld genom att
 - inrätta eller stödja särskilda stödstrukturer för våldsutsatta
 - informera allmänheten, på de lokalt vanligast förekommande språken, om den hjälp som finns att få på området
 - se till att personalen har den utbildning som krävs för att identifiera och stödja våldsutsatta
 - se till att det finns en effektiv samordning mellan berörda myndigheter, såsom polisen, hälso- och sjukvården och myndigheter ansvariga för boendefrågor
 - främja informationskampanjer och utbildningsprogram riktade till potentiella och verkliga brottsoffer och/eller förövare.

Artikel 23 – Människohandel

- (1) Undertecknaren är medveten om att brottet människohandel, som framför allt drabbar flickor och kvinnor, utgör ett brott mot de grundläggande mänskliga rättigheterna och en kränkning av människors värdighet och fysiska och emotionella integritet.
- (2) Undertecknaren förbinder sig att införa och stärka policys och insatser för att förebygga människohandel, inklusive att där det är lämpligt genomföra:
 - informations- och medvetandehöjande kampanjer
 - utbildningsprogram för personal som har till uppgift att identifiera och stödja offer för människohandel
 - åtgärder för att motverka efterfrågan
 - lämpliga åtgärder för att stödja offren, inklusive tillgång till hälso- och sjukvård, fullgott och tryggt boende samt språkhjälp.

Planering och hållbar utveckling

Artikel 24 – Hållbar utveckling

- (1) Undertecknaren är medveten om att planeringen och utarbetandet av strategier för kommunens/regionens framtid till fullo måste hålla sig till principen om hållbar utveckling, det vill säga en väl avvägd integrering av ekonomiska, sociala, miljömässiga och kulturella aspekter, och framför allt behovet av att främja jämställdhet.
- (2) Undertecknaren förbinder sig därför att beakta principen om jämställdhet som en grundläggande dimension i all planering och utveckling av strategier för en hållbar utveckling av kommunen/regionen.

DEL III

Planering och hållbar utveckling

Artikel 25 – Stadsplanering och lokal planering

- (1) Undertecknaren är medveten om den betydelse som dess policys avseende fysisk planering, transportsystem, ekonomisk utveckling och markanvändning har för att skapa förutsättningar att förbättra jämställdheten på lokal och regional nivå.
- (2) När sådana policys och planer utformas, beslutas och genomförs, förbinder sig undertecknaren att försäkra sig om att:
- behovet av att verka för jämställdhet i praktiken i alla delar av det lokala samhällslivet beaktas fullt ut
 - särskilda behov hos olika grupper av kvinnor och män – identifierade genom relevant och nyligen insamlad lokal data, inklusive undertecknarens egna jämställdhetsanalyser – genomgående beaktas vad gäller samsättning, tillgång till service och kulturliv, utbildning och familjeansvar
 - genomtänkta planer av hög kvalitet antas som beaktar särskilda behov hos olika grupper av kvinnor och män.

Artikel 26 – Rörlighet och transporter

- (1) Undertecknaren instämmer i att rörlighet och möjlighet att förflytta sig, liksom trygghet och säkerhet i kollektivtrafiken, är grundläggande förutsättningar för att kvinnor och män ska kunna utöva många av sina rättigheter, uppgifter och aktiviteter, inklusive tillgång till arbete, utbildning, kultur och grundläggande service. Undertecknaren är också medveten om att en kommuns eller regions hållbarhet och framgång i hög grad är beroende av utvecklingen av en effektiv, hållbar infrastruktur för transporter och kollektivtrafik av hög kvalitet.
- (2) Undertecknaren är också medveten om att kvinnor och män ofta har olika resbehov och att det finns skillnader i vardagliga resmönster och transportslag till följd av olika faktorer såsom inkomst, omsorgsansvar eller arbetstider och att det följaktligen är kvinnor som ofta gör flera delresor med olika syften inom samma huvudresa och därmed utgör majoriteten av kollektivtrafikresenärerna.
- (3) Undertecknaren förbinder sig därför att
- (a) beakta aktuella transportbehov och resvanor hos olika grupper av kvinnor och män, med hänsyn tagen till om de bor i städer eller på landsbygden
 - (b) att se till att den kollektivtrafik som invånarna har tillgång till bidrar till att tillgodose kvinnors och mäns såväl särskilda som gemensamma behov och bidrar till att förverkliga jämställdhet i kommunen/regionen.

(4) Undertecknaren förbinder sig vidare att stödja en successiv förbättring av kollektivtrafiken i kommunen/regionen, inklusive anslutningar mellan olika transportslag, för att tillgodose kvinnors och mäns både särskilda och gemensamma behov av en tillförlitlig, säker och tillgänglig kollektivtrafik till en rimlig kostnad och samtidigt bidra till hållbar utveckling.

Artikel 27 – Ekonomisk utveckling

- (1) Undertecknaren är medveten om att en balanserad och hållbar ekonomisk utveckling är nyckeln till framgång för en kommun/region och att verksamhet och service på detta område kan ha stor betydelse för att främja jämställdhet.
- (2) Undertecknaren är medveten om behovet av att öka omfattningen och kvaliteten i kvinnors sysselsättning och instämmer i att risken för fattigdom till följd av långtidsarbetslöshet eller obetalt arbete är särskilt hög för kvinnor.
- (3) Undertecknaren förbinder sig att, inom ramen för sina befogenheter och verksamhet med anknytning till ekonomisk utveckling, till fullo beakta behov och intressen hos olika grupper av kvinnor och män och överväga möjligheter att öka jämställdheten, liksom att vidta lämpliga åtgärder i detta syfte. Sådana åtgärder kan utgöras av att:
 - stödja kvinnor som företagare
 - säkerställa att ekonomiskt och andra typer av stöd som ges till företag främjar jämställdhet
 - uppmuntra kvinnor som gör praktik att skaffa sig färdigheter och kvalifikationer för yrken som traditionellt har ansetts som "manliga" och vice versa
 - uppmuntra arbetsgivare att rekrytera kvinnor som lärlingar och praktikanter genom att se bortom könsstereotypa föreställningar vid bedömning av färdigheter, kvalifikationer och befattningar som traditionellt har ansetts som "manliga" och vice versa.

DEL III

Planering och hållbar utveckling/Rollen som ansvarig för tillsyn och reglering

Artikel 28 – Miljö

- (1) Undertecknaren är medveten om sitt ansvar för att åstadkomma en hög skyddsnivå och förbättring av miljökvaliteten i kommunen/regionen, framför allt genom policys avseende avfall, buller, luftkvalitet, biologisk mångfald och klimatförändringarnas effekter. Vidare erkänner undertecknaren kvinnors och mäns lika rätt att dra nytta av kommunens/regionens service och policys på miljöområdet.
- (2) Undertecknaren är medveten om att kvinnors och mäns livsstilar i många fall skiljer sig åt och att kvinnors och mäns användning av lokal service och allmänna eller öppna platser kan se olika ut, vilket leder till att de drabbas av olika miljöproblem.
- (3) Undertecknaren förbinder sig därför att, vid utformningen av policys och service på miljöområdet, fullt ut ta samma hänsyn till såväl kvinnors som mäns specifika behov och livsstilar, liksom till principen om solidaritet mellan generationerna.

Rollen som ansvarig för tillsyn och reglering**Artikel 29 – Kommunen/regionen som tillsynsmyndighet och reglerande instans**

- (1) Vid utförandet av sina uppgifter och funktioner som tillsynsmyndighet och reglerande instans för sådana verksamhetsområden som faller inom kommunen/regionens befogenheter, erkänner undertecknaren den viktiga roll som en effektiv tillsyn och konsumentskydd spelar för att tillförsäkra invånarna säkerhet och välbefinnande och att kvinnor och män kan påverkas olika av de regleringar som görs.
- (2) Undertecknaren förbinder sig att i utarbetandet av föreskrifter beakta de specifika behov, intressen och förutsättningar som olika grupper av kvinnor och män har.

Vänortssamarbete och internationellt samarbete

Artikel 30 – Jämställdhet inom decentraliserat samarbete

- (1) Undertecknaren instämmer i värdet av kommunalt samarbete, vänortssamarbete och decentraliserat samarbete såsom det bedrivs av europeiska och internationella kommuner och regioner i arbetet för hållbar utveckling, genom att föra medborgarna närmare varandra och främja ömsesidigt lärande och förståelse över nationsgränser.
- (2) Undertecknaren förbinder sig att i sitt vänortssamarbete och decentraliserade samarbete:
 - involvera kvinnor och män med olika bakgrund i dessa aktiviteter på lika villkor
 - använda sitt vänortssamarbete och sina europeiska och internationella partnerskap som en plattform för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande i frågor som rör jämställdhet
 - integrera ett jämställdhetsperspektiv i sitt decentraliserade samarbete.

TILLÄGG AV NYA ARTIKLAR

Förord

TILLÄGG AV NYA ARTIKLAR

Förord

Under de femton år som har gått sedan deklarationen först publicerades, har stora skiften skett i hur vi interagerar, styr, förflyttar oss, arbetar och tillbringar vår fritid. Vi blir alltmer medvetna om hur skör vår planet är och de snabbt ökande och otaliga utmaningar som ansvarsfullt måste hanteras på alla politiska nivåer, av institutioner och civilsamhället – utmaningar som inte kan bemästras på ett hållbart sätt utan att hänsyn tas till jämställdheten och hur den påverkas.

Den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå är resultatet av många års erfarenhet, sakkunskap och förhandling. Då tanken är att deklarationen ska vara ett stabilt och varaktigt dokument, vill CEMR och dess medlemsorganisationer genom dessa nya artiklar erbjuda europeiska kommuner och regioner ytterligare vägledning vid tillämpningen av den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå för att åstadkomma ökad jämställdhet för sin befolkning.

De senaste årens kriser, såsom covid-19-pandemin och kriget i Ukraina, pekar på behovet av en välfungerande civil beredskap och krishantering med ett integrerat jämställdhetsperspektiv. Vi ser i allt högre grad att framstegen inom IT och digitalisering inte är könsneutrala. Det är viktigt att vara medveten om hur kvinnors och mäns identiteter, behov och prioriteringar integreras i nya verktyg och processer om dessa ska öka jämställdheten och inte vidmakthålla fördomar och ojämlikhet som har bestått i våra samhällen i hundratal år.

För att skapa ett samhälle byggt på jämställdhet, är det avgörande att kommuner och regioner fullt ut förstår vad jämställdhet innebär i det dagliga arbetet och vidtar åtgärder för att utmana ojämställdhet och diskriminerande normer

och praktiker, inte bara i sina riktlinjer och processer utan också i sina organisationer. Vidare är det avgörande att pojkar och män engageras i denna process både som förändringsaktörer och som gynnade av jämställdhetsarbetet.

Deklarationen är, inbegripet de nya artiklarna, avsedd att omfatta alla människor som drabbas av konsekvenserna av de traditionella könsnormer som strukturerar våra samhällen och formar våra uppfattningar. Våra samhällen består av människor med olika och vitt skilda identiteter. Deklarationen är ett uttryck för kommuners och regioners önskan att arbeta mot det gemensamma målet att uppnå jämställdhet i samhället, vilket är av betydelse för och berör alla invånare.

De nya artiklarna i den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå har utarbetats av de europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation *Council of European Municipalities and Regions* (CEMR) och dess medlemsorganisationer i samarbete med CEMR:s expertgrupp i jämställdhetsfrågor och CEMR:s jämställdhetskommitté (*Standing Committee for Equality*). De antogs formellt av CEMR:s Policy Committee den 6 december 2022, vilket därmed utgör datum för deras ikraftträdande.

Nuvarande undertecknare av deklarationen inbjuds att ansluta sig till och ratificera de nya artiklarna och införliva dessa nya åtaganden i arbetet med att genomföra den europeiska deklarationen för jämställdhet. Från och med 2023 förbinder sig nya undertecknare både till den ursprungliga deklarationen och till 2022 års tillägg.

Kommunernas och regionernas förutsättningar varierar utifrån deras nationella förhållanden och deras vitt skilda

befogenheter och ansvarsområden. Undertecknare kan därför, utifrån tillgänglig kapacitet och resurser, fastställa prioriterade områden i varje handlingsplan.

Nya artiklar

De nya artiklarna fokuserar på teman och utmaningar som antingen inte fanns för femton år sedan eller som har utvecklats väsentligt och idag har stor påverkan på jämställdheten.

De nya artiklarna som läggs till i deklarationen omfattar **nio övergripande sakområden** som kommuner och regioner måste beakta i sitt jämställdhetsarbete:

1. För det första är det avgörande att alla ömsesidigt stödjande grundpelare i **hållbar utveckling** omfattas: social jämlikhet, ekonomisk tillväxt och miljöskydd.
2. Trots de nya möjligheter till lärande, kontakter mellan människor och deltagande i aktiviteter som onlinevärlden erbjuder, medför den särskilda utmaningar för flickor och kvinnor – i synnerhet i form av trakasserier och **cybervåld**.
3. Våld och övergrepp riktade mot **kvinnor som är förtroendevalda, offentliga personer och personal** innebär ett stort hot mot det demokratiska samhällsstyret.
4. **Intersektionalitet** är ett begrepp och en ansats som kommuner och regioner kan använda för att öka delaktigheten, särskilt för flickor och kvinnor som utsätts för multipel och intersektionell diskriminering.
5. Modern digital teknik har möjliggjort större **flexibilitet i arbetslivet** för många yrkesgrupper. Många människor, men långt ifrån alla, kan nu arbeta hemifrån i större utsträckning, vilket medför såväl möjligheter som risker för jämställdheten.
6. **Digital delaktighet** för alla flickor och kvinnor är väsentlig för att samhället ska utvecklas i en riktning som skapar en bättre framtid för alla. Framstegen inom IT och digitalisering har dock inte varit könsneutrala. Det är därför avgörande att utveckla och använda nya verktyg och processer som främjar, inte underminerar, jämställdheten.
7. Flickor och kvinnor kan bara leva, leda och utvecklas fritt och jämlikt när deras **rättigheter till sexuell och reproduktiv hälsa** upprätthålls.
8. **Klimatförändringarna** är en förstärkande faktor som ökar sociala, politiska och ekonomiska spänningar och i oproportionerlig utsträckning påverkar flickor och kvinnor.
9. Jämställdhet och aktiv delaktighet för flickor och kvinnor kan inte läggas åt sidan i tider av kris, utan måste ses som en effektiv del i en framgångsrik **civil beredskap och krishantering**.

TILLÄGG AV NYA ARTIKLAR

Nya artiklar

Artikel 31 – Hållbar utveckling för en hållbar framtid

- (1) Undertecknaren instämmer i att jämställdhet är en drivkraft för hållbar utveckling i alla dess sammanlänkade dimensioner, från att utrota fattigdom och hunger och främja välbefinnande och inkluderande tillväxt till att bygga fredliga, rättvisa och inkluderande samhällen och skydda planeten och dess naturresurser.
- (2) Undertecknaren instämmer vidare i att målen i Agenda 2030 för hållbar utveckling och hållbarhetsagendan för tiden efter 2030 är globala, medan genomförandet är lokalt. Alla 17 hållbarhetsmål innehåller målsättningar som direkt rör kommuners och regioners ansvarsområden, där jämställdhet genomgående är invävt och utgör en förutsättning för att förverkliga målen. Undertecknaren bedömer att denna deklarations åtaganden särskilt stämmer överens med mål 5.

Artikel 32 – Cybervåld

- (1) Undertecknaren är medveten om att könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former. Cybervåld kan bestå av olika typer av trakasserier, hot, kränkningar av integriteten, sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande, liksom kränkningar som bygger på fördomar eller hatbrott mot sociala grupper, folkgrupper eller enskilda personer. Undertecknaren bekräftar att sådana handlingar drabbar kvinnor och flickor i störst utsträckning.
- (2) För att motverka detta våld förbinder sig undertecknaren, inom ramen för sitt ansvar, att:
 - i egenskap av arbetsgivare vidta åtgärder som förbjuder alla former av övergrepp, trakasserier och våld på arbetsplatsen, inklusive våld som utövas av tredje part och cybervåld
 - vara uppmärksam på att förebygga och sätta stopp för alla typer av trakasserier och våld som uppstår inom kommunens/regionens verksamhet, särskilt i skolan
 - utbilda barn och ungdomar, liksom ge råd till deras föräldrar, om cybervåld, dess könsbaserade aspekter samt hur det kan motverkas och stoppas
 - engagera pojkar och män som förändringsaktörer och gynnade av ökad jämställdhet samt motverka radikaliseringsaktioner i onlinegrupper som uppmuntrar kvinnohat.

Artikel 33 – Våld mot förtroendevalda kvinnor och personal

- (1) Undertecknaren är instämmer i att onlinehot, fysiska hot och våld mot kvinnor som kandiderar i allmänna val, är förtroendevalda eller innehar andra offentliga befattningar ofta är könsrelaterade och kan hindra kvinnors deltagande i samhällslivet och politiken och därigenom underminera demokratin.
- (2) Undertecknaren är medveten om vikten av att ha en trygg plats för politiskt engagemang. För detta syfte förbinder sig undertecknaren att, inom ramen för kommunens/regionens ansvar, utarbeta processer och stödstrukturer som vägleder och ger stöd till kvinnor som förtroendevalda och anställda att hantera hatpropaganda.
- (3) Undertecknaren förbinder sig att motverka, minska och dämpa våld och trakasserier från tredje part som kommunens/regionens förtroendevalda och anställda kan utsättas för i sin tjänsteutövning och som i synnerhet drabbar kvinnor.

Artikel 34 – Intersektionalitet och mångfald

- (1) Undertecknaren är medveten om att människors identiteter och livserfarenheter inte bara kan adderas, utan korsar varandra och är komplexa.
- (2) Undertecknaren instämmer i behovet av att nå ut till flickor och kvinnor som riskerar att utsättas för multipel och intersektionell diskriminering och inkludera deras röster och erfarenheter vid utveckling, genomförande och uppföljning av policys och program som påverkar dem. Undertecknaren kan i detta syfte införa åtgärder för att:
 - beakta flickors och kvinnors specifika behov skyddade av EU:s lagstiftning¹⁴ och främja deras integritet och delaktighet genom att vidta alla skäligen åtgärder, inklusive aktiva åtgärder, inom ramen för kommunens/regionens rättsliga befogenheter
 - uppmuntra att stereotypa könsroller utmanas i utbildningsinsatser och lyfta fram många olika förebilder med skilda bakgrunder, även i folkbibliotekens bokkataloger och andra material liksom i deras marknadsföring.

¹⁴ Artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna: "kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning"

TILLÄGG AV NYA ARTIKLAR

Nya artiklar

Artikel 35 – Flexibla arbetsplatser

- (1) Undertecknaren instämmer i de möjligheter som flexibla arbetsplatser, inklusive distansarbete, kan erbjuda både kvinnor och män vad gäller att underlätta att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv. Undertecknaren är även medveten om de risker och nackdelar som nya arbetssätt kan medföra för kvinnor, däribland försämrad psykisk hälsa, minskade inkomster eller sysselsättning liksom en ökad omsorgsburden och obetalt hushållsarbete som ofta i oproportionerlig utsträckning faller på kvinnor.
- (2) Undertecknaren förbinder sig att främja flexibla arbetsplatser inom kommunens/regionens verksamheter i syfte att underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv.
- (3) Undertecknaren förbinder sig, i egenskap av arbetsgivare, att vara uppmärksam på risken att distansarbete ökar mängden obetalt omsorgsarbete för kvinnor.

Artikel 36 – Digitalisering och digital delaktighet

- (1) Undertecknaren instämmer i att nya digitala kommunikationsverktyg har ändrat hur medborgare, myndigheter, privata företag, civilsamhället och andra organisationer kommunicerar, sprider och samlar information. Den digitala tekniken erbjuder stora möjligheter att utveckla och förbättra den kommunala och regionala servicen.
- (2) Undertecknaren instämmer i den viktiga roll som digitalt lärande kan ha för att öka jämställdheten mellan flickor, pojkar, kvinnor och män i utbildning, särskilt för att nå dem som ligger efter i sin skolgång. Vidare är undertecknaren medveten om att kvinnor kan påverkas negativt av de könsskillnader som finns vad gäller tillgång till och användning av online- och digitalteknik, liksom i teknisk utveckling och styrning. Kommunen/regionen förbinder sig därför att stödja kvinnors och flickors tillgång till digitalt lärande genom att främja jämställd digital undervisning och utbildning samt genom att stödja flickors och kvinnors deltagande i naturvetenskaplig, teknisk och matematisk utbildning och utveckling av deras digitala färdigheter.

Artikel 37 - Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

- (1) Kommuner och regioner spelar en viktig roll för att främja och trygga invånarnas sexuella och reproduktiva hälsa. Undertecknaren förbinder sig att i detta syfte, i lämplig form och inom ramen för kommunens/regionens befogenheter och ansvarsområden, vidta eller främja följande åtgärder:
- (a) främja och uppmuntra program som riktar sig till flickor, pojkar, kvinnor och män i all deras mångfald som erbjuder en bred sexualundervisning, där frågor såsom sociala normer och stigmat och diskriminering som omger menstruation tas upp, i syfte att skapa en större förståelse liksom ökat skydd och främjande av flickors och kvinnors hälsa, välbefinnande och värdighet.
- (b) beakta behoven hos kvinnor och flickor som tillhör utsatta grupper och säkerställa att de har lika tillgång till hälso- och sjukvård, vilket utgör en integrerad del av deras sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter.
- (2) Undertecknaren instämmer i att jämlik hälsa innefattar rätten till reproduktiv och sexuell hälsa, och är medveten om orsakerna till och konsekvenserna av att de kränks.
- (3) Undertecknaren erkänner kvinnors rätt att ha kontroll och bestämma fritt över det som rör deras sexualitet, inbegripet familjeplanering, preventivmedel, säkra och lagliga aborter samt mödra- och förlossningsvård.

Artikel 38 - Klimatförändringar och rätten till en hälsosam miljö

- (1) Global uppvärmning, minskad biologisk mångfald och föroreningar utgör alla allvarliga hot mot åtnjutandet av grundläggande mänskliga rättigheter, inklusive rätten till liv, hälsa och familj. Undertecknaren erkänner rätten till en hälsosam miljö som en grundläggande mänsklig rättighet, där kvinnors och flickors behov måste beaktas.
- (2) Undertecknaren bekräftar att kommuner och regioner har en avgörande roll i att bekämpa miljö- och klimatmässiga utmaningar, särskilt i urbana områden, med utgångspunkt i principer om mänskliga rättigheter och jämställdhet. Undertecknaren åtar sig därför att
- öka medvetenheten om behovet av att integrera åtgärder mot klimatförändringar i det lokala beslutsfattandet och anta hållbara utvecklingsmodeller som beaktar jämställdhet
 - inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner, med målet att uppnå en jämn könsfördelning i deltagandet i policyutvecklingens alla faser och processer.

TILLÄGG AV NYA ARTIKLAR

Nya artiklar

Artikel 39 – Krishantering och civil beredskap

- (1) Undertecknaren instämmer i att kriser och deras orsaker är mångbottnade och sammanlänkade och ofta påverkar kvinnor och män olika.
- (2) Undertecknaren instämmer i att kommuner och regioner i krissituationer kan spela en nyckelroll för att identifiera lokala prioriteringar liksom behoven hos olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar.
- (3) Undertecknaren förstår behovet av att säkerställa fullgod representation och medverkan av kvinnor i hanteringen av kriser och i uppbyggnaden av civil beredskap, med sikte på att utforma och genomföra jämställdhetsintegrerade åtgärder och återhämtningsstrategier och samtidigt bygga motståndskraft inför framtida kriser och chocker.
- (4) Undertecknaren förbinder sig att inom både beredskapsplanering och krishantering:
 - stärka kvinnors deltagande i politik, offentliga institutioner och ledande positioner för att säkerställa en jämställd krisberedskap och krishantering
 - stödja det lokala civilsamhället, som spelar en nyckelroll vad gäller att synliggöra jämställdhetsperspektivet i kriser, och att övervaka och stödja tillhållandet av social trygghet och service
 - förstärka insamlingen av köns- och åldersuppdelad data, statistik och resultat som underbygger analyser av hur könen kan påverkas olika, i syfte att effektivt motverka könsrelaterade konsekvenser av nödsituationer och för att förbättra krishanteringen.
- (5) Undertecknaren förbinder sig att vidta särskilda åtgärder för att skydda kvinnor och flickor mot könsbaserat våld, särskilt våldtäkt och andra former av sexuella övergrepp, vid väpnade konflikter.

MEDVERKANDE

Uppdateringen 2022 av den befintliga deklarationen utfördes under ledning av Silvia Baraldi, ordförande för CEMR:s jämställdhetskommitté (*Standing Committee for Equality*) 2021–2022, med bidrag från:

- Medlemmar i CEMR:s expertgrupp för jämställdhetsfrågor
 - Medlemmar i CEMR:s jämställdhetskommitté (*Standing Committee for Equality*)
 - CEMR:s sekretariat: Jaimie Just, Oriane Loquet, Marlène Siméon, Beatrice Tommasi, Pierre Vander Auwera
 - Manusgranskare: Penny Yim-Barbieri
 - Grafisk design: Paf! Design
 - Översättning: Eurideas, PoliLingua, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Den ursprungliga deklARATIONSTEXTEN från 2006 skrevs av Sandra Ceciariini och Jeremy Smith, med stöd och synpunkter från CEMR:s medlemsorganisationer och samarbetsparter:
- Kommunförbundet i Bulgarien (NAMRB)
 - Kommunförbundet i Cypern (UCM)
 - Förbundet för städer och kommuner i Tjeckien (SMO CR)
 - Finlands kommunförbund
 - Franska sektionen av CEMR (AFCCRE)
 - Tyska sektionen av CEMR (RGRE)
 - Centralförbundet för Greklands kommuner (KEDE)
 - Kommunförbundet i Ungern (TÖOSZ)
 - Italienska sektionen av CEMR (AICCRE)
 - Förbundet för städer och kommuner i Luxemburg (SYVICOL)
 - Polska stadsförbundet (ZMP)
 - Spanska kommun- och provinsförbundet (FEMP)
 - Baskiska kommunförbundet (EUDEL)
 - Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
 - Wiens stad (Österrike)
 - Staden Saint Jean de la Ruelle (Frankrike)
 - Staden Frankfurt am Main (Tyskland)
 - Cartagena stad (Spanien)
 - Valencia stad (Spanien)
 - *Maison du temps et de la mobilité*, kommunen Belfort-Montbéliard (Frankrike)
 - Ständiga kommittén för lokala och regionala myndigheters partnerskap i Medelhavsområdet (*Standing Committee for the Euro-Mediterranean Partnership of the Local and Regional Authorities COPPEM*)

Om CEMR

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation *The Council of European Municipalities and Regions* (CEMR) företräder fler kommuner och regioner i Europa än någon annan organisation. Medlemmarna utgörs av mer än 60 nationella kommun- och regionförbund från 40 europeiska länder. Tillsammans företräder dessa förbund ungefär 100 000 lokala och regionala myndigheter.

CEMR:s målsättningar är två: att påverka europeisk lagstiftning på uppdrag av kommuner och regioner och att tillhandahålla en plattform för utbyte mellan dess medlemsförbund och deras förtroendevalda och experter.

På den internationella arenan fungerar CEMR som europeisk sektion av *United Cities and Local Governments* (UCLG), den världsomspännande organisationen för kommuner och regioner.

www.cemr.eu

Om observatoriet

CEMR sjösatte 2012 *The Observatory of the European Charter for Equality* för att stödja undertecknarna i deras arbete med att genomföra CEMR-deklarationen och främja jämställdhet. Online-plattformen visar upp god praxis och exempel på framgångsrika lokala jämställdhetspolicies och underlättar ömsesidigt lärande bland undertecknarna. Den ger också vägledning till hur man utarbetar en handlingsplan för jämställdhet och innehåller en databas ("Atlas") med kontaktinformation och länkar till undertecknarnas handlingsplaner för jämställdhet.

Observatoriets arbete koordineras av CEMR:s kansli, i samarbete med CEMR:s jämställdhetskommitté (*Standing Committee for Equality*) och en expertgrupp bestående CEMR:s medlemsorganisationers nationella samordnare/kontaktpersoner.

www.charter-equality.eu

DEN EUROPEISKA DEKLARATIONEN FÖR JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN PÅ LOKAL OCH REGIONAL NIVÅ

En deklaration som uttrycker europeiska kommuners och regioners åtagande att använda sina befogenheter och partnerskap för att uppnå jämställdhet för sina invånare

Jag, undertecknad, (undertecknarens namn)

som innehar ämbetet som

i (kommunens/regionens namn)

bekräftar genom min underskrift att ovan nämnda kommun/region formellt har beslutat att ansluta sig till den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå, att genomföra dess åtaganden, och att jag är behörig att företräda kommunen/regionen i detta ärende.

Underskrift

Datum

Jag samtycker till att skicka en undertecknad och ifylld kopia av denna blankett till CEMR, skapare och förvaltare av deklarationen, på följande adress:

The Secretary General
Council of European Municipalities and Regions
Square de Meeûs,
B-1000 Brussels
Belgium
charter@ccre-cemr.org

BRYSEL

1, Square de Meeûs
B-1000 Bryssel
Belgien
tel. : + 32 2 511 74 77
charter@ccre-cemr.org

cemr.eu
charter-equality.eu

twitter.com/ccrecemr
twitter.com/cemr_equality

Åsikterna i denna publikation är författarnas egna och de bär ensamma ansvaret för innehållet. Europeiska kommissionen kan inte hållas ansvarig för någon användning som görs av informationen däri.

KS § 10/25

Undertecknande av CEMR-deklarationen

KS2024.0095

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Beredning medborgare och folkhälsa	2024-11-20	8/24
2 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-12-11	229/24
3 Kommunstyrelsen	2025-01-08	10/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen enligt rekommendation från Sveriges kommuner och regioners styrelse.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelsens ordförande att underteckna de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att ta fram en handlingsplan utifrån de nio tilläggsartiklarna i CEMR-deklarationen för att implementera dem i kommunens ordinarie verksamhet och styrdokument. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Yrkanden

Gustav Jacobsson (SD) yrkar avslag på förslaget om att ansluta sig till CEMR-deklarationens nio nya artiklar med motiveringen att Sverigedemokraterna delar målet om ökad jämställdhet men anser dock att Skövde kommun redan arbetar effektivt mot diskriminering, och att de nya artiklarna bara skulle skapa onödig byråkrati.

Johan Ask (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Bakgrund

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation, Council of European Municipalities and Regions (CEMR), beslutade den 6 december 2022 att uppdatera den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) från 2006.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beslutade den 26 januari 2024 att rekommendera kommuner och regioner att underteckna CEMR-deklarationen och att de kommuner och regioner som tidigare undertecknat CEMR-deklarationen även ansluter sig till de nya artiklarna.

År 2021 fyllde CEMR-deklarationen femton år. Det blev startskottet för en grundlig översyn av deklarationen vilket under 2021 och 2022 mynnade ut i att CEMR:s Policy Committee den 6 december 2022 beslutade att göra vissa språkliga förbättringar och ändringar av redaktionell karaktär, förstärka det intersektionella perspektivet i hela deklarationen, samt i ett helt nytt separat avsnitt lägga till nio nya artiklar om sakområden som täcktes otillräckligt eller inte alls av deklarationen från 2006.

De nio nya artiklarna handlar om att

- jämställdhet är en drivkraft för hållbar utveckling och en förutsättning för att genomföra hållbarhetsmålen i Agenda 2030 (artikel 31)
- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
- uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och uppmuntra att stereotypa könsroller utmanas (artikel 34)
- modern teknologi möjliggör nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete som kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men också riskerar att öka omsorgsburden och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
- använda digital teknik så att den ökar och inte minskar jämställdheten, det vill säga att kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
- kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
- integrera åtgärder mot klimatförändringar som beaktar jämställdhet i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
- beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Kommuner och regioner som har undertecknat CEMR-deklarationen före 2023 behöver inte ställa sig bakom hela deklarationen igen. I stället bjuds de in att ansluta sig till att ratificera även de nio nya artiklarna och inlemma dessa i sitt arbete med att genomföra åtagandena i

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

29 (41)

deklarationen. Skövde kommun har anslutit CEMR innan 2023 och handlingsplanen slutrapporterades 2019 (KF § 75/19), vilket innebär att endast de nio tilläggsartiklarna behöver undertecknas.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Undertecknande av CEMR-deklarationen
Meddelande_2_2024 - Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen.pdf

Skickas till

Sveriges Kommuner och Regioner, info@skr.se
Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

KSAU § 229/24 Undertecknande av CEMR-deklarationen

KS2024.0095

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Beredning medborgare och folkhälsa	2024-11-20	8/24
2 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-12-11	229/24

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att ansluta sig till de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen enligt rekommendation från Sveriges kommuner och regioners styrelse.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelsens ordförande att underteckna de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att ta fram en handlingsplan utifrån de nio tillägsartiklarna i CEMR-deklarationen för att implementera dem i kommunens ordinarie verksamhet och styrdokument. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Bakgrund

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation, Council of European Municipalities and Regions (CEMR), beslutade den 6 december 2022 att uppdatera den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) från 2006.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beslutade den 26 januari 2024 att rekommendera kommuner och regioner att underteckna CEMR-deklarationen och att de kommuner och regioner som tidigare undertecknat CEMR-deklarationen även ansluter sig till de nya artiklarna.

År 2021 fyllde CEMR-deklarationen femton år. Det blev startskottet för en grundlig översyn av deklarationen vilket under 2021 och 2022 mynnade ut i att CEMR:s Policy Committee den 6 december 2022 beslutade att göra vissa språkliga förbättringar och ändringar av redaktionell karaktär, för-stärka det intersektionella perspektivet i hela deklarationen, samt i ett helt nytt separat avsnitt lägga till nio nya artiklar om sakområden som täcktes otillräckligt eller inte alls av deklarationen från 2006.

De nio nya artiklarna handlar om att

- jämställdhet är en drivkraft för hållbar utveckling och en förut-sättning för att genomföra hållbarhetsmålen i Agenda 2030 (artikel 31)

- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
- uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och uppmuntra att stereotypa könsroller utmanas (artikel 34)
- modern teknologi möjliggör nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete som kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men också riskerar att öka omsorgsördan och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
- använda digital teknik så att den ökar och inte minskar jämställdheten, det vill säga att kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
- kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
- integrera åtgärder mot klimatförändringar som beaktar jämställdhet i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
- beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Kommuner och regioner som har undertecknat CEMR-deklarationen före 2023 behöver inte ställa sig bakom hela deklarationen igen. I stället bjuds de in att ansluta sig till att ratificera även de nio nya artiklarna och inlemma dessa i sitt arbete med att genomföra åtagandena i deklarationen. Skövde kommun har anslutit CEMR innan 2023 och handlingsplanen slutrapporterades 2019 (KF § 75/19), vilket innebär att endast de nio tilläggsartiklarna behöver undertecknas.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Undertecknande av CEMR-deklarationen
 Meddelande_2_2024 - Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen.pdf

Skickas till

Sveriges Kommuner och Regioner, info@skr.se
 Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

BMF § 8/24 Undertecknande av CEMR-deklarationen

KS2024.0095

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Beredning medborgare och folkhälsa	2024-11-20	8/24

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att ansluta sig till de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen enligt rekommendation från Sveriges kommuner och regioners styrelse.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelsens ordförande att underteckna de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att ta fram en handlingsplan utifrån de nio tilläggsartiklarna i CEMR-deklarationen för att implementera dem i kommunens ordinarie verksamhet och styrdokument. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Bakgrund

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation, Council of European Municipalities and Regions (CEMR), beslutade den 6 december 2022 att uppdatera den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) från 2006.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beslutade den 26 januari 2024 att rekommendera kommuner och regioner att underteckna CEMR-deklarationen och att de kommuner och regioner som tidigare undertecknat CEMR-deklarationen även ansluter sig till de nya artiklarna.

År 2021 fyllde CEMR-deklarationen femton år. Det blev startskottet för en grundlig översyn av deklarationen vilket under 2021 och 2022 mynnade ut i att CEMR:s Policy Committee den 6 december 2022 beslutade att göra vissa språkliga förbättringar och ändringar av redaktionell karaktär, för-stärka det intersektionella perspektivet i hela deklarationen, samt i ett helt nytt separat avsnitt lägga till nio nya artiklar om sakområden som täcktes otillräckligt eller inte alls av deklarationen från 2006.

De nio nya artiklarna handlar om att

- jämställdhet är en drivkraft för hållbar utveckling och en förut-sättning för att genomföra hållbarhetsmålen i Agenda 2030 (artikel 31)
- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och

- våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
 - uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och uppmuntra att stereotypa könsroller utmanas (artikel 34)
 - modern teknologi möjliggör nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete som kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men också riskerar att öka omsorgsburden och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
 - använda digital teknik så att den ökar och inte minskar jämställdheten, det vill säga att kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
 - kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
 - integrera åtgärder mot klimatförändringar som beaktar jämställdhet i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
 - beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Kommuner och regioner som har undertecknat CEMR-deklarationen före 2023 behöver inte ställa sig bakom hela deklarationen igen. I stället bjuds de in att ansluta sig till att ratificera även de nio nya artiklarna och inlemma dessa i sitt arbete med att genomföra åtagandena i deklarationen. Skövde kommun har anslutit CEMR innan 2023 och handlingsplanen slutrapporterades 2019 (KF § 75/19), vilket innebär att endast de nio tilläggsartiklarna behöver undertecknas.

Medskick från beredning medborgare och folkhälsa

Beredning medborgare och folkhälsa föreslår att förslag till beslut ändras till:

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att ansluta sig till de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen enligt rekommendation från Sveriges kommuner och regioners styrelse.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelsens ordförande att underteckna de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att ta fram en handlingsplan utifrån de nio tilläggsartiklarna i CEMR-deklarationen för att implementera dem i kommunens ordinarie verksamhet och styrdokument. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att ansluta sig till de nya artiklarna.

Tidigare formulering:

Skövde kommun
Beredning medborgare och folkhälsa

Protokollsutdrag

8 (10)

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att uppdra kommunstyrelsens ordförande att underteckna de nio tilläggsartiklarna i CEMR-deklarationen enligt rekommendation från Sveriges kommuner och regioners styrelse.

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige ge kommundirektören i uppdrag att ta fram en handlingsplan utifrån de nio tilläggsartiklarna i CEMR-deklarationen för att implementera dem i kommunens ordinarie verksamhet och styrdokument.

I bakgrundstexten ska även §34 läggas till i förteckningen över de nio nya artiklarna.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Undertecknande av CEMR-deklarationen
Meddelande_2_2024 - Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen.pdf

Skickas till

Sveriges Kommuner och Regioner, info@skr.se
Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2025.0048-1**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kv3

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar lägga rapporten till handlingarna.

Bakgrund

Gynnande beslut som enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) och enligt LSS som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslut ska rapporteras till IVO, kommunrevisorer och kommunfullmäktige enligt 16 kap 6 § F-h (SoL). Rapporteringen gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter att verkställigheten avbrutits.

Sektor vård- och omsorg

- Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g: 33

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kv3
VON § 95/24 Rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS, kvartal 3, 2024
VON2024.0009-12 Rapport till kommunfullmäktige_IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 3 2024

Skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

VON § 95/24
Rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS, kvartal 3, 2024

VON2024.0009

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2024-11-28	95/24

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna framtagen rapport.

Bakgrund

Sektor vård och omsorg skickar kvartalsvis rapporter över de gynnande biståndsbeslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet, till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Aktuell statistik

För kvartal 3 2024 har 33 individuallrapporter meddelats IVO på beslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från beslutsdatum eller datum för avbrott med följande fördelning enligt nedanstående tabell.

Insatstyp	Antal Icke verkställda beslut	Antal Avbrutna verkställigheter
Personlig assistans	5	4
Ledsagarservice	2	
Kontaktperson	1	9
Avlösarservice	1	
Korttidsvistelse	2	
Korttidstillsyn		
Bostad med särskild service, barn och unga		
Bostad med särskild service, vuxna	3	
Daglig verksamhet	1	5

Tabellen visar antalet inlämnade individuallrapporter och IVO:s beslut från det lagen trädde i kraft 2008.

Inlämnade	IVO ansökt om	Förvaltningsrättens
-----------	---------------	---------------------

	individrappporter	särskild avgift	dom
2010	5		
2011	43		
2012	72		
2013	46		
2014	29	1	63.000
2015	47		
2016	65		
2017	102		
2018	129	1	18.828
2019	147	1	16.000
2020	415		
2021	233		
2022	219	5	140.900
2023	186		
2024 Q1	40		
2024 Q2	32		
2024 Q3	33		
summa	1843	8	238.828

Bakgrund till ej verkställda beslut enligt LSS, kvartal 3 2024

Personlig assistans

Fem individer har väntat 648, 646, 363, 304 och 121 dagar på att få sitt beslut om personlig assistans verkställt fullt ut.

- 648 dagar – Individen har fått ett nytt beslut i december 2022, där individen i nuläget inte vill ha sina beslutade jourtimmar utförda. Resterande assistanstimmar som individen beviljats utförs.
- 646 dagar - Individen vill i nuläget inte ha sina beslutade journätter utförda, resterande beslutade assistanstimmar utförs enligt önskemål från individen.
- 363 dagar – Individen vill bara ha anhöriga som assistenter, anhöriga utför del av beslutad tid. Individen har erbjudits assistenter som kan utföra resterande tid av beslut men individen har tackat nej till detta.
- 304 dagar - Assistenterna har rekryterats som utför del av de beslutade timmarna, arbetet pågår med rekrytering av ytterligare assistenter för att kunna verkställa

insatsen fullt ut. Individen har dock mycket högra/specifika krav på sina assistenter vilket gör det svårt att rekrytera.

- 121 dagar – Individen vill bara ha anhöriga som assistenter, anhöriga utför del av beslutad tid. Individen har erbjudits assistenter som kan utföra resterande tid av beslut men individen har tackat nej till detta.

Fyra individer har avbrutna verkställigheter. De har väntat 1277, 1277, 1277 och 304 dagar på att få insatsen verkställd på nytt. Rapporteringen avser i huvudsak individärenden där utförda timmar avviker från beslutade timmar. Samtliga individer bedöms få de assistanstimmar de efterfrågar/har behov av. Verksamheten är redo att utföra samtliga beviljade timmar så snart individen efterfrågar/har behov av dessa.

- 1277 dagar - Individen bor i nuläget bor hos sina föräldrar, alla assistanstimmar beslutet anger efterfrågas/utförs därför inte.
- 1277 dagar – Individen har enligt beslut rätt till dubbelassistans i vissa situationer/aktiviteter, men individen vill inte ha dubbelbemanning. Därav utförs inte samtliga beslutade timmar.
- 1277 dagar - Individen har enligt beslut rätt till dubbelassistans vid aktiviteter utanför hemmet. Individens hälsotillstånd medför att individen inte orkar med några aktiviteter utanför hemmet, därav utförs inte samtliga beslutade timmar.
- 304 dagar - Anhöriga utför del av de beslutade assistanstimmarna. Anhöriga vill inte ha fler personer runt individen. Individen har erbjudits assistenter som kan utföra resterande del av timmarna men anhöriga/företrädare har tackat nej till dessa.

Ledsagarservice

Två individer har väntat 294 och 92 dagar på att få sitt beslut om ledsagarservice verkställt.

- 294 dagar - Personal för att utföra insatsen har rekryterats och ledsagning har utförts vid ett tillfälle, dock inte i den omfattning som beslutet anger. Individen har efter detta tillfälle avbokat resterande inplanerade tillfällen och meddelat att hen önskar ta en paus i insatsen.
- 92 Dagar – Individen har avbokat planerade ledsagningar med kort varsel på grund av psykisk ohälsa.

Kontaktperson

En individ har väntat i 119 dagar på att få sin insats verkställd. Individen tackade nej till tilltänkt kontaktperson efter träff 2024-06-19. Annan tilltänkt kontaktperson avbokade inför träff 2024-10-07.

Nio individer har väntat i 1277, 1247, 851, 729, 697, 639, 569, 376 och 150 dagar på att få sin insats verkställd på nytt efter avbrott. För tre av dessa individer är insatsen delvis verkställd då de har en kontaktperson som utför del av de timmar som individen har beviljats.

- 1277 dagar – Kontaktperson har rekryterats som utför del av den beviljade tiden. Arbete pågår med att rekrytera lämplig kontaktperson för resterande del av beviljade timmar. De möjliga kontaktpersonerna som finns att tillgå i nuläget matchar inte mot individens behov/funktionsnedsättning.
- 1247 dagar – Enhetssamordnare har svårt att få kontakt med personen då kontakt endast kan ske via e-post. Individen fått erbjudande om kontaktperson i oktober 2022, men tackat nej. Individen har fått förslag på lämplig kontaktperson, det senaste erbjudandet var 2024-10-03 men individen har avböjt samtliga erbjudanden med hänvisning till sin dåliga hälsa.
- 851 dagar – Tidigare kontaktperson slutade. Arbete pågår nu med att rekrytera ny kontaktperson. En kontaktperson tackade nej till uppdraget 2023-03-23. Det bedöms vara svårt att rekrytera lämplig person för uppdraget på grund av individens specifika önskemål och livssituation. Individen erbjöds en kontaktperson 2024-05-22 men valde att tacka nej till den. Arbete fortsätter med att rekrytera lämplig kontaktperson för uppdraget.
- 729 dagar - Tidigare kontaktperson valde att avsluta sitt uppdrag. Det fanns en tilltänkt kontaktperson för uppdraget som dock valde att tacka nej. Arbete fortsätter med att rekrytera ny kontaktperson.
- 697 dagar - Arbete pågår med att rekrytera ny kontaktperson, men det bedöms vara svårt att rekryter då kontaktpersonen behöver ha goda kunskaper i/erfarenheter av att arbeta med personer inom autismspektrumtillstånd. Individen har även specifika krav/önskemål på sin blivande kontaktperson.
- 639 dagar - Individens kontaktperson önskade minska omfattningen av sitt uppdrag som kontaktperson. Kontaktpersonen utför nu 6 timmar (av totalt 20 beviljade timmar). Individen är inte intresserad av att byta till en ny kontaktperson som kan utföra samtliga beviljade timmar, individen vill heller inte rekrytera ytterligare en kontaktperson som kan utföra de resterande timmarna. Aktuellt är att kontaktpersonshandläggare har haft uppföljande kontakt med god man som gör

bedömningen att beslut på kontaktperson 20 timmar/månad är för mycket för individen. God man planerar att kontakta LSS-handläggare för dialog kring att minska omfattning av beslut.

- 569 dagar - Individen har en kontaktperson som utför del av de beviljade timmarna. Arbete pågår med att rekrytera en kontaktperson för resterande timmar. Aktuellt är att individen har "breddat" sina önskemål gällande kontaktperson vilket kan underlätta att rekrytera lämplig person för uppdraget.
- 376 dagar - Avbrott i verkställighet på grund av att tidigare kontaktperson slutat sitt uppdrag. Tilltänkta kontaktpersoner erbjöds uppdraget 2024-02-16 och 2024-10-03, men tackade nej. Individen önskar avvakta med att verkställa insatsen till mars 2025
- 150 dagar - Avbrott i verkställighet på grund av att tidigare kontaktperson fått avsluta sitt uppdrag. Svårt att tillsätta ny kontaktperson på grund av att individen bor utanför stan. Tilltänkt kontaktperson är under behandling

Avlösarservice

En individ har väntat i 213 dagar på att få sin insats verkställd fullt ut. Verksamheten har erbjudit avlösning var 4:e helg samt vardagar. Vårdnadshavare önskar enbart avlösning under helger, då det inte fyller en funktion för familjen på vardagar. Vårdnadshavare tackar därför nej till insatsen under vardagar. Insatsen är delvis verkställd då avlösning utförs var 4:e helg.

Korttidsvistelse

Två individer har väntat i 1080 och 91 dagar på att få sina beslut verkställda. Varav en individ har sin insats delvis verkställd.

- 1080 dagar – Individen har beviljats insats tre dagar/månad, vistas på korttidshemmet en dag/månad enligt önskemål från företrädare. Verksamheten är redo att verkställa insatsen fullt ut så snart individ/företrädare önskar det.
- 91 dagar - Verksamheten har vart i kontakt med individens vårdnadshavare 2024-10-16. Möte bokas in för att kunna verkställa beslut

Bostad med särskild service för vuxna

Tre individer har väntat i 334, 293 och 186 dagar på att få sin insats, bostad med särskild service verkställd.

- 334 dagar – Individen erbjöds och tackade ja till en bostad 2024-05-06, inflyttningsdatum planerades till i mitten av september. Individen och anhöriga har

senare börjat tveka gällande aktuell bostad, man vill i nuläget varken tacka ja eller nej till bostaden. Anhöriga uttrycker specifika önskemål om bemanning på gruppboendestaden som man vill ska tillgodoseas för att kunna tacka ja till platsen. Individen valde att tacka nej till erbjudandet 2024-08-19.

- 293 dagar – Individen fick ett erbjudande om bostad 2024-02-21 men tackade nej. Individen har svårt för förändringar och har behov av lång förberedelse/inskolning. Individen tar inom kort studenten och håller på med introduktion till daglig verksamhet, vill därför avvakta med att flytta till boende.
- 186 dagar - Individen har erbjudits och tackat ja till bostad 2024-08-09. Inflyttningsdatum är planerat till 2024-11-01

Daglig verksamhet

En individ har väntat i 112 dagar på att få sitt beslut verkställt. Verksamheten har haft kontakt sedan i juni, bokade möte men individen dök inte upp. Individen bytte kontaktuppgifter och blev placerad på annan ort. Efter återkoppling från individen beslutades det att ny kontakt tas i slutet på oktober. Individen har inte varit på daglig verksamhet sedan individen fick beslutet 2024-06-11.

Fem individer har avbrutna verkställigheter. De har 244, 238, 168, 96 och 95 dagar på att få insatsen verkställd på nytt.

- 244 dagar – Avbrott i verkställighet på grund av sjukdom. På grund av sjukdomstillstånd finns ingen planering för tillfället. Ny kontakt tas i december då individen är inlagd på sjukhus.
- 238 dagar - Avbrott i verkställighet på grund av sjukdom. Verksamheten har uppföljande kontakt med individen, senaste kontakten var 2024-05-31. Det finns i nuläget ingen planering för återgång till sysselsättning. Kontakt planeras att tas i oktober 2024.
- 168 – Avbrott i verkställighet på grund av sitt mående och egenintresse. Individen inte varit på plats sen 16 april 2024. Därefter kontakt med individens mamma som uppgav att individen inte mår tillräckligt bra för att ha daglig verksamhet just nu. Handläggarkontakt togs i syfte att följa upp insatsen. Individen tog själv kontakt i september och uttryckte att han är redo att komma i gång i sysselsättning. Möte har bokats in, men individen har avbokats på grund av sjukdom. Nytt planerat möte 8/10.
- 96 dagar – Avbrott i verkställighet på grund av lågt eget intresse. Personal har vid upprepade tillfällen försökt nå individen men oftast utan resultat. Personal har gett

förslag på kortare arbetsdagar eller att komma förbi på fika men utan resultat. Senast kontakt togs 2024-10-09

- 95 dagar – Avbrott i verkställighet på grund av lågt eget intresse. Har utifrån individens önskemål haft telefonkontakt med verksamheten sedan i våras. Slutade sedan svara i telefonen och har hört av sig sporadiskt. Individens önskemål är fortsatt telefonkontakt efter behov.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS, kvartal 3, 2024

Rapport till kommunfullmäktige/IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 3 2024

Skickas till

Kommunstyrelsen

Placeringsamordnare LSS

SKÖVDE**RAPPORT**

Datum: 2024-11-01

Diarienummer: VON2024.0009-12

Handläggare: Terese Viktorin

Rapport till kommunfullmäktige/IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 3 2024

Rapportering av gynnande biståndsbeslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits (statistikrapport till kommunfullmäktige).

Period: 2024-07-01 – 2024-09-30

Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader enligt LSS		
Typ av beslut:	Antal	Antal dagar från beslut:
Personlig assistans	9	1277, 1277, 1277, 648, 646, 363, 304, 304, 121
Ledsagarservice	2	294,92
Kontaktperson	10	1277, 1247, 851, 729, 697, 639, 569, 376, 150, 119
Avlösarservice	1	213
Korttidsvistelse	2	1080, 91
Korttidstillsyn		
Bostad med särskild service, barn och unga		
Bostad med särskild service, vuxna	3	334, 293, 186
Daglig verksamhet	6	244, 238, 168, 112, 96,95
Kvinnor	16	
Män	17	

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2024-11-27

Diarienummer: KS2024.0463-5

Handläggare: Jenny Wallgren

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderade Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun samt underställa denna till Länsstyrelsen i Västra Götaland för överprövning.

Bakgrund

Allmänna lokala ordningsföreskrifter har bearbetats vidare efter att kommunstyrelsen 2024-11-18 beslutade att återremittera ärendet för ytterligare beredning.

Revideringen avser följande punkter i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun:

1. Tillägg genom § 12 a, som innebär att ett förbud mot bruk av lustgas (dikväveoxid) i berusningssyfte införs för samma områden där det idag är förbjudet att förtära alkohol enligt § 12. Bedömningen är att bruk av lustgas på offentlig plats kan innebära ordningsstörningar. Lustgasen som används och säljs har sällan annat syfte än att berusa sig, så det finns ingen anledning att den förekommer på de platser där vi föreslår att begränsa användningen. Förslaget till en ny lag om lustgas förändrar inte förutsättningarna för kommunerna att i de lokala ordningsföreskrifterna införa ett förbud inom geografiskt avgränsade områden.
2. En ändring i § 12 av volymprocent samt tillägg av alkoholpreparat för att följa gällande alkohollagstiftning.
3. Att området runt ridhuset Kultomtén ska omfattas av förbud utan undantag enligt § 16 Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor. Se kartor på bilaga 1 och 3.

Synpunkter har inhämtats från drogförebyggande samordnare och kommunpolis rörande § 12.

1. Användning av lustgas i berusningssyfte

Användning av lustgas i berusningssyfte har ökat under senare år och framför allt verkar ökningen ske bland barn och unga. Antalet personer med allvarliga skador på grund av användningen ökar kraftigt. Riskerna med lustgas ökar när det används samtidigt som andra droger eller alkohol.

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-11-27**

Diarienummer: **KS2024.0463-5**

Handläggare: **Jenny Wallgren**

Att använda koncentrerad lustgas i berusningssyfte kan innebära allvarliga hälsorisker såsom nervskador, blodproppar, syrebrist, köldskador och psykiatriska problem. Dessa risker kan skapa onödiga kostnader för sjukvården på kort och lång sikt och kan förebyggas genom att begränsa möjligheten för individer att tillgodogöra sig lustgas.

Lustgasen har även en kraftig påverkan på klimatet då det är en växthusgas som bidrar till en förstärkt växthuseffekt. Nedskräpning av farligt avfall är även en följd av lustgasanvändningen då det lokalt hittas många tomma lustgaspatroner och tuber slängda på offentliga platser i kommunen.

Under senare tid har frågan om bruk av lustgas i berusningssyfte aktualiserats. Ett antal kommuner har infört begränsningar för sådant bruk i de lokala ordningsföreskrifterna då det ännu inte finns någon lagstiftning om det. Regeringen har dock tillsatt *Utredningen om lustgas och vissa frågor inom alkohol- och tobaksområdet*, som i mars 2024 överlämnade sitt betänkande *En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas, SOU 2024:23*. Utredningen föreslår att det ska införas en ny lag som syftar till att motverka användningen av lustgas för berusning. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och ska innehålla bestämmelser om försäljning och införsel av lustgas som syftar till att motverka användningen av lustgas för berusning.

2. Ordningsföreskrift alkoholförtäring

Revidering av ordningsföreskrift gällande alkoholförtäring med anledning av förtydligande av volymprocent i alkohollagen (2010:1622) enligt följande.

5 § i Alkohollagen (2010:1622) föreskriver att med alkoholdryck avses en dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Alkoholdrycker delas i denna lag in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker.

10 § föreskriver att med alkoholhaltigt preparat avses en vara som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och inte är alkoholdryck eller teknisk sprit och inte heller är sådant läkemedel som omfattas av läkemedelslagen (2015:315). Lag (2019:345).

Dryck som är alkoholfri eller som har en alkoholhalt om högst 2,25 volymprocent benämns lättdryck.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-11-27**

Diarienummer: **KS2024.0463-5**

Handläggare: **Jenny Wallgren**

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun med markerade ändringar, förslag daterat 2025-01-13 (uppdaterade kartor)

Skickas till

Länsstyrelsen Västra Götaland

Författningssamlingen

Handläggare

Jenny Wallgren

Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

SKÖVDE

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun

Beslutad av kommunfullmäktige
21 november 2022-11-21, § 151.
Dnr KS2021.0042

Innehåll

Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde	4
Samråd.....	5
Lastning av varor mm.	5
Schaktning, grävning mm	5
Störande buller	6
Containrar.....	6
Markiser, banderoller, flaggor och skyltar.....	6
Affischering.....	7
Högtalarutsändning	7
Förtäring av alkohol	7
Bruk av lustgas i berusningssyfte.....	8
Insamling av pengar	8
Camping	8
Hundar.....	9
Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor	9
Motionsspår.....	10
Tillfällig försäljning samt uthyrning av friflytande mobilitetssystem	11
Avgift för att använda offentlig plats.....	11
Yttranden.....	12
Överträdelse av lokal ordningsföreskrift.....	12
Bilagor	13
Bilaga 1 Översiktskarta stadskärnan	13
Bilaga 2 Västermalm – Centrum - Östermalm.....	14
Bilaga 3 Lunden – Trädgårdsstaden.....	15
Bilaga 4 Hentorp Källegården.....	16
Bilaga 5 Ekängen - Aspö – Lunden	17
Bilaga 6 Skövde Centrum	18
Bilaga 7 Billingens fritidsområde	19
Bilaga 8 Billingen – Dälderna - Norrmalm.....	20
Bilaga 9 Skaraborgs sjukhus – Södra Ryd	21
Bilaga 10 Fjället	22
Bilaga 11 Igelstorp	23
Bilaga 12 Lerdala	24
Bilaga 13 Nybo	25
Bilaga 14 Skulptorp.....	26
Bilaga 15 Stöpen	27

Bilaga 16 Tidän	28
Bilaga 17 Timmersdala	29
Bilaga 18 Ulvåker	30
Bilaga 19 Varola	31
Bilaga 20 Våring	32
Bilaga 21 Vårsås	33
Bilaga 22 Kopplingstvång runt Skövde tätort	34
Bilaga 23	35

Dokumenttyp: Lokala ordningsföreskrifter

Dokumentet gäller för: Skövde kommun

Diarienummer: KS2021.0042

Reviderad: ej reviderad

Giltighetstid: Tillsvidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Säkerhetschef

Andra tillhörande dokument

Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde

Skövde kommun föreskriver följande med stöd av 1 § Förordning (SFS 1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslag (SFS 1993:1617)

§ 1

Grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats finns i 3 kap. ordningslagen.

Dessa lokala ordningsföreskrifter innehåller ytterligare bestämmelser om hur den allmänna ordningen i Skövde kommun skall upprätthållas. Bestämmelserna i 18 § har till syfte att hindra människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

§ 2

Föreskrifterna är tillämpliga på alla platser inom kommunen som är offentlig plats enligt 1 kap 2 § första stycket 1 – 4 p ordningslagen om inte annat anges. Bestämmelsen i 18 § är även tillämplig på andra än offentliga platser inom kommunen. Innetorget på Commerce och Resecentrum i Skövde centrum är enligt ordningslagen offentlig plats.

§ 3

Vid tillämpningen av 3 kap ordningslagen och dess föreskrifter skall, med stöd av 1 kap. 2 § andra stycket ordningslagen, följande områden jämföras med offentlig plats:

- begravningsplats,
- till allmänheten av kommunen upplåtna lekplatser
- campingplatser
- friluftsbad
- badplatser
- järnvägsområden
- parkeringsplatser
- idrottsplatser
- fritidsområden
- slalombackar och
- skolgårdar efter verksamhetens sluttid.

Förskolor och dess gårdar är enskild plats och ska inte jämföras med offentlig plats.

Västerhöjdgymnasiet och Kavelbrogymnasiets skolgårdar ska inte jämföras med offentlig plats.

Samråd

§ 4

Innan Polismyndigheten fattar beslut om tillstånd enligt följande paragrafer bör följande aktörer ges tillfälle att yttra sig:

Skövde kommun

- 9 § Markiser, flaggor och skyltar
- 10 § Affischering, första stycket
- 11 § Högtalarutrustning
- 13 § Insamling av pengar

Miljösamverkan östra Skaraborg

- 7 § Störande buller

Räddningstjänsten östra Skaraborg

- 18 § Fyrverkerier och andra pyrotekniska anordningar

Lastning av varor mm.

§ 5

Vid lastning, forsling, lossning och annan hantering skall den som är ansvarig för åtgärden göra vad som behövs för att undvika att allmänheten utsätts för tillfälliga olägenheter genom damm, spill eller dålig lukt.

Avlastning och uppläggning får inte ske så att brandposter eller utrymningsvägar blockeras eller så att räddningstjänstens framkomlighet begränsas.

Gångbanor och cykelbanor får vid lastning, lossning och annan hantering inte blockeras på sådant sätt att fotgängare eller cyklister tvingas ut i körbanorna.

Schaktning, grävning mm

§ 6

Den som är ansvarig för upptagande av grus, jord eller sand, tippning av fyllnadsmassor, schaktning, grävning eller annat liknande arbete skall se till att det sker på ett sådant sätt att allmänheten utsätts för minsta möjliga olägenhet.

Ansvarig ska också se till att inte brandposter, brandsläckningsutrustning och utrymningsvägar blockeras, eller räddningstjänstens insats hindras.

Störande buller

§ 7

Miljöbalk (1998:808) gäller i första hand avseende buller.

Arbete som orsakar störande buller för de som vistas på offentliga platser, exempelvis stenkrossning, pålning och nitning, får inte ske utan polismyndighetens tillstånd. Tillstånd för tiden mellan 22:00 och 06:00 ska lämnas endast i undantagsfall.

Containrar

§ 8

Uppställning av container på offentlig plats är tillståndspliktigt enligt 3 kap. 1 § ordningslagen.

Risken för brandspridning ska minimeras. Brandposter och utrymningsvägar får inte blockeras. Räddningstjänstens framkomlighet får inte begränsas. Vidare skall hänsyn tas till framkomligheten för gång- och cykeltrafiken. Vid uppställning i trafikmiljö kan trafikplaneringsplan krävas.

Den som ställer ut container på offentlig plats ansvarar för att containern är märkt med ägarens eller nyttjanderättshavarens namn, adress och telefonnummer.

Markiser, banderoller, flaggor och skyltar

§ 9

Markiser, banderoller, flaggor, skyltar och dylikt får inte placeras så att de

- skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 2,50 meter över marken och över en körbana på lägre höjd än 4,50 meter över marken
- påverkar trafiksäkerheten påverkas eller i övrigt utgör en säkerhetsrisk
- utgör hinder för utrymning eller räddningsinsats, vare sig för berörd byggnad eller för närliggande byggnader
- underlättar brandspridning inom eller mellan byggnader

Trottoarpratare, blomurnor, facklor och dylikt får inte placeras på torg, gångbanor eller körbanor utan tillstånd av polismyndigheten.

De reviderade höjdkraven i 9 § 1 p gäller inte retroaktivt för anordningar monterade innan de lokala ordningsföreskrifterna vinner laga kraft, för dessa gäller fortsatt 2,30 meter för gångbana samt 4,50 meter för körbana.

Affischering

§ 10

Affischer, annonser eller liknande anslag får inte utan tillstånd av polismyndigheten sättas upp på sådana husväggar, staket, stolpar, elskåp eller liknande som vetter mot offentlig plats.

Tillstånd behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivanden som avser näringsidkarens rörelse på byggnad där rörelsen finns.

Högtalarutsändning

§ 11

Information, reklam, propaganda eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser, får inte ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd av polismyndigheten.

Förtäring av alkohol

§ 12

Spritdrycker, vin, öl, **jäst alkoholdryck samt alkoholhaltiga preparat** överstigande ~~3,5~~ **2,25** volymprocent alkohol, ~~samt sådan annan jäst alkoholdryck~~ som avses i alkohollagen (2010:1622), får inte förtäras på offentlig plats inom det område som anges med särskilda begränsningslinjer på karta till dessa ordningsföreskrifter, se bilaga 1- 20.

Inomhusmiljöerna på innetorget Commerce samt Skövde Resecentrum inkluderas i förtäringsförbudet.

Förbudet gäller även på

- idrottsanläggning
- av kommunen till allmänheten upplåten lekplats

- badplats
- begravningsplats
- skolgård
- förskolegård

Samt dessa anläggningars parkeringsplatser.

Undantag från förbudet kan efter särskild prövning medges av kommunen i samband med allmän sammankomst eller offentlig tillställning.

Bruk av lustgas i berusningssyfte

§ 12 a

Bruk av lustgas (dikväveoxid) i berusningssyfte är förbjuden på offentlig plats inom det område som anges med särskilda begränsningslinjer på karta till dessa ordningsföreskrifter, se bilaga 1–20.

Inomhusmiljöerna på innetorget Commerce samt Skövde Resecentrum inkluderas i förtäringförbudet.

Förbudet gäller även på

- idrottsanläggning
- av kommunen till allmänheten upplåten lekplats
- badplats
- begravningsplats
- skolgård
- förskolegård

Samt dessa anläggningars parkeringsplatser.

Insamling av pengar

§ 13

För aktiv insamling av pengar i bössor och liknande, som inte utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning, krävs tillstånd av polismyndigheten. När insamlingen sker i samband med framförande av gatumusik och liknande krävs tillstånd endast om gatumusikanten eller medhjälpare har för avsikt att gå runt bland publiken och samla in pengar.

Camping

§ 14

Camping utanför anordnade campingplatser får inte ske inom offentlig plats. I övriga fall gäller allemansrättens bestämmelser.

Hundar

§ 15

Tillsyn och skötsel av hundar av Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter med tillägg av det som anges under §§ 15-15 c.

Bestämmelserna i §§ 15-15 c är inte tillämpliga på ledarhund, assistanshund, servicehund, signalhund eller på hund i myndighetstjänst.

§ 15 a

Ägare till hund, den som tagit emot sådant djur för underhåll eller nyttjande eller den som endast tillfälligt vårdar en hund är skyldig att följa bestämmelserna i 15 b och d §§.

§ 15 b

Hund skall hållas kopplad på offentlig plats inom det område som anges med särskilda begränsningslinjer på karta till dessa ordningsföreskrifter, se bilaga 22 och 23 samt

- idrottsanläggning
- av kommunen till allmänheten upplåten lekplats
- badplats
- begravningsplats
- skolgård

§ 15 c

Hundar får inte vistas på kommunala badplatser under tiden 15/5-31/8 mellan klockan 08:00 och 20:00, undantag kan medges på anvisad plats.

Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor

§ 16

Av 3 kap. 7 § ordningslagen framgår att pyrotekniska varor inte får användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsen belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Det är aldrig tillåtet att använda pyrotekniska varor inom ett avstånd om 200 meter från tomtgräns till sjukhus, äldreboende eller därmed jämförbara vårdinrättningar samt

allmän begravningsplats, eftersom sådan användning är ägnad att medföra beaktansvärd olägenhet för person.

För de områden i Skövde tätort som är inramade med svart linje på bilagorna 4-6 erfordras alltid tillstånd.

Även i de fall då tillståndsplikt enligt Ordningsslagen inte föreligger krävs tillstånd av Polismyndigheten för att få använda pyrotekniska varor inom områden med sammanhållen bebyggelse. Här berörda områden är inramade med svart linje på bilagorna 3, 7-18.

Inom områden med samlad bebyggelse krävs dock inte tillstånd under påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton mellan kl. 20.00 och påföljande dag kl. 02.00, förutsatt att användningen inte innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Motionsspår

§ 17

Ridning och sulkykörning får inte ske i iordningställda motionsspår, längdskidspår och cykel-spår annat än på hänvisad plats.

Längdskidspår som är preparerade med spårmaskin får dessa inte brukas på annat sätt än skidåkning. Hundar får inte medfölja i preparerade längdskidspår annat än på hänvisad plats och dag.

Motionsspår

- 2,5 km Hållsdammen runt
- 3,5 km Majaslingan
- 4 km Svahn-fyran
- 5 km Lasserundan
- 10 km Hellnermilan
- 10 km Jansson 10:an
- 5,4 km Trailspåret
- Motionsspåret i Karstorp
- Motionsspåret Södra Ryd
- Motionsspåret Simsjön
- Motionsspåret Skultorp
- Motionsspåret Stöpen

Längdskidspår

- 16 km Vildmarksspåret
- 1,8 km Sjövägen
- 2,4 km Campingslingan
- 550 m Tekniksträckan
- 2,0 km Gamla slingan
- 1,9 km Toppslingan
- 1,0 km Elitsticket

Cykel-spår

- 500 m Slangbellan
- 1,4 km Homerun
- 8,4 km Orange
- 6,3 Blått
- 10 km Rött

Promenadstigar

- Billingeleden
- Trollstigen
- Promenadstigen runt Åsbotorpssjön

Tillfällig försäljning samt uthyrning av friflytande mobilitetssystem

§ 18

Med tillfällig (ambulerande) försäljning avses sådan gatuförsäljning samt demonstration av varor som tar offentlig plats i anspråk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning och som därför inte kräver tillstånd enligt 3 kap. 1 § ordningslagen.

För tillfällig försäljning inom området som avgränsas av gatorna Badhusgatan-Skolgatan- Stationsgatan och Staketgatan, se bilaga 6, på idrottsanläggningar samt badplatser krävs polismyndighetens tillstånd.

Tillstånd krävs av polismyndigheten för att bedriva uthyrning av enpersonsfordon (sparkcyklar, cyklar, mopeder och liknande), oberoende av om de har ett eller flera hjul, en sitt- eller ståplats för föraren och om de är försedda med motor eller inte.

Avgift för att använda offentlig plats

§ 19

För användning av offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats har kommunen rätt att ta ut avgift enligt de grunder som har beslutats av fullmäktige. För mark som förvaltas av annan än kommunen får avgift ej tas ut.

Yttranden

§ 20

Att avgiva yttranden som avses i 3 kap. 2 § ordningslagen ankommer på kommunstyrelsen.

Överträdelse av lokal ordningsföreskrift

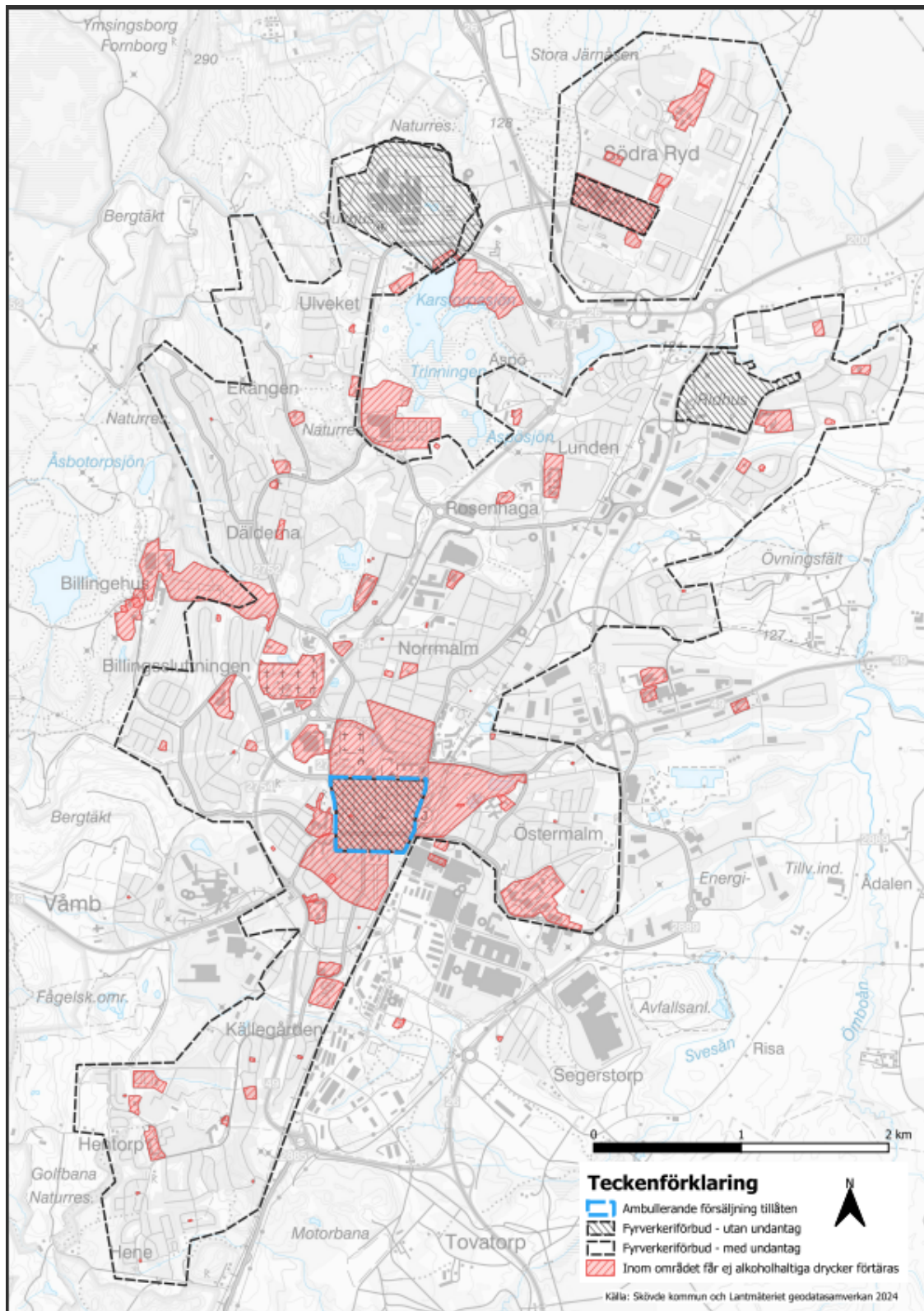
§ 21

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot dessa ordningsföreskrifter kan dömas till penningböter enligt 3 kap. 22 § andra stycket ordningslagen.

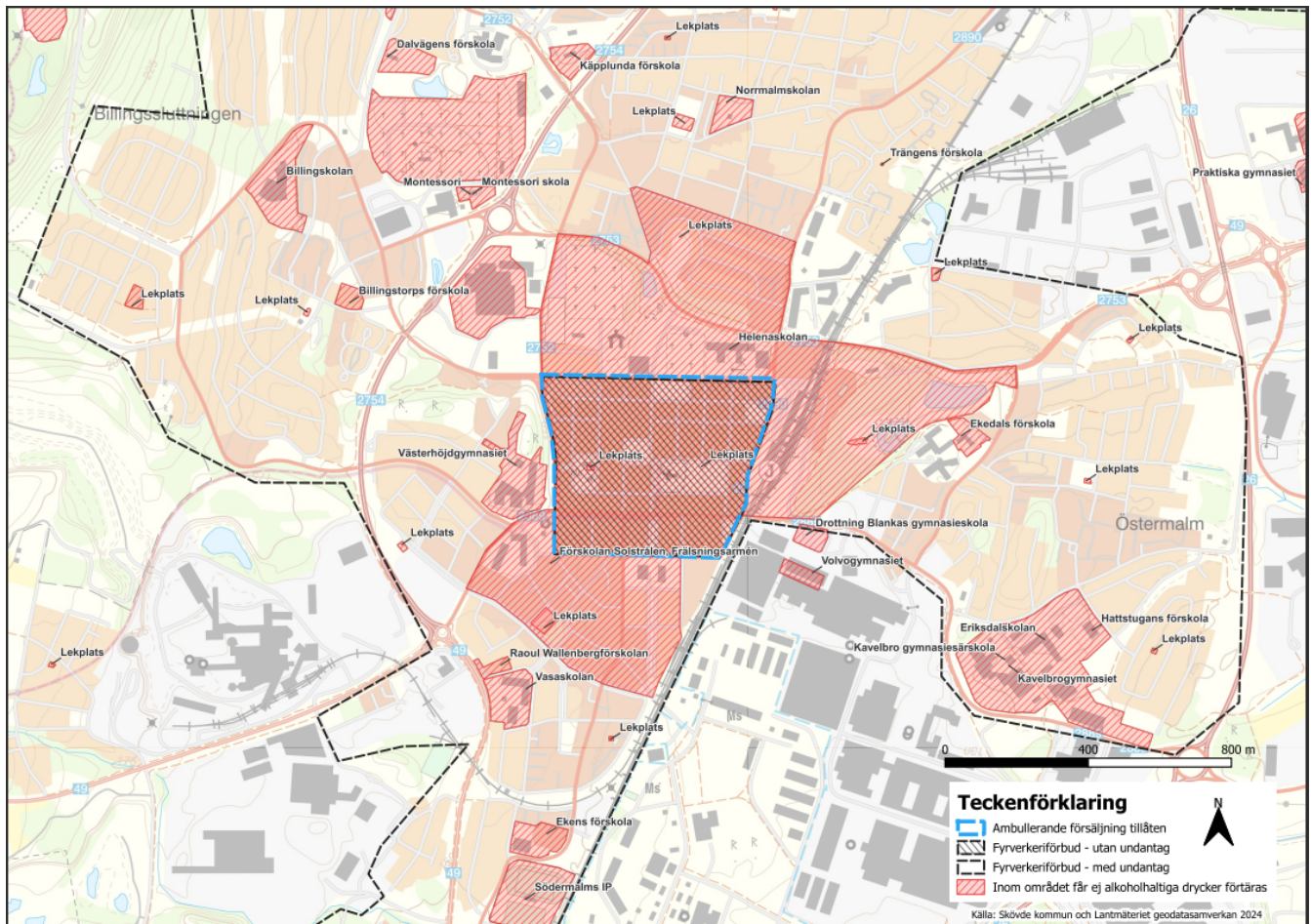
I ordningslagen finns också bestämmelser om polismyndighetens rätt att utförda förelägganden och förverkande.

Bilagor

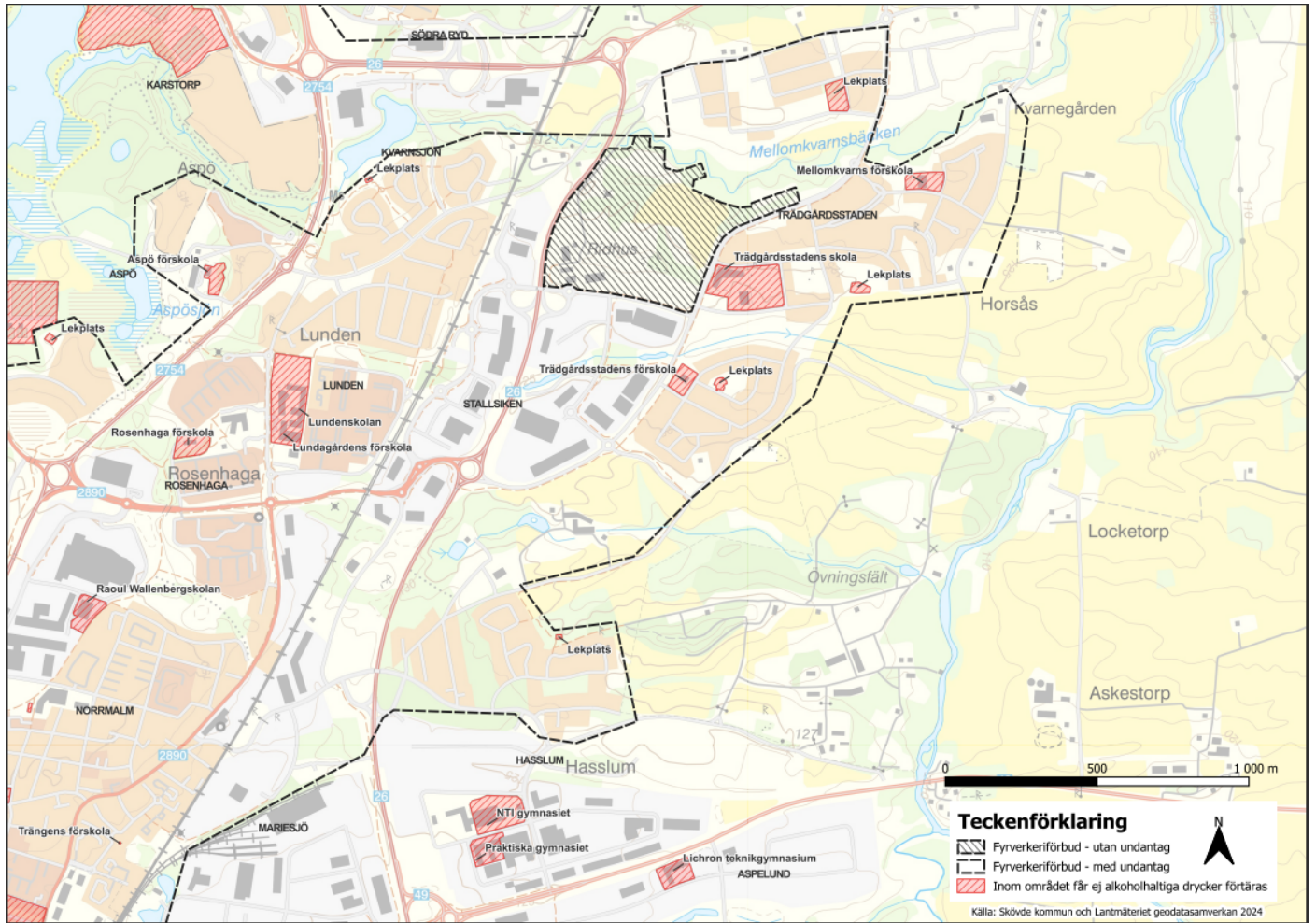
Bilaga 1 Översiktskarta stadskärnan

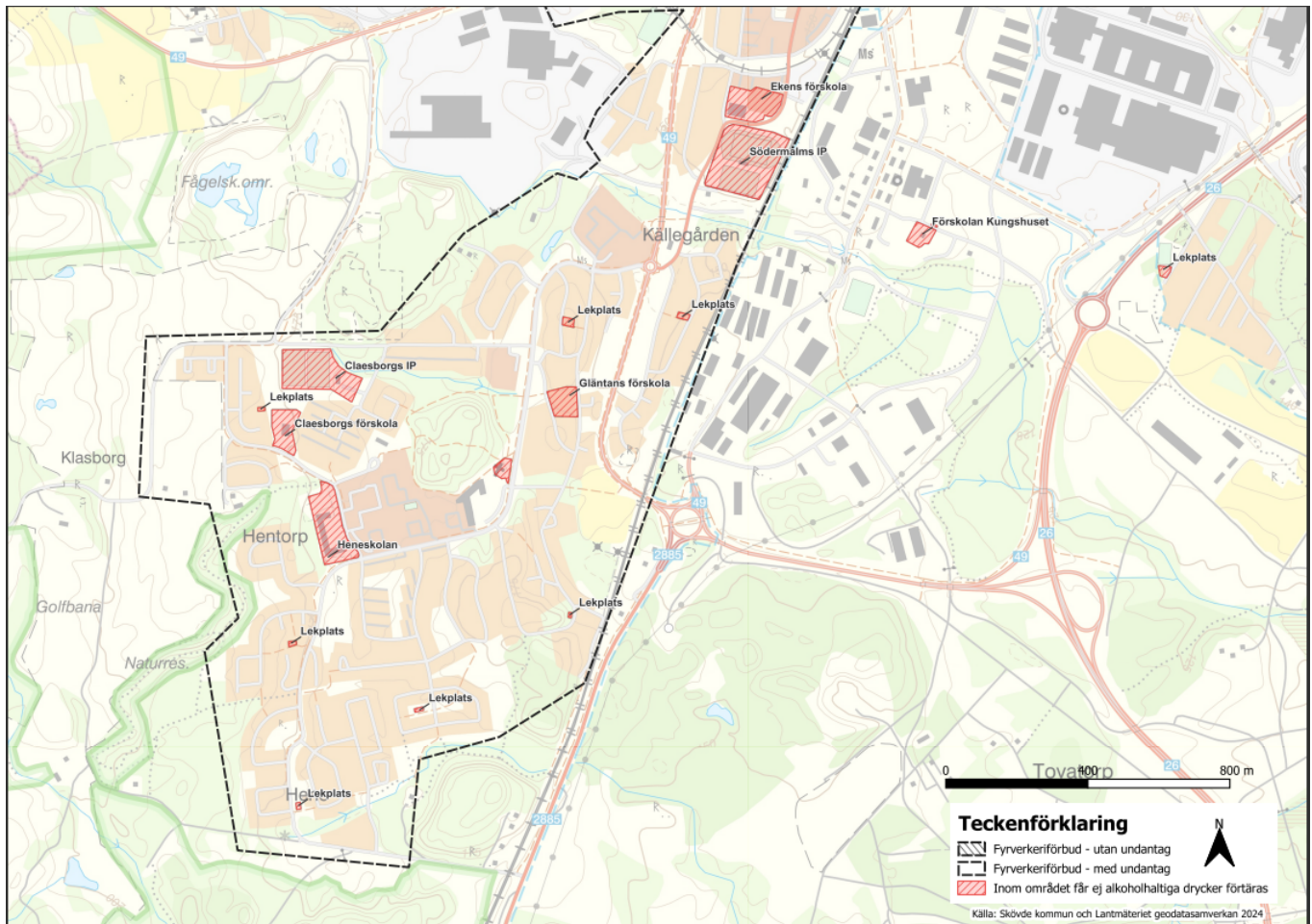
Bilaga 2 Västermalm – Centrum - Östermalm

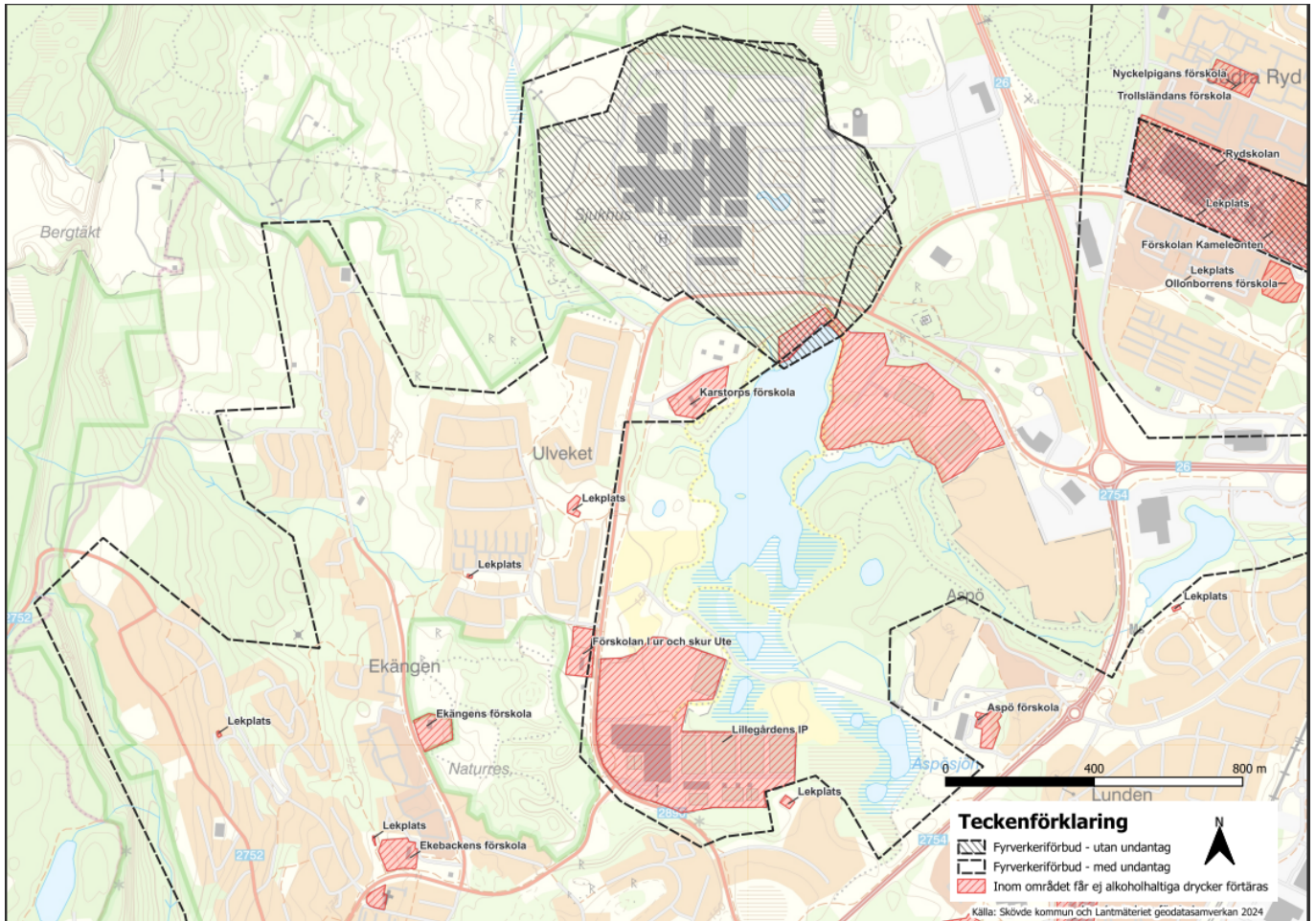
Bilaga 3 Lunden – Trädgårdsstaden

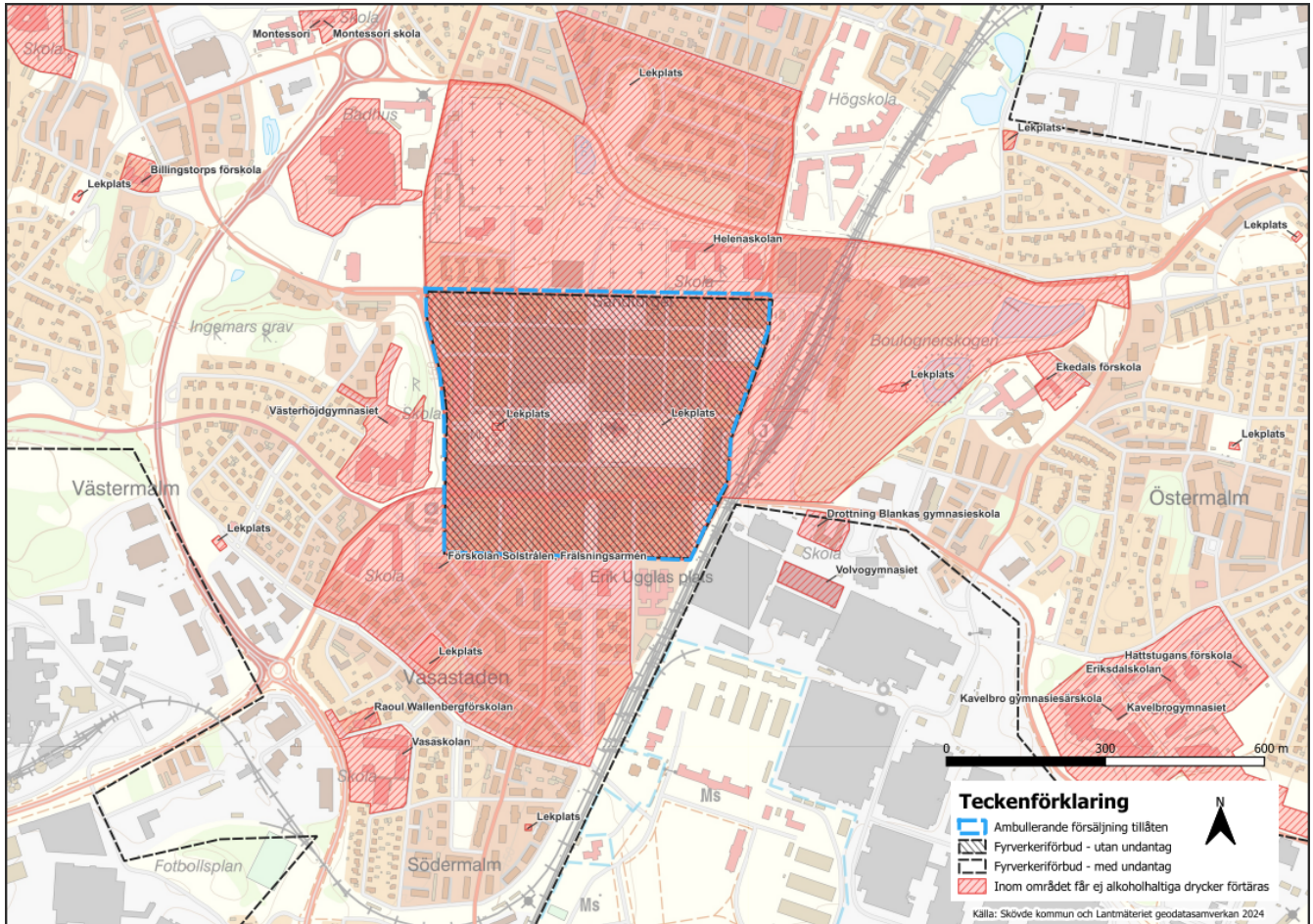
Bilaga 4 Hentorp Källegården

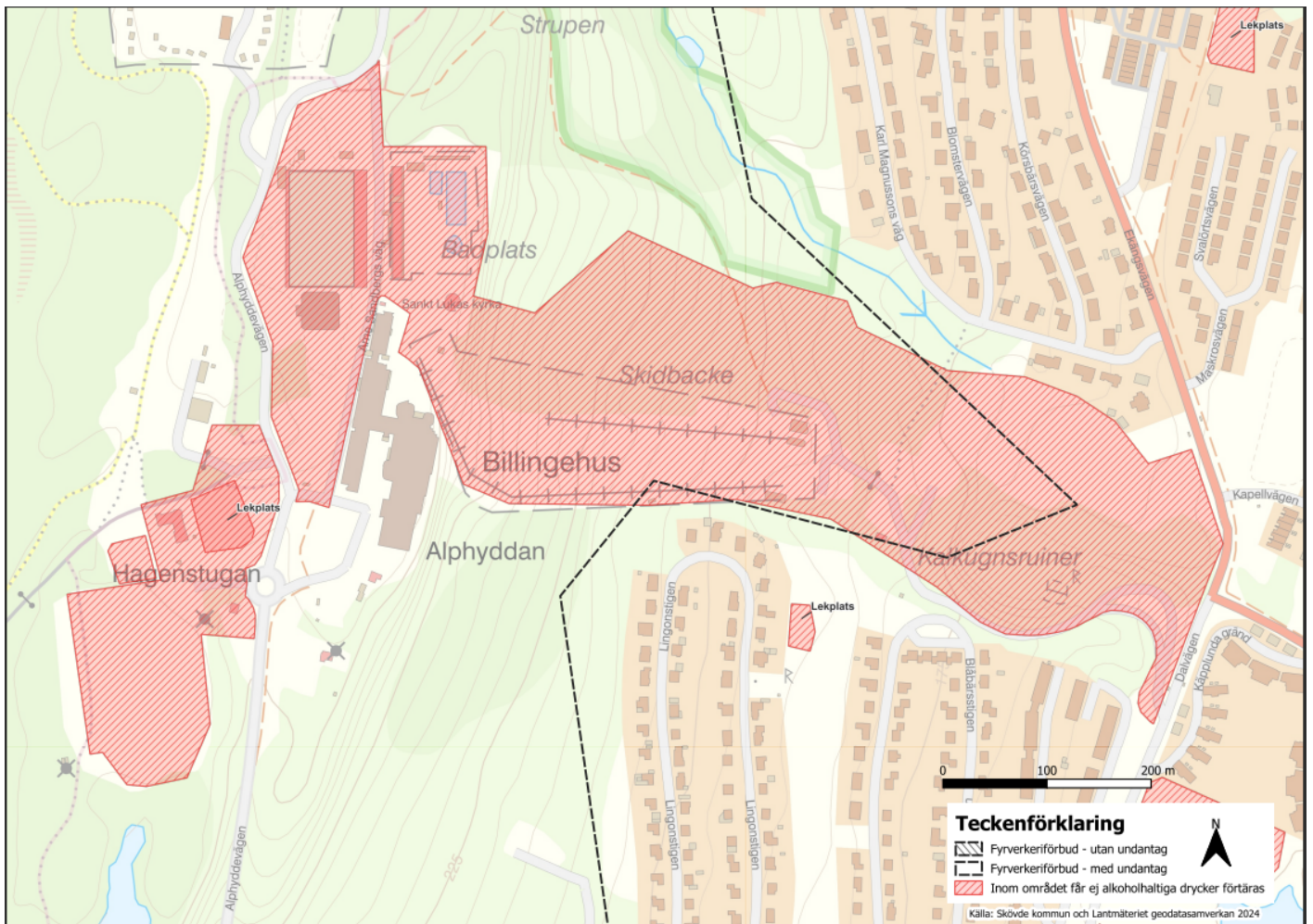
Bilaga 5 Ekängen - Aspö - Lunden

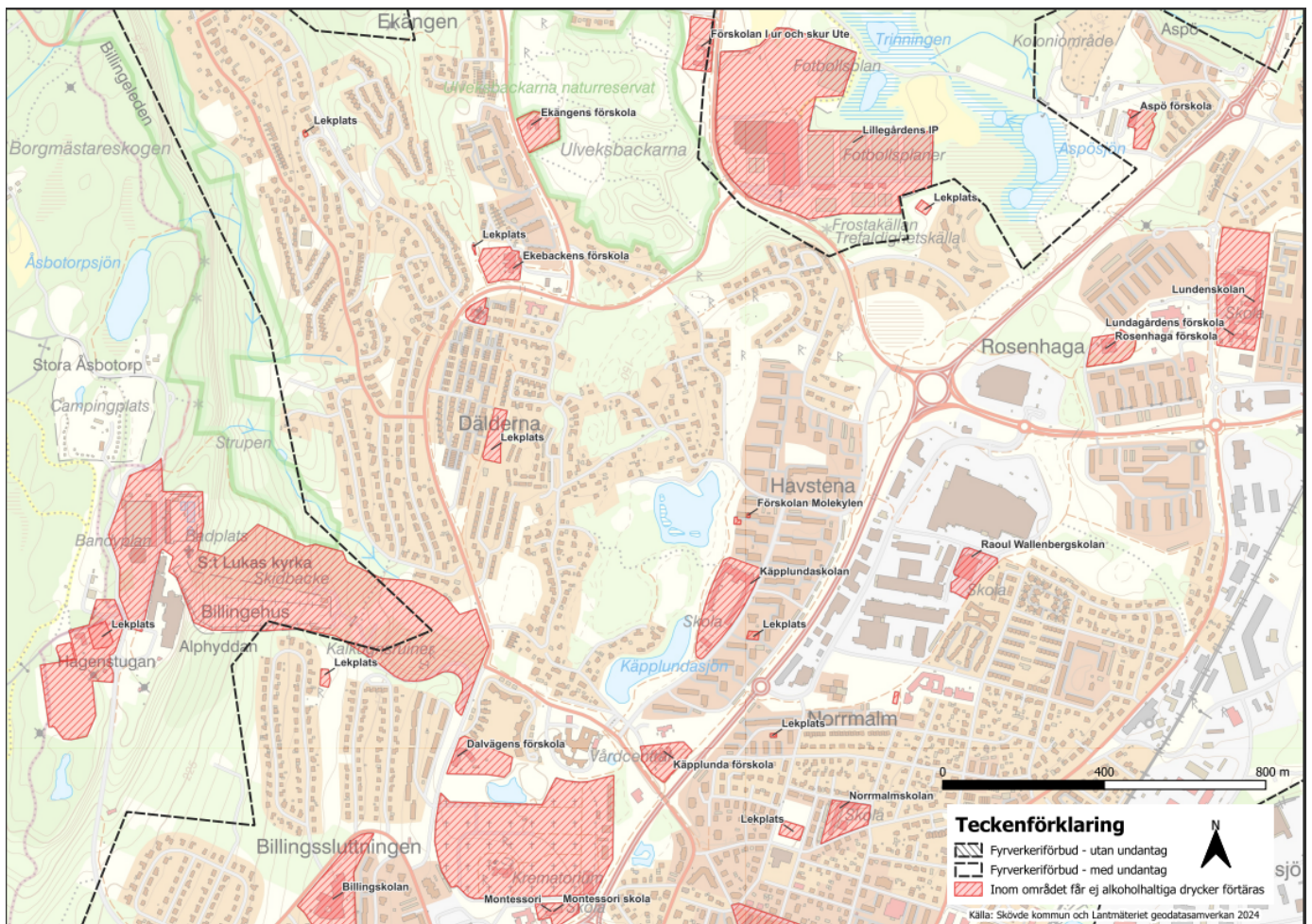
Bilaga 6 Skövde Centrum

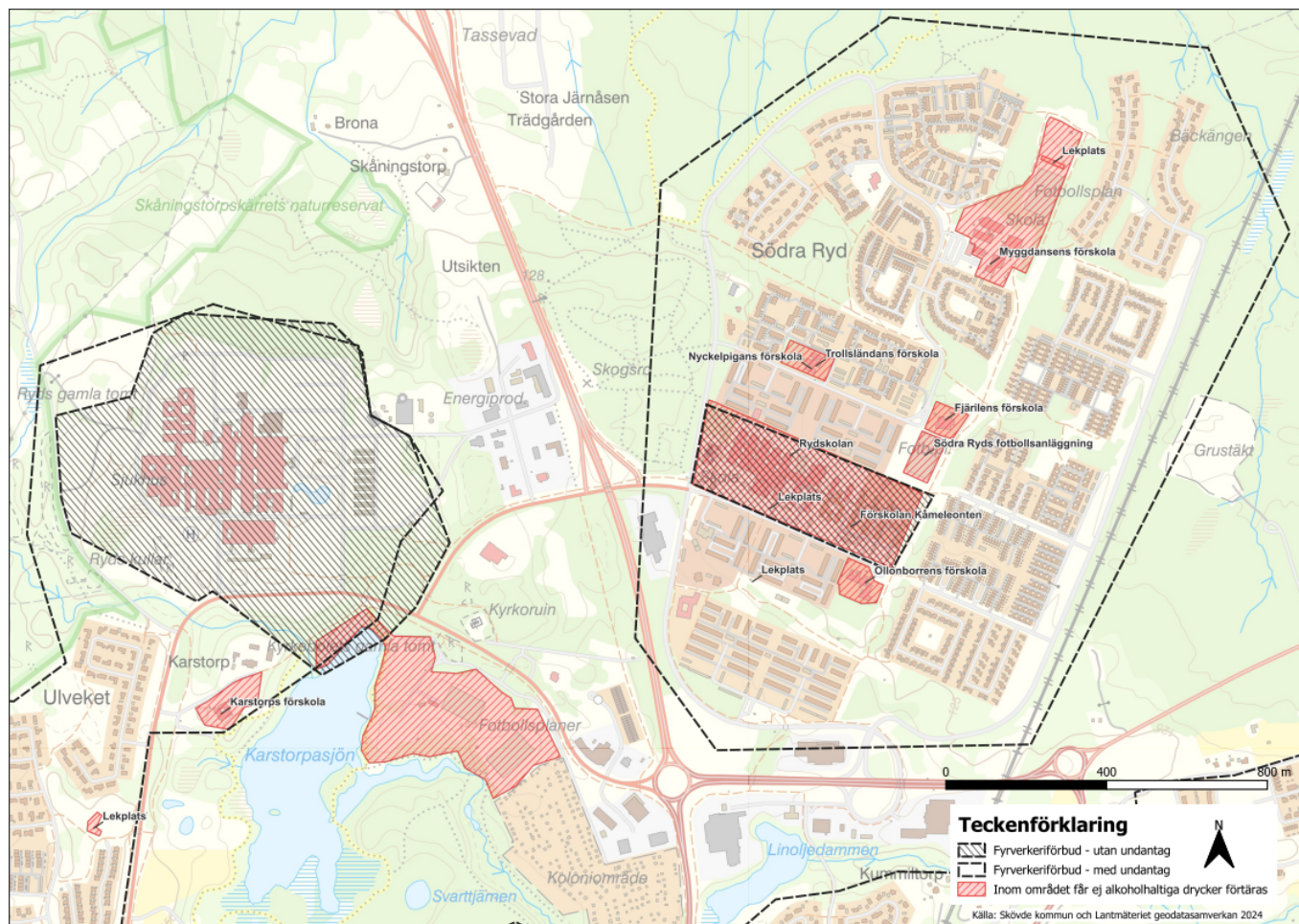
Bilaga 7 Billings fritidsområde

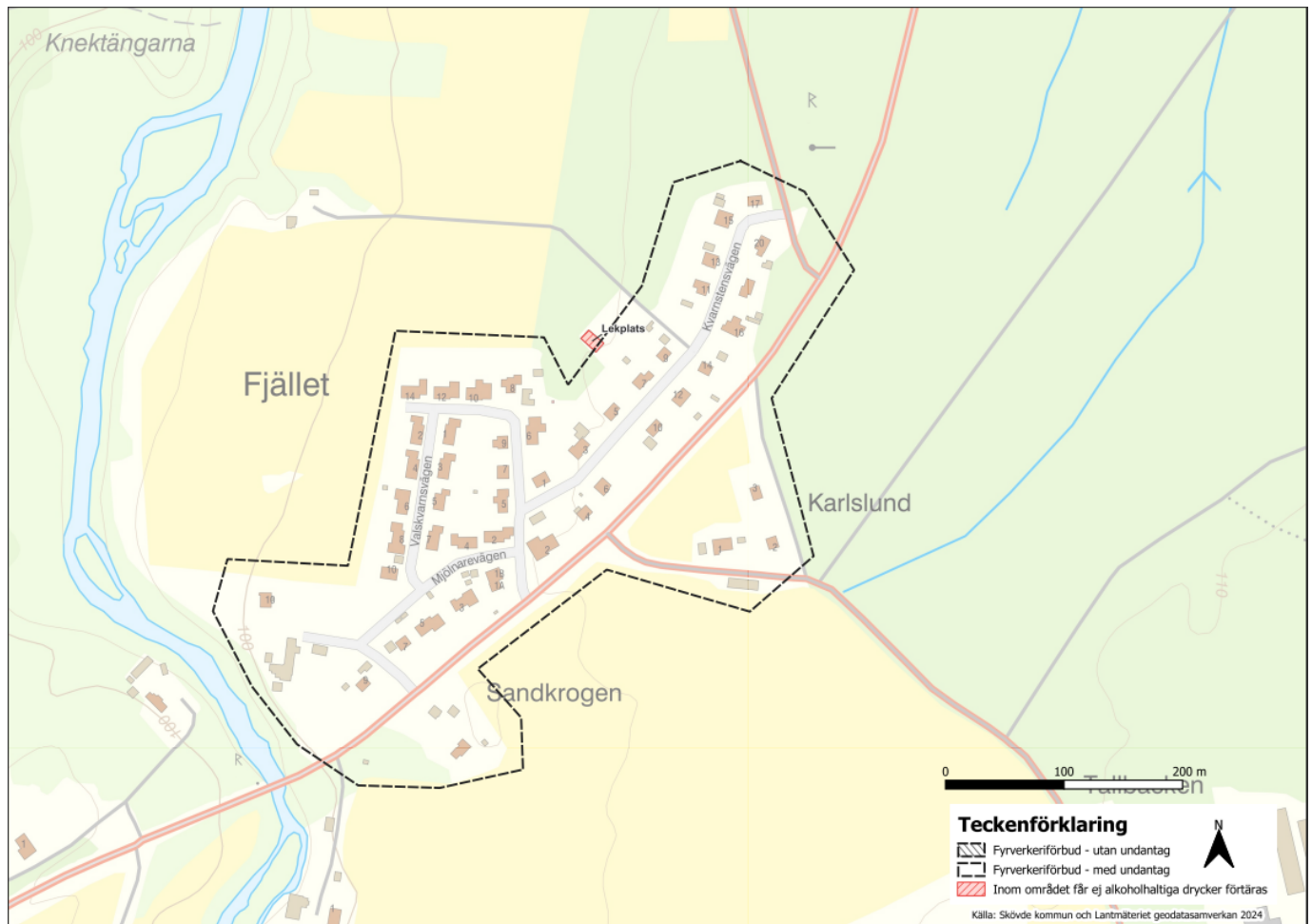
Bilaga 8 Billingen – Dälderna - Norrmalm

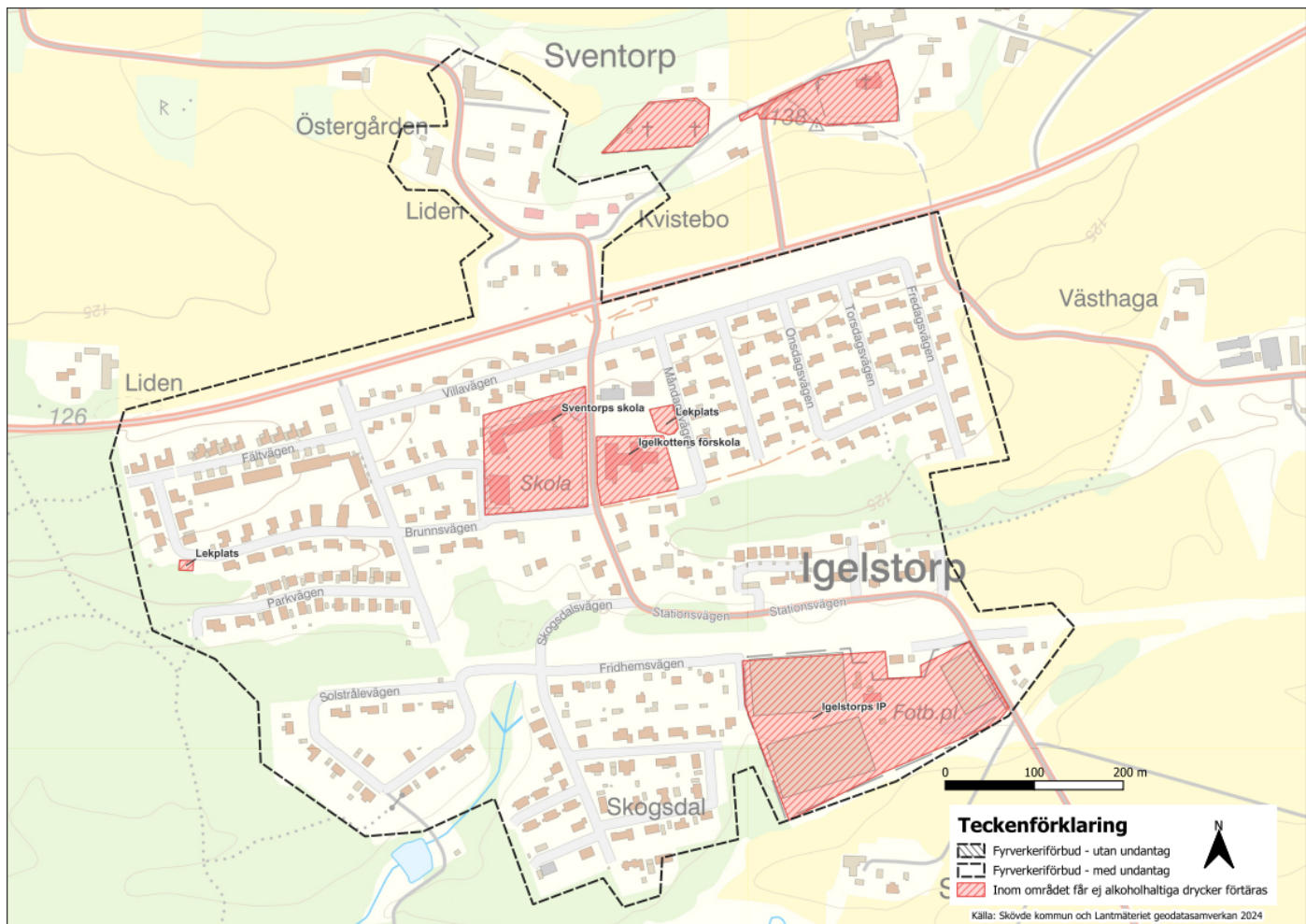
Bilaga 9 Skarborgs sjukhus – Södra Ryd

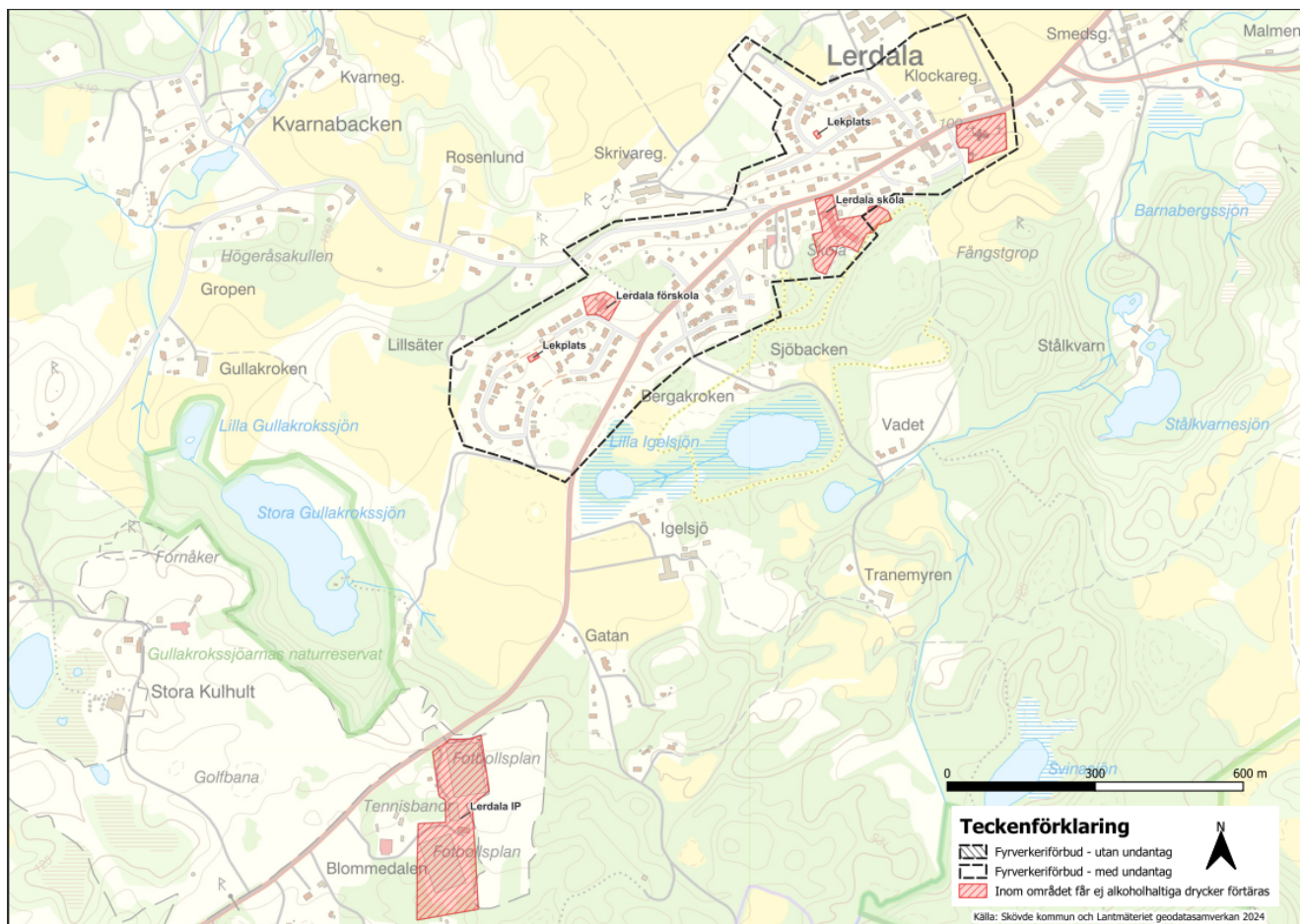
Bilaga 10 Fjället

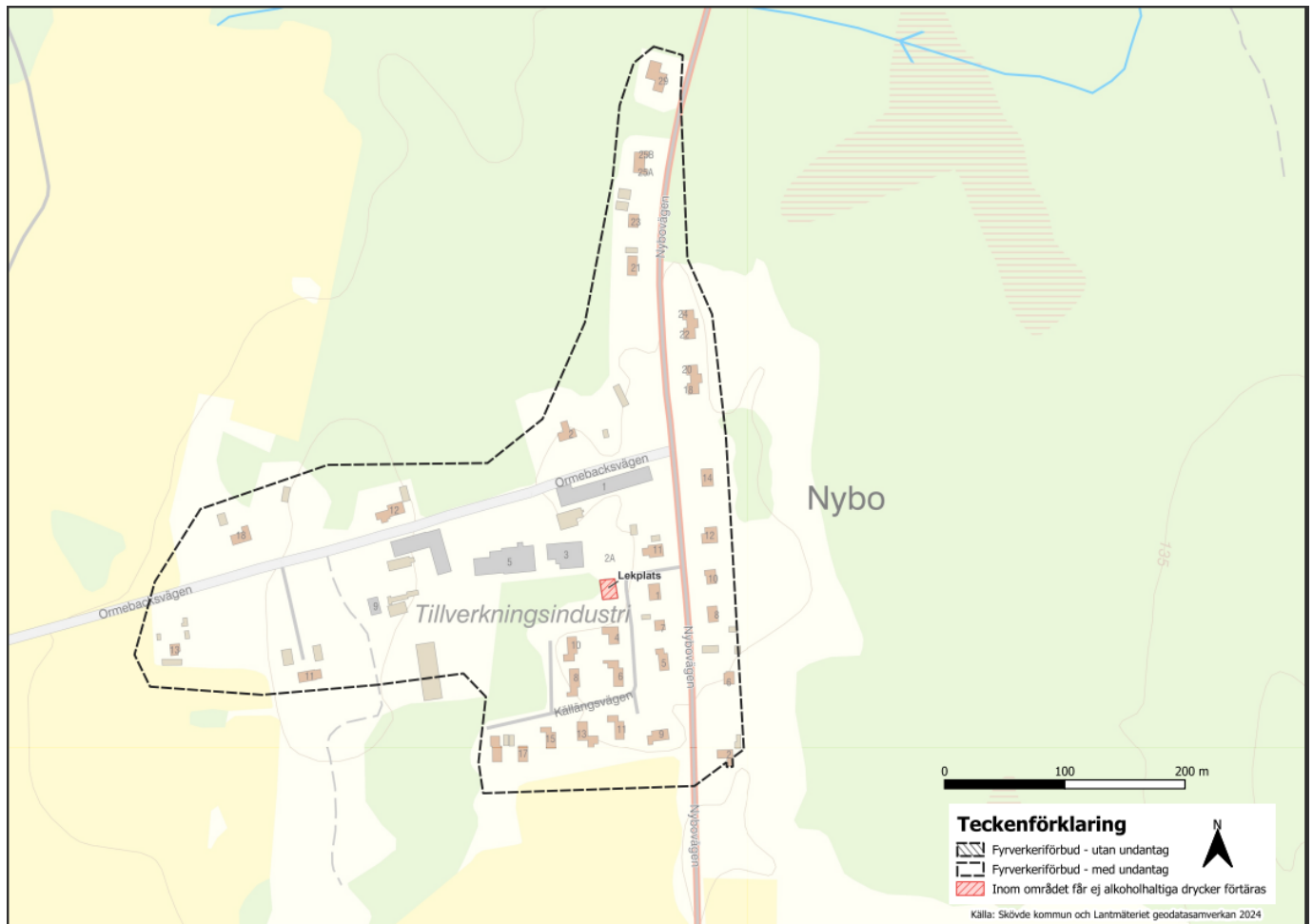
Bilaga 11 Igelstorp

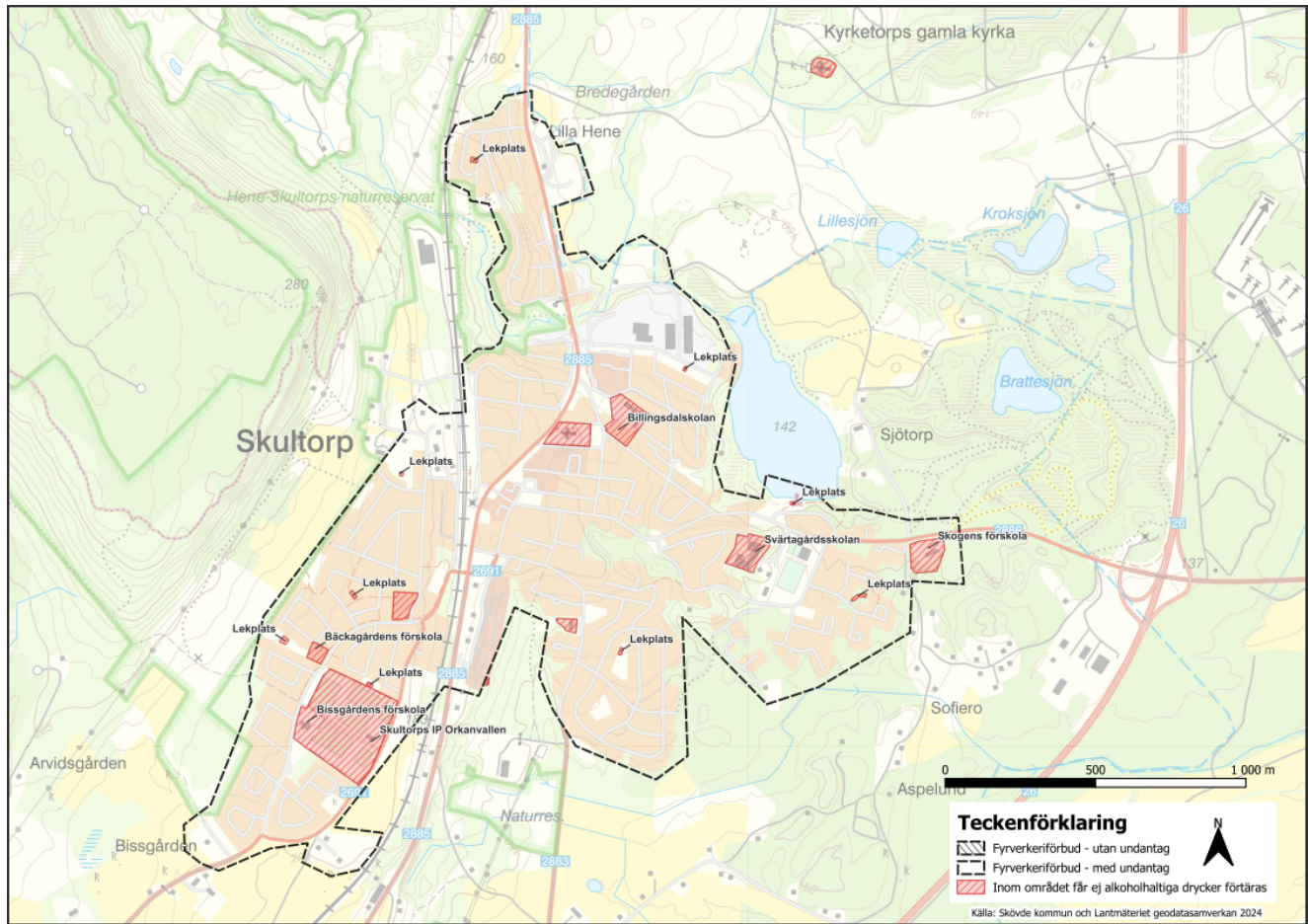
Bilaga 12 Lerdala

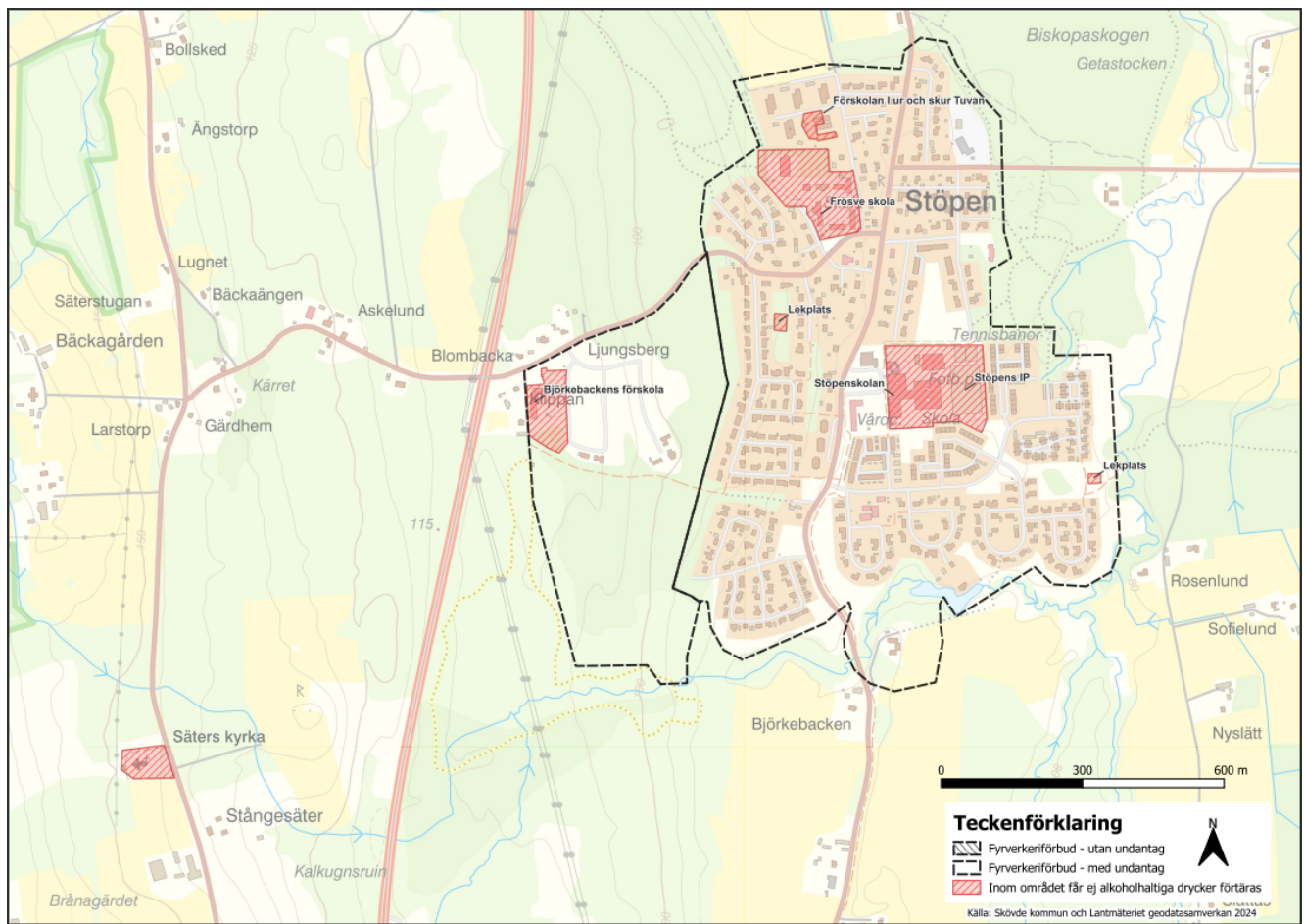
Bilaga 13 Nybo

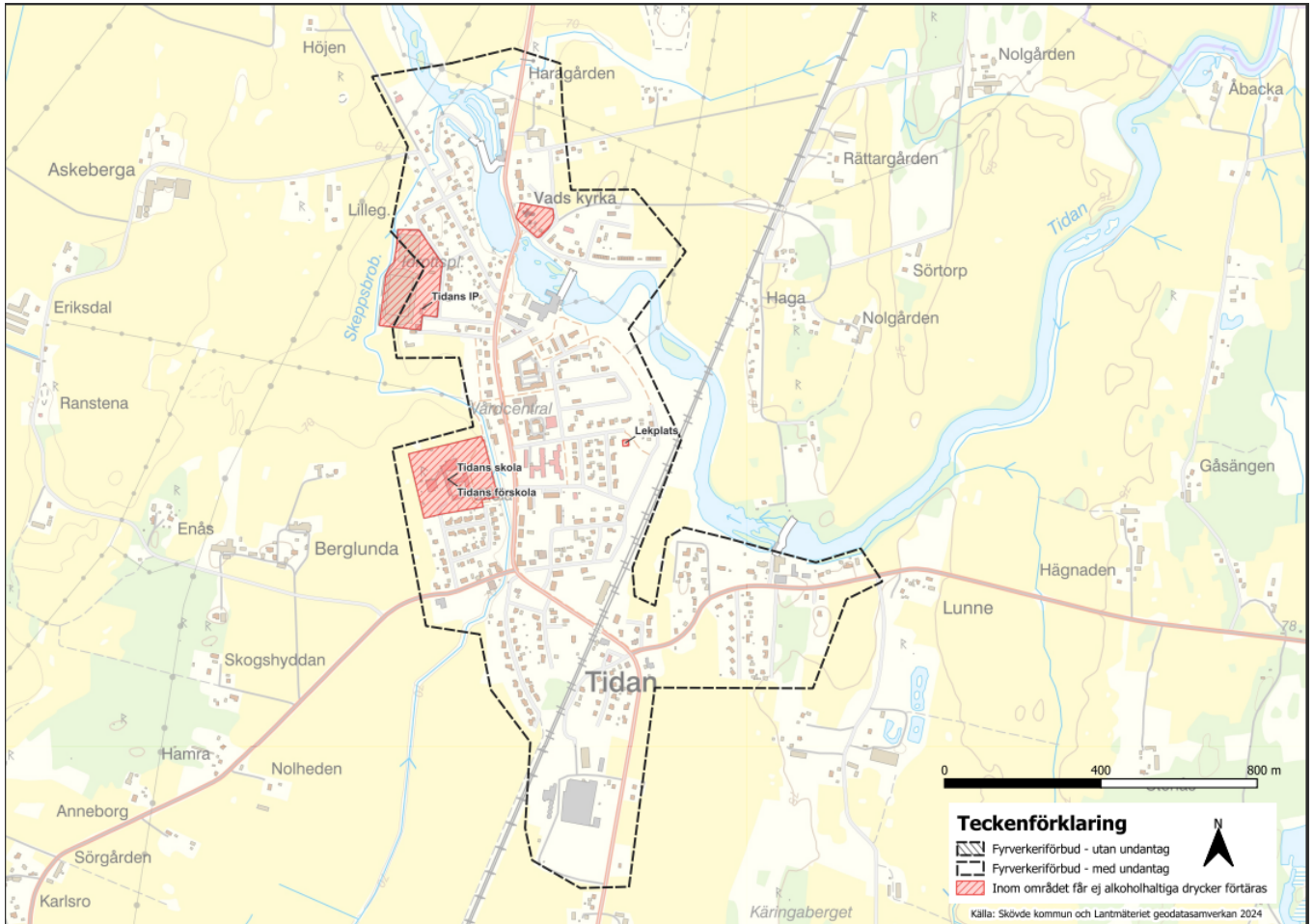
Bilaga 14 Skultorp

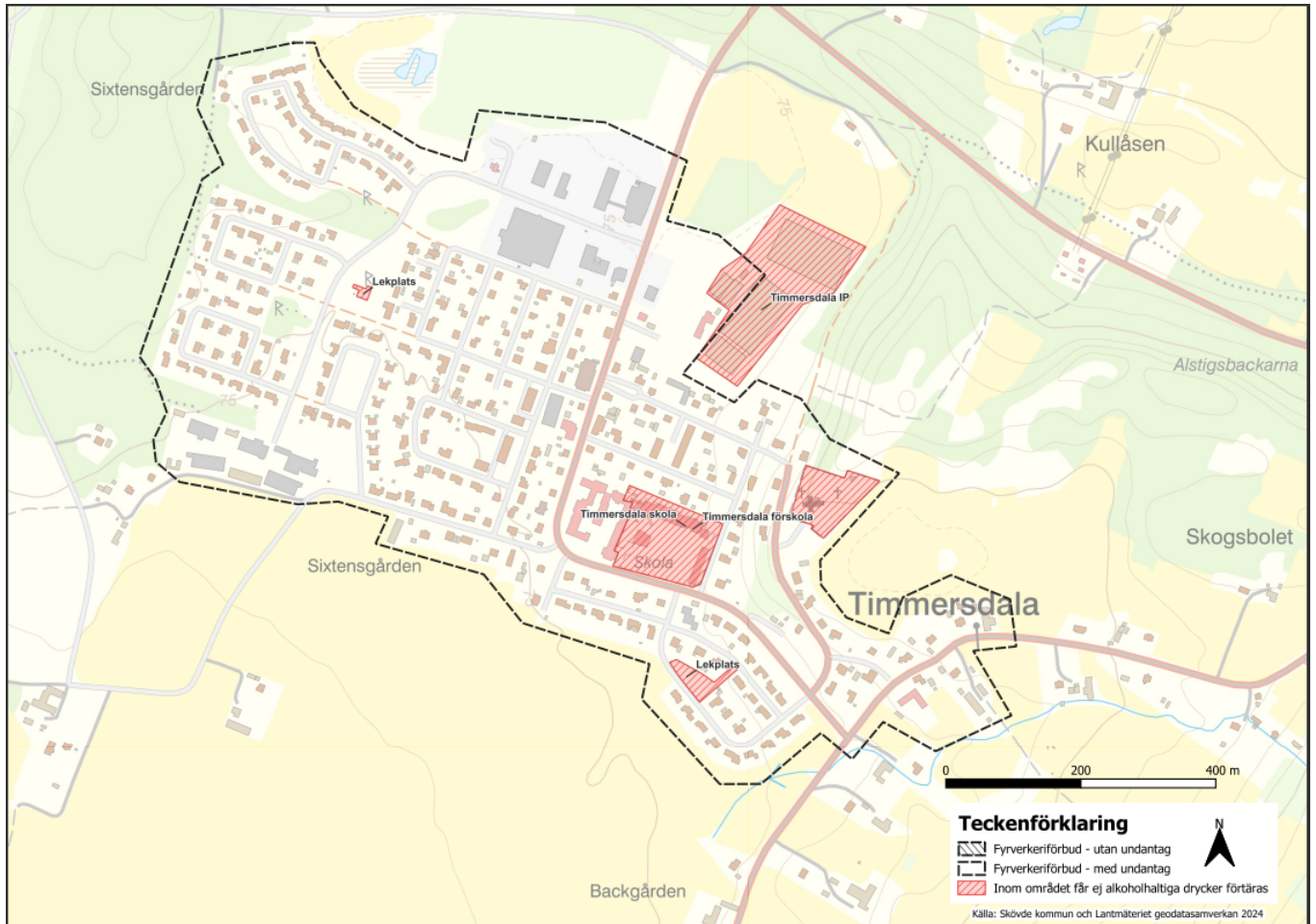
Bilaga 15 Stöpen

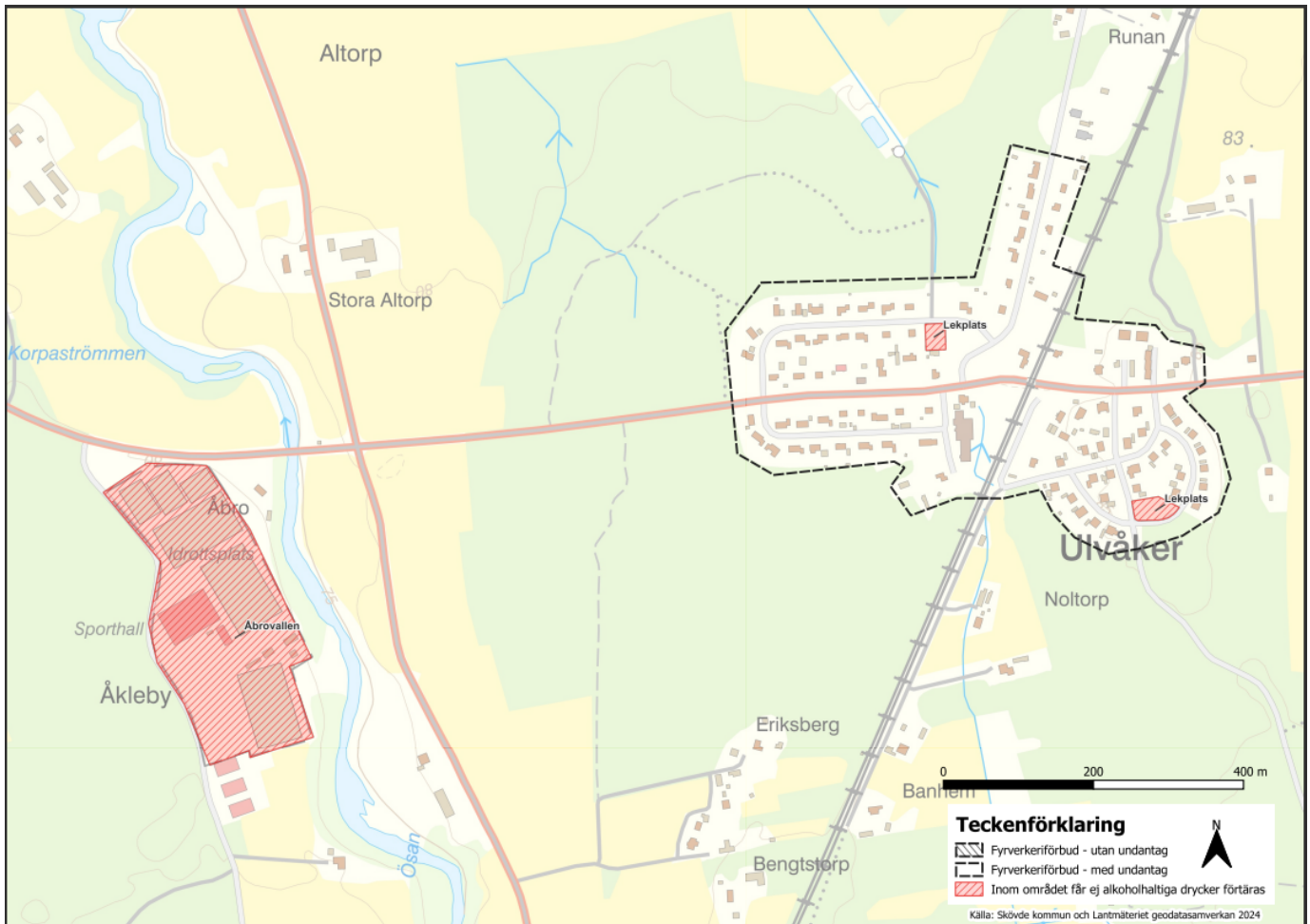
Bilaga 16 Tidän

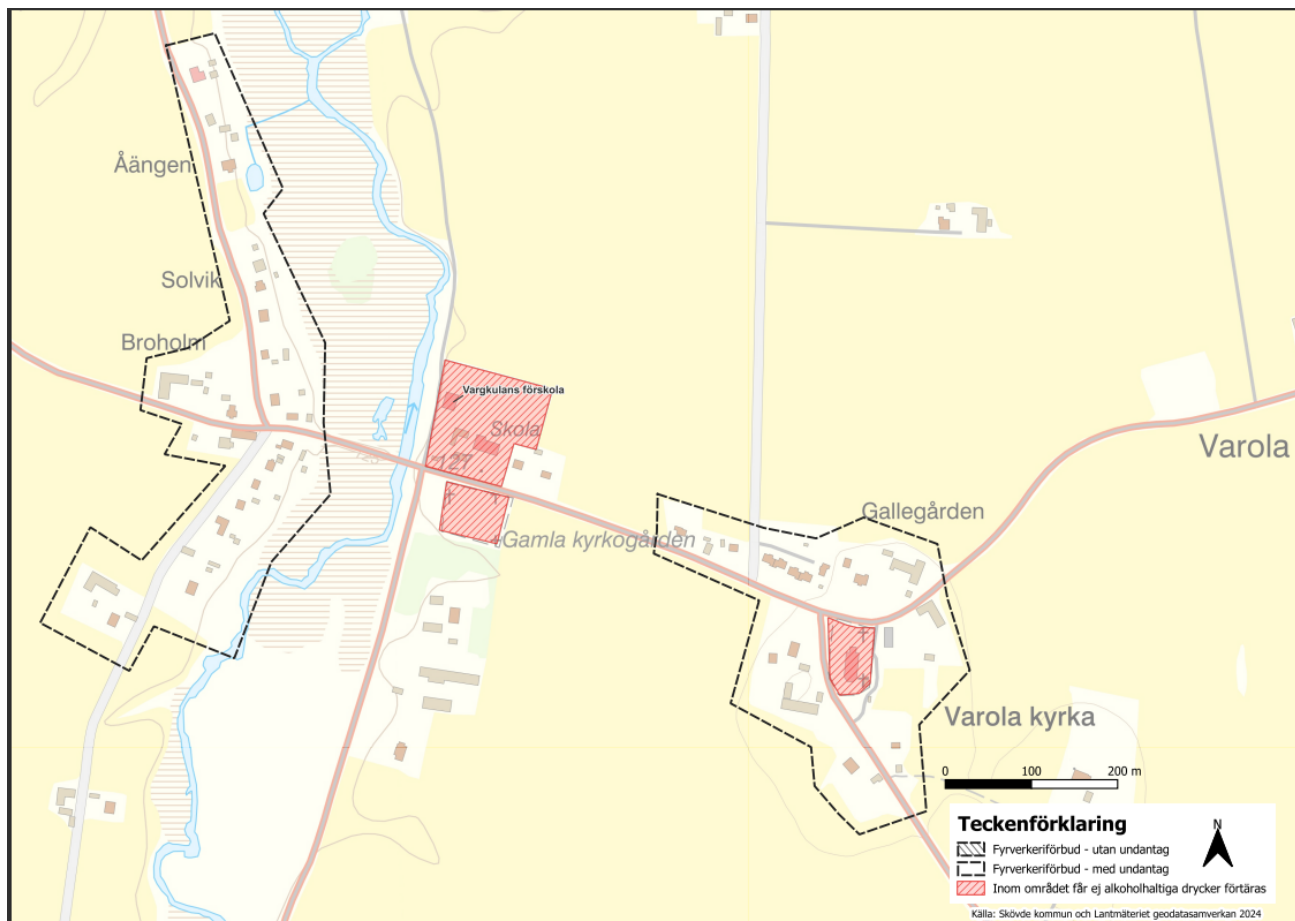
Bilaga 17 Timmersdala

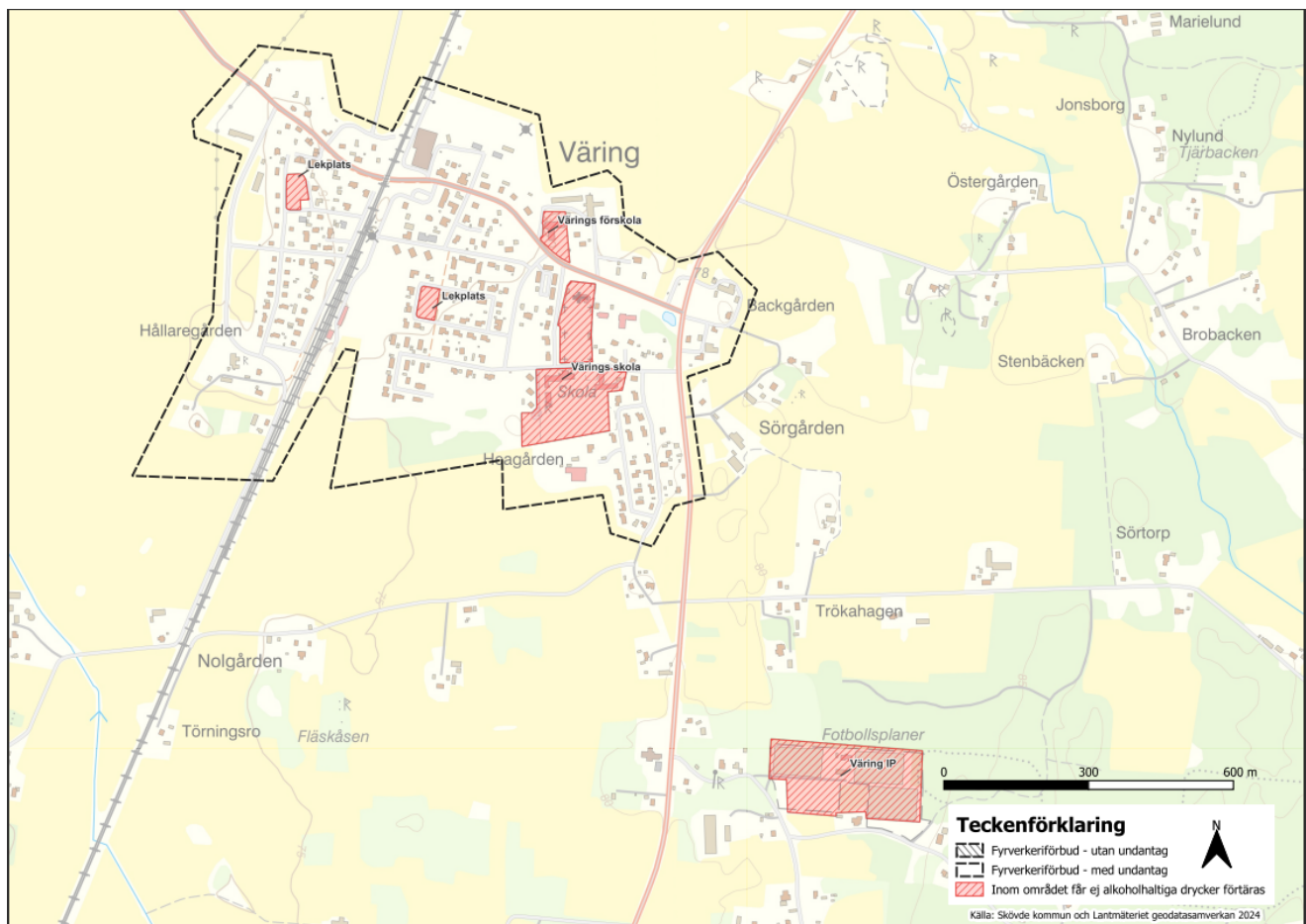
Bilaga 18 Ulvåker

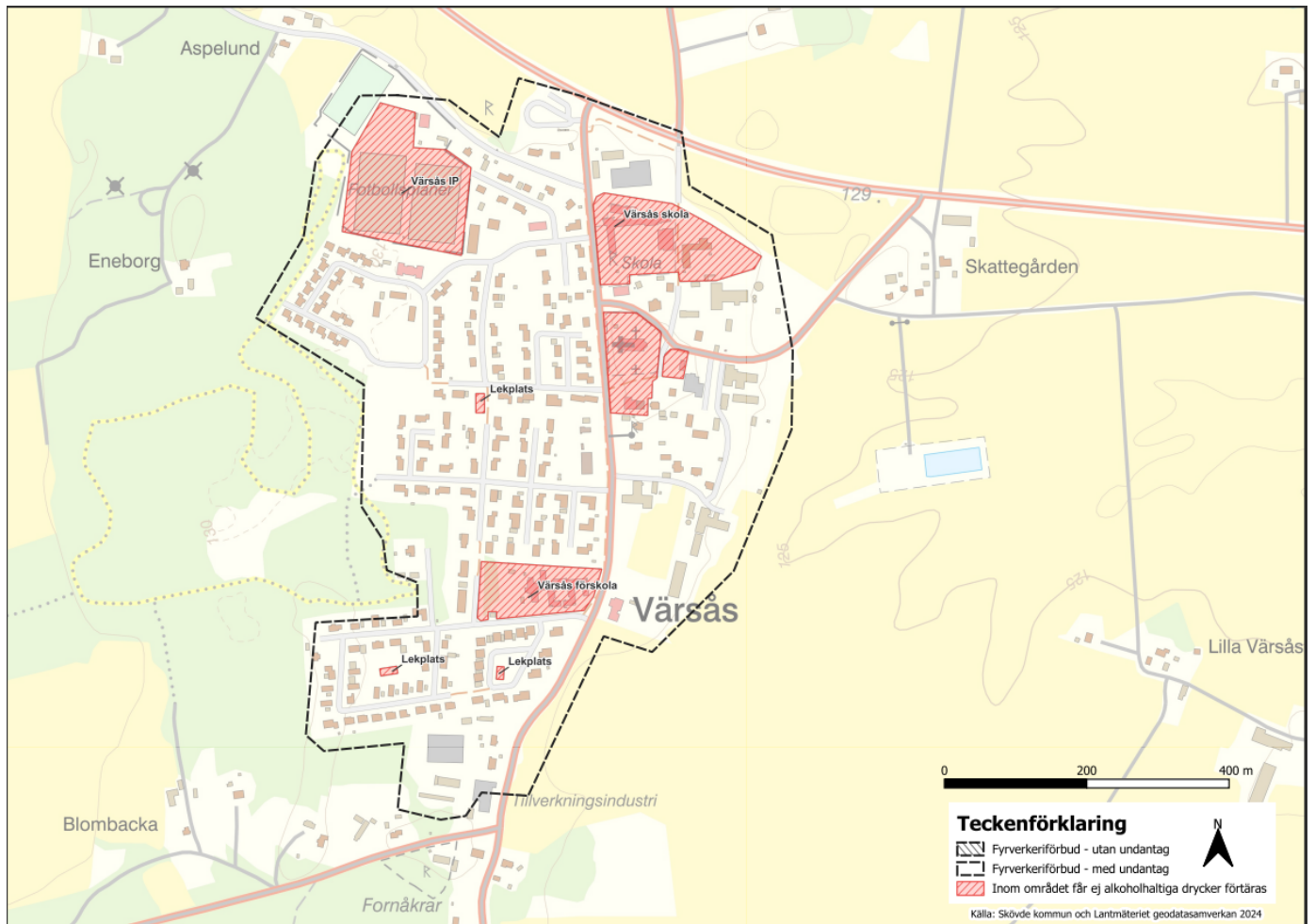
Bilaga 19 Varola

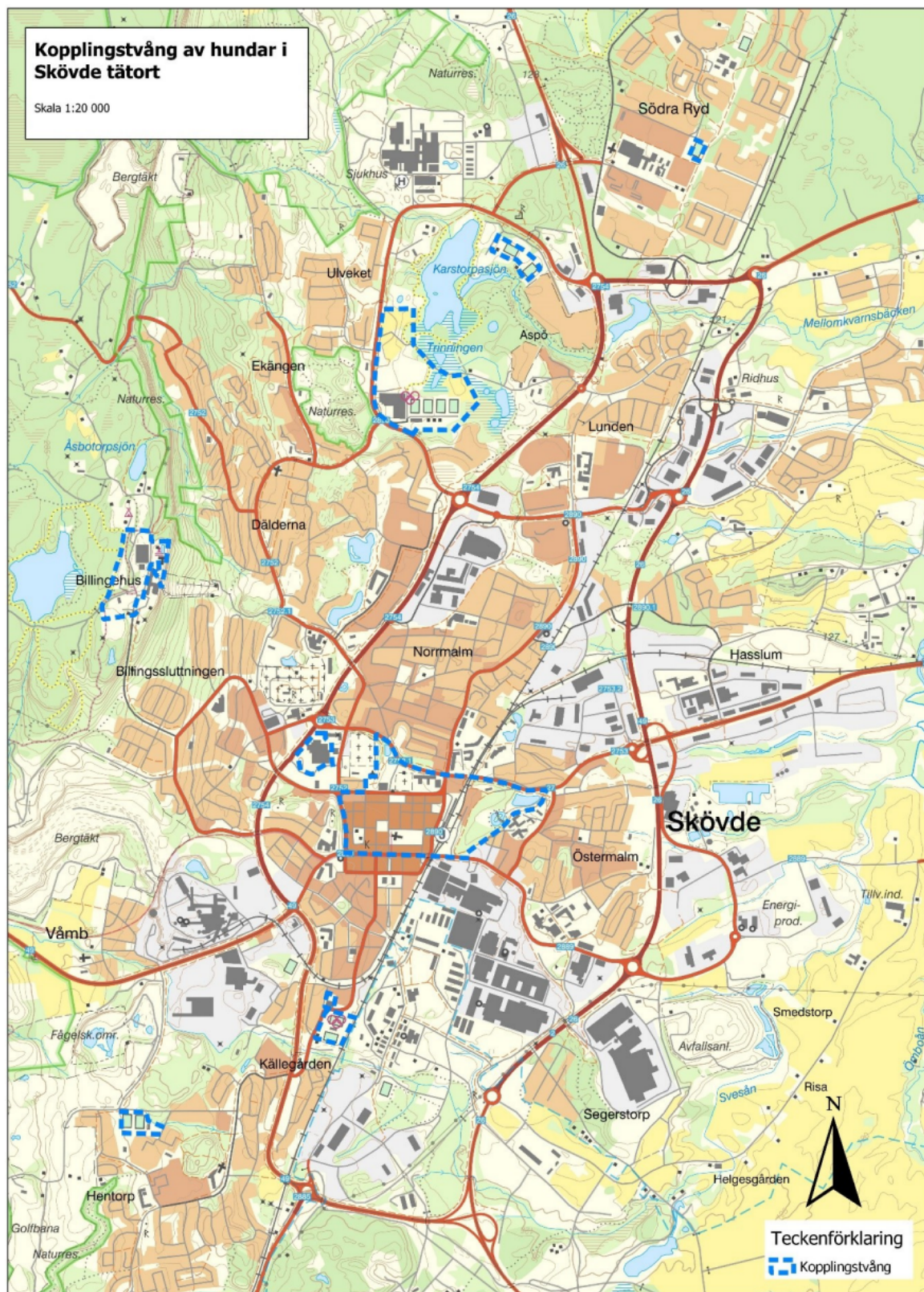
Bilaga 20 Väring

Bilaga 21 Vårsås

Bilaga 22 Kopplingstvång runt Skövde tätort

Källa: Skövde kommun och Lantmäteriet geodatasamverkan

Bilaga 23

Källa: Skövde kommun och Lantmäteriet geodatasamverkan

KS § 12/25

Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter

KS2024.0463

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-12-11	231/24
2 Kommunstyrelsen	2025-01-08	12/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderade Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun samt underställa denna till Länsstyrelsen i Västra Götaland för överprövning.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att byta ut kartbilagorna 1-23 till uppdaterade kartor för 2025 inför beslut i kommunfullmäktige.

Yrkanden

Johan Ask (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag med ändringen att kartbilagorna 1-23 ska bytas ut till uppdaterade kartor för 2025 inför beslut i kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag med ändringen att kartbilagorna 1-23 ska bytas ut till uppdaterade kartor för 2025 inför beslut i kommunfullmäktige.

Bakgrund

Allmänna lokala ordningsföreskrifter har bearbetats vidare efter att kommunstyrelsen 2024-11-18 beslutade att återremittera ärendet för ytterligare beredning.

Revideringen avser följande punkter i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun:

1. Tillägg genom § 12 a, som innebär att ett förbud mot bruk av lustgas (dikväveoxid) i berusningssyfte införs för samma områden där det idag är förbjudet att förtära alkohol enligt § 12. Bedömningen är att bruk av lustgas på offentlig plats kan innebära ordningsstörningar. Lustgasen som används och säljs har sällan annat syfte än att berusa sig, så det finns ingen anledning att den förekommer på de platser där vi föreslår att begränsa användningen. Förslaget till en ny lag om lustgas förändrar inte förutsättningarna för kommunerna att i de lokala ordningsföreskrifterna införa ett förbud inom geografiskt avgränsade områden.

2. En ändring i § 12 av volymprocent samt tillägg av alkoholpreparat för att följa gällande alkohollagstiftning.
3. Att området runt ridhuset Kultomten ska omfattas av förbud utan undantag enligt § 16 Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor. Se kartor på bilaga 1 och 3.

Synpunkter har inhämtats från drogförebyggande samordnare och kommunpolis rörande § 12.

1. Användning av lustgas i berusningssyfte

Användning av lustgas i berusningssyfte har ökat under senare år och framför allt verkar ökningen ske bland barn och unga. Antalet personer med allvarliga skador på grund av användningen ökar kraftigt. Riskerna med lustgas ökar när det används samtidigt som andra droger eller alkohol.

Att använda koncentrerad lustgas i berusningssyfte kan innebära allvarliga hälsorisker såsom nervskador, blodproppar, syrebrist, köldskador och psykiatriska problem. Dessa risker kan skapa onödiga kostnader för sjukvården på kort och lång sikt och kan förebyggas genom att begränsa möjligheten för individer att tillgodogöra sig lustgas.

Lustgasen har även en kraftig påverkan på klimatet då det är en växthusgas som bidrar till en förstärkt växthuseffekt. Nedskräpning av farligt avfall är även en följd av lustgasanvändningen då det lokalt hittas många tomma lustgaspatroner och tuber slängda på offentliga platser i kommunen.

Under senare tid har frågan om bruk av lustgas i berusningssyfte aktualiserats. Ett antal kommuner har infört begränsningar för sådant bruk i de lokala ordningsföreskrifterna då det ännu inte finns någon lagstiftning om det. Regeringen har dock tillsatt *Utredningen om lustgas och vissa frågor inom alkohol- och tobaksområdet*, som i mars 2024 överlämnade sitt betänkande *En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas, SOU 2024:23*. Utredningen föreslår att det ska införas en ny lag som syftar till att motverka användningen av lustgas för berusning. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och ska innehålla bestämmelser om försäljning och införsel av lustgas som syftar till att motverka användningen av lustgas för berusning.

2. Ordningsföreskrift alkoholförtäring

Revidering av ordningsföreskrift gällande alkoholförtäring med anledning av förtydligande av volymprocent i alkohollagen (2010:1622) enligt följande.

5 § i Alkohollagen (2010:1622) föreskriver att med alkoholdryck avses en dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Alkoholdrycker delas i denna lag in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker.

10 § föreskriver att med alkoholhaltigt preparat avses en vara som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och inte är alkoholdryck eller teknisk sprit och inte heller är sådant läkemedel som omfattas av läkemedelslagen (2015:315). Lag (2019:345).

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

34 (41)

Dryck som är alkoholfri eller som har en alkoholhalt om högst 2,25 volymprocent benämns
lättdryck.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter
Allmänna lokala ordningsföreskrifter, version daterad 2024-11-25

Skickas till

Länsstyrelsen Västra Götaland
Författningssamlingen

KSAU § 231/24 Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter

KS2024.0463

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-12-11	231/24

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderade Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun samt underställa denna till Länsstyrelsen i Västra Götaland för överprövning.

Bakgrund

Allmänna lokala ordningsföreskrifter har bearbetats vidare efter att kommunstyrelsen 2024-11-18 beslutade att återremittera ärendet för ytterligare beredning.

Revideringen avser följande punkter i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Skövde kommun:

- Tillägg genom § 12 a, som innebär att ett förbud mot bruk av lustgas (dikväveoxid) i berusningssyfte införs för samma områden där det idag är förbjudet att förtära alkohol enligt § 12. Bedömningen är att bruk av lustgas på offentlig plats kan innebära ordningsstörningar. Lustgasen som används och säljs har sällan annat syfte än att berusa sig, så det finns ingen anledning att den förekommer på de platser där vi föreslår att begränsa användningen. Förslaget till en ny lag om lustgas förändrar inte förutsättningarna för kommunerna att i de lokala ordningsföreskrifterna införa ett förbud inom geografiskt avgränsade områden.
- En ändring i § 12 av volymprocent samt tillägg av alkoholpreparat för att följa gällande alkohollagstiftning.
- Att området runt ridhuset Kultomten ska omfattas av förbud utan undantag enligt § 16 Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor. Se kartor på bilaga 1 och 3.

Synpunkter har inhämtats från drogförebyggande samordnare och kommunpolis rörande § 12.

- Användning av lustgas i berusningssyfte

Användning av lustgas i berusningssyfte har ökat under senare år och framför allt verkar ökningen ske bland barn och unga. Antalet personer med allvarliga skador på grund av användningen ökar kraftigt. Riskerna med lustgas ökar när det används samtidigt som andra droger eller alkohol.

Att använda koncentrerad lustgas i berusningssyfte kan innebära allvarliga hälsorisker såsom nervskador, blodproppar, syrebrist, köldskador och psykiatriska problem. Dessa risker kan skapa onödiga kostnader för sjukvården på kort och lång sikt och kan förebyggas genom att begränsa möjligheten för individer att tillgodogöra sig lustgas.

Lustgasen har även en kraftig påverkan på klimatet då det är en växthusgas som bidrar till en förstärkt växthuseffekt. Nedskräpning av farligt avfall är även en följd av lustgasanvändningen då det lokalt hittas många tomma lustgaspatroner och tuber slängda på offentliga platser i kommunen.

Under senare tid har frågan om bruk av lustgas i berusningssyfte aktualiserats. Ett antal kommuner har infört begränsningar för sådant bruk i de lokala ordningsföreskrifterna då det ännu inte finns någon lagstiftning om det. Regeringen har dock tillsatt *Utredningen om lustgas och vissa frågor inom alkohol- och tobaksområdet*, som i mars 2024 överlämnade sitt betänkande *En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas, SOU 2024:23*. Utredningen föreslår att det ska införas en ny lag som syftar till att motverka användningen av lustgas för berusning. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och ska innehålla bestämmelser om försäljning och införsel av lustgas som syftar till att motverka användningen av lustgas för berusning.

2. Ordningsföreskrift alkoholförtäring

Revidering av ordningsföreskrift gällande alkoholförtäring med anledning av förtydligande av volymprocent i alkohollagen (2010:1622) enligt följande.

5 § i Alkohollagen (2010:1622) föreskriver att med alkoholdryck avses en dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Alkoholdrycker delas i denna lag in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker.

10 § föreskriver att med alkoholhaltigt preparat avses en vara som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och inte är alkoholdryck eller teknisk sprit och inte heller är sådant läkemedel som omfattas av läkemedelslagen (2015:315). Lag (2019:345).

Dryck som är alkoholfri eller som har en alkoholhalt om högst 2,25 volymprocent benämns lättdryck.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter
Allmänna lokala ordningsföreskrifter, version daterad 2024-11-25

Skickas till

Länsstyrelsen Västra Götaland
Författningssamlingen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2024.0690-1**Handläggare: **Freddy Mattsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utlåningsramar koncernbanken 2025 - Miljösamverkan Östra Skaraborg

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa en utlåningsram till kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg om 5 000 000 kr. Utlåningsramen utgår från ett prognostiserat finansieringsbehov för Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Namn och organisationsnummer	Utlåningsram 2025, i miljoner kronor
Miljösamverkan Östra Skaraborg (222000-2865)	5

Bakgrund

Miljösamverkan Östra Skaraborg har sedan tidigare ingen beslutad utlåningsram. Genom att förbundet nyligen fattat ett särskilt beslut om att ingå i koncernbanken, som en följd av koncernens bankbyte har de möjlighet att erhålla en utlåningsram i stället nuvarande lösning där de av banken har en utställd kredit. Fördelen för förbundet är att de slipper betala för betalningsberedskapen och de får en lägre ränta om de skulle nyttja deras utlåningsram. För koncernen innebär det att vi kommer kunna nyttja de tillfällen när förbundet har överskottslikviditet.

För att ha kontroll över kommunens skuldsättning och därmed förknippade risker måste kommunfullmäktige fastställa maximala utlåningsramar till anknutna kommunalförbund. Utlåningsramar utgår från det prognostiserade finansieringsbehovet med höjd för viss osäkerhet. Jämfört med tidigare av kommunfullmäktige beslutade utlåningsram (KF § 171/24, 2024-11-18) tillkommer Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2024.0690-1**
Handläggare: **Freddy Mattsson**

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Utlåningsramar koncernbanken 2025 - Miljösamverkan Östra Skaraborg
Beslut Kommunstyrelsen, 2024-11-18, Ärende 214/24, Koncernbanken: Utlåningsramar 2025
Beslut Kommunstyrelsen, 2025-01-08, Ärende 13/25, Utlåningsramar koncernbanken 2025 -
Miljösamverkan Östra Skaraborg

Skickas till

Ekonomichef
Berört kommunalförbund

Handläggare

Freddy Mattsson
Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

KS § 214/24

Koncernbanken: Utlåningsramor 2025

KS2024.0581

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-11-06	206/24
2 Kommunstyrelsen	2024-11-18	214/24

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa följande utlåningsramor för år 2025 till sina kommunala bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Namn- och organisationsnummer	Utlåningsram 2025, I miljoner kronor
AB Skövdebostäder (556042-3039)	1700
Kreativa Hus Skövde AB (556647-1321)	800
Skövde Energi AB (556647-1321)	550
Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB (559387-2889)	400
Kommunalförbund Skaraborgsvatten (222000-0281)	290
Skövde Energi Elnät AB (556959-1141)	150
Skövde Stadshus AB (556800-1498)	100
Von Haugwitz-Cedermarkska stiftelsen (866600-3325)	70
Avfall & Återvinning Skaraborg (222000-1206)	70
Räddningstjänsten Skaraborg (222000-1115)	20
Stiftelse Skaraborgs Läns Sjukhem (866600-8926)	10
Balthazar Science Center AB (556964-3801)	2

Bakgrund

Kommunens beslut om utlåning är i allmänhet av principiell beskaffenhet och är därför förbehållet kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige kan dock delegera rätten att fatta beslut om utlåning om kommunfullmäktige angett ramar för låneåtagandet.

Utlåning genom koncernbanken höjer skuldsättningsnivån för kommunen eftersom det är kommunen som lånar upp finansiella medel för att sedan låna ut dessa till kommunala bolagen. För att ha kontroll över kommunens skuldsättning och de därmed förknippade risker måste kommunfullmäktige därför årligen fastställa maximala utlåningsramor till sina kommunala bolag samt till anknutna kommunalförbund och stiftelser.

Utlåningsramor utgår från det prognostiserade finansieringsbehov för varje bolag. I

Skövde kommun
Kommunstyrelsen**Protokollsutdrag**

54 (79)

utlåningsramen tas höjd för en viss osäkerhet i finansieringsbehovet. Ifall att oförutsedda händelser skapar akut extra finansieringsbehov kan kommunstyrelsens ordförande ta ett beslut för en tillfällig utökning av låneram. Detta inom ramen för delegationen för brådskade beslut.

Koncernbanken har i enlighet med finanspolicy en permanent betalningsberedskap på 200 miljoner kronor för att kunna säkerställa finansieringen av kommunkoncernen i fall av oförutsedda händelser.

Jämfört med föregående år har följande utlåningsramor förändrats:

Namn och organisationsnummer	Förändring av låneram (I miljoner kronor)
Kommunalförbund Skaraborgsvatten (222000-0281)	Ökning med 40. Pga investeringsbehov 2025
Skövde Energi (556647-1321)	Ökning med 100. Pga investeringsbehov

Handlingar

Koncernbanken: Utlåningsramor 2025

Skickas till

Ekonomichef
Finanscontroller
Berörda bolag och förbund

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll****Kommunstyrelsen****Datum:2025-01-08 kl. 13:00****35(41)****KS § 13/25****Utlåningsramar koncernbanken 2025 – Miljösamverkan
Östra Skaraborg**

KS2024.0690

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-01-08	1/25
2 Kommunstyrelsen	2025-01-08	13/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa en utlåningsram till kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg om 5 000 000 kr. Utlåningsramen utgår från ett prognostiserat finansieringsbehov för Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Namn och organisationsnummer	Utlåningsram 2025, i miljoner kronor
Miljösamverkan Östra Skaraborg (222000-2865)	5

Signerat av Ciceron SandsSjgn

Bakgrund

Miljösamverkan Östra Skaraborg har sedan tidigare ingen beslutad utlåningsram. Genom att förbundet nyligen fattat ett särskilt beslut om att ingå i koncernbanken, som en följd av koncernens bankbyte har de möjlighet att erhålla en utlåningsram i stället för nuvarande lösning där de av banken har en utställd kredit. Fördelen för förbundet är att de slipper betala för betalningsberedskapen och de får en lägre ränta om de skulle nyttja deras utlåningsram. För koncernen innebär det att vi kommer kunna nyttja de tillfällen när förbundet har överskottslikviditet.

För att ha kontroll över kommunens skuldsättning och därmed förknippade risker måste kommunfullmäktige fastställa maximala utlåningsramar till anknutna kommunalförbund. Utlåningsramar utgår från det prognostiserade finansieringsbehovet med höjd för viss osäkerhet. Jämfört med tidigare av kommunfullmäktige beslutade utlåningsram (KF § 171/24, 2024-11-18) tillkommer Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2025-01-08 kl. 13:00

36(41)

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Utlåningsramar koncernbanken 2025 - Miljösamverkan Östra Skaraborg
Beslut Kommunstyrelsen, 2024-11-18, Ärende 214/24, Koncernbanken: Utlåningsramar
2025

Signerat av Ciceron SemsSign

KSAU § 1/25 Utlåningsramar koncernbanken 2025 - Miljösamverkan Östra Skaraborg

KS2024.0690

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-01-08	1/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar att fastställa en utlåningsram till kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg om 5 000 000 kr. Utlåningsramen utgår från ett prognostiserat finansieringsbehov för Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Namn och organisationsnummer	Utlåningsram 2025, i miljoner kronor
Miljösamverkan Östra Skaraborg (222000-2865)	5

Bakgrund

Miljösamverkan Östra Skaraborg har sedan tidigare ingen beslutad utlåningsram. Genom att förbundet nyligen fattat ett särskilt beslut om att ingå i koncernbanken, som en följd av koncernens bankbyte har de möjlighet att erhålla en utlåningsram i stället nuvarande lösning där de av banken har en utställd kredit. Fördelen för förbundet är att de slipper betala för betalningsberedskapen och de får en lägre ränta om de skulle nyttja deras utlåningsram. För koncernen innebär det att vi kommer kunna nyttja de tillfällen när förbundet har överskottslikviditet.

För att ha kontroll över kommunens skuldsättning och därmed förknippade risker måste kommunfullmäktige fastställa maximala utlåningsramar till anknutna kommunalförbund. Utlåningsramar utgår från det prognostiserade finansieringsbehovet med höjd för viss osäkerhet. Jämfört med tidigare av kommunfullmäktige beslutade utlåningsram (KF § 171/24, 2024-11-18) tillkommer Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Utlåningsramar koncernbanken 2025 - Miljösamverkan Östra Skaraborg

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

4 (4)

Beslut Kommunstyrelsen, 2024-11-18, Ärende 214/24, Koncernbanken: Utlåningsramar 2025

Skickas till

Ekonomichef

Berört kommunalförbund

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-11-28**

Diarienummer: **KS2024.0005-21**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Anmälningsärenden kommunfullmäktige 27 januari 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar anse redovisade handlingar som anmälda.

Kommunfullmäktige beslutar godkänna följande avsägelser:

-

Bakgrund

Nedanstående handlingar har inkommit till kommunfullmäktige.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Anmälningsärenden kommunfullmäktige 27 januari 2025

SEN § 65/24 Verksamhetsplan 2025-2027 servicenämnden

Verksamhetsplan 2025-2027 servicenämnden

Bilaga VP Internkontrollplan 2025-2027

BUN § 86/24 Nya avgiftsnivåer maxtaxa 2025

BUN § 82/24 Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2025-2027, beslutad 2024-12-09

Barn- och utbildningsnämndens internbudget 2025

Bilaga Internkontrollplan 2025

Protokoll Skaraborgsvatten direktionen 2024-12-06

Bilaga 2 Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2024, Skaraborgsvatten

Bilaga 2 Delårsrapport 240630

Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

KFN § 61/24 Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

Verksamhetsplan Kultur- och fritidsnämnden 2025

Bilag Internkontrollplan KFN 2025

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Skövde kommun
Servicenämnden

Protokollsutdrag

7 (9)

SEN § 65/24 Verksamhetsplan 2025-2027 servicenämnden

SEN2024.0176

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2024-11-08	38/24
2 Servicenämnden	2024-11-21	65/24

Beslut

Servicenämnden beslutar att godkänna upprättad verksamhetsplan för 2025–2027 samt internkontrollplan och internbudget för 2025.

Bakgrund

En verksamhetsplan för 2025–2027 har upprättats för servicenämndens ansvarsområde. I verksamhetsplanen beslutas prioriterade utvecklingsmål med tillhörande indikatorer och uppdrag. Målen fastställs utifrån nämndens grunduppdrag såsom det definieras i den statliga styrningen (lagar och förordningar) och i den kommunala styrningen (nämndens reglemente och kommunala styrdokument som Vision Skövde 2040 och Strategisk plan med budget). Nämndens prioriterade utvecklingsmål grundas på en analys av verksamheterna tillsammans med nämnden.

Verksamhetsplanen innehåller också en uppdelning per verksamhet för nämndens internbudget för verksamhetsåret 2025.

Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys har en internkontrollplan för 2025 upprättats.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Verksamhetsplan 2025-2027 servicenämnden
Verksamhetsplan 2025-2027
Bilaga VP Internkontrollplan 2025-2027

Skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomichef

Verksamhetsplan 2025-2027

Servicenämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Servicenämndens grunduppdrag	2
3	Prioriterade utvecklingsmål	2
3.1	Servicenämnden ska stärka samverkan med sina kunder och samarbetspartners för att i ännu högre utsträckning kunna leverera ändamålsenlig och effektiv service till de som bor och verkar i Skövde	2
4	Internbudget.....	4
4.1	Nämndens internbudget	4
4.2	Nämndens investeringsbudget 2025.....	5
5	Kvalitetssäkring av grunduppdraget.....	5
6	Internkontroll.....	6
6.1	Sammanfattning internkontrollarbetet.....	6

1 Inledning

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden planerar och prioriterar sin verksamhet för kommande budgetår. Planen har sin utgångspunkt i nämndens grunduppdrag, så som det definieras i den kommunala styrning (reglemente och kommunala styrdokument som Vision Skövde 2040 och strategisk plan med budget) och i den statliga styrningen (lagar och förordningar).

Verksamhetsplanen innehåller nämndens prioriterade utvecklingsmål, kvalitetssäkring av grunduppdraget, internbudget och intern kontrollplan.

2 Servicenämndens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag definieras både utifrån statlig och kommunal styrning. Den statliga styrningen består av ett antal lagar, bland annat speciallagar, förordningar och föreskrifter. Den kommunala styrningen utgår från reglementet där grunduppdraget för varje nämnd finns beskrivet. I nämndens grunduppdrag ingår också att förhålla sig till kommunala styrdokument som gäller för verksamheten, till exempel Vision Skövde 2040, strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål samt andra centrala styrdokument som översiktsplanen, program- och policydokument. Nedan finns en sammanfattning av nämndens grunduppdrag såsom det är definierat i reglementet:

Servicenämnden ansvarar för de utförandeverksamheter som tillhandahåller service till andra kommunala verksamheter och som KF inte bestämt ska utföras av annan nämnd.

Nämndens uppdrag omfattar: måltids-, lokalvårds-, gatu- och parkskötsel-, skogsskötsel-, fordonsförsörjnings-, an-lägningsarbets-, ledningsnätsarbets-, fastighetsskötsel- och verkstadsarbetsverksamhet samt verksamhetsstöd, passersystem och skaderapporteringssystem kopplat till nämndens verksamhetsområde.

Servicenämnden ska vidare försörja kommunens verksamheter med lokaler och förvalta de fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Nämnden utgör kommunens beställarfunktion för byggentreprenader.

I nämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta och kommunens fibernät.

Nämnden är slutligen ansvarig nämnd och huvudman för dagvatten-, dricksvatten- och avloppsverksamhet enligt lag om allmänna vattentjänster.

3 Prioriterade utvecklingsmål

Nämnden fastställer prioriterade utvecklingsmål med utgångspunkt i nämndens grunduppdrag. Till målen kopplas ett antal indikatorer som möjliggör en kvalitativ och sammantagen analys. Indikatorerna utgör ett av flera underlag i analysen vid uppföljning av målen. Till målen kan det också kopplas uppdrag. Valet av prioriterade utvecklingsmål för mandatperioden baseras på en nulägesanalys som presenterades i samband med fastställandet av målen i verksamhetsplanen för 2024.

3.1 Servicenämnden ska stärka samverkan med sina kunder och samarbetspartners för att i ännu högre utsträckning kunna leverera ändamålsenlig och effektiv service till de som bor och verkar i Skövde

Varför målet är viktigt?

Servicenämnden ansvarar för att tillhandahålla service till andra kommunala verksamheter. Genom en nära samverkan med kunder och samarbetspartners kan vi tillsammans nyttja de resurser som kommunkoncernen förfogar över på bästa sätt. Genom att samarbeta ännu närmare med beställarna kring de tjänster som beställs från servicenämnden säkerställer vi att sektor service gör rätt saker på rätt sätt, till rätt kvalitet och kostnad, vilket leder till att de som bor och verkar i Skövde ska bli nöjdare.

Genom att arbeta tillsammans med gemensamma uppdrag når vi längre och förhindrar suboptimering mellan delar inom organisationen. Samverkan kräver tydlig styrning, struktur och samsyn och det är områden som nämnden behöver arbeta mer med.

Konkreta effekter som ska uppnås
Konkreta effekter som ska uppnås
<p>Beskrivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ökad kvalitet på koncerninterna beställningsunderlag • Förbättrat samarbete mellan sektorn och samarbetspartners • Tydligare processer och styrning i uppdragen

Indikator	Kön
Nöjd kundundersökning	
Antal felanmälan via kontaktcenter	
Kvalitativ bedömning av samarbete	

Uppdrag
Ta fram tydligare gemensamma styr principer, processer och rutiner tillsammans i hela organisationen.
<p>Beskrivning:</p> <p>Bakgrund:</p> <p>Otydligheter i processer och styrning mellan delar i organisationen för att uppnå gemensamma mål.</p> <p>Syfte och effekt:</p> <p>Uppnå en tydligare styrning, struktur och samsyn, motverka suboptimering och kunna arbeta tillsammans med gemensamma uppdrag på ett tydligt sätt.</p> <p>Aktivitetsplan:</p> <p>Kartläggning av köp- och säljmodellen.</p>

4 Internbudget

4.1 Nämndens internbudget

Verksamhet (mnkr)	Intäkt 2025	Kostnad 2025	Nettobudget 2025
Intern styrning och stöd			0
Måltid			1,671
Serviceavdelning			1,880
Fastighet			13,114
Fastighetsservice			0,578
Summa skattefinansierade			17,243
Skövde stadsnät			0
Skövde VA			-9,672
Summa taxefinansierade			-9,672

Sektorns avdelningar sätter den totala budgeten för kostnader och intäkter efter överenskommelse med sektorns kunder och tidigare års utfall. Servicenämndens ekonomiska fördelning av kommunbidrag per avdelning framgår enligt ovan. Detaljbudgeten är ännu inte klar varför vi inte redovisar intäcks- och kostnadsomslutning för budget 2025 i tabellen ovan.

Servicenämndens verksamheter ska i princip bära sig själv via internförsäljning. Inför 2025 är det aviserat om kraftiga prisökningar på kostnader för el, vatten och fjärrvärme som är en risk i fastighetsavdelningens budget. En annan osäkerhet i budgeten för 2025 är kostnader för snöröjning. VA som har en hög låneskuld påverkas fortsatt av det högre ränteläget.

Servicenämnden är ramfinansierad med 17,2 miljoner kronor för budget 2025 för de skattefinansierade verksamheterna. Detta ska i stort omfatta strategiska fastigheter, bidragsberättigade anställningar, papper och porto i stadshuset samt underfinansiering i café gallerian. I ramen för 2025 finns också täckning av tillfälliga kostnader på 8,5 miljoner kronor för rivning och utrangering i samband med fastighetsinvesteringsprojekt. Ökningen inför 2025 beror främst på rivning och utrangering i samband med ombyggnad av Västerhöjd gymnasium samt Frösve skola. Kommunbidraget är en liten del av servicenämndens totala omsättning som ligger på runt 900 miljoner kronor.

Servicenämnden har inför 2025 fått kompensation i internprissättningen för livsmedelsprisökningar med 8% och en mindre kompensation för externa kostnader utöver personalkostnadsökningar. Volymsänkningar påverkar måltidsavdelningen negativt.

Servicenämndens verksamheter har inget effektiviseringskrav i ram, men skall genom samverkan med köpande nämnder bidra till deras effektiviseringar. Denna effektivisering är inarbetad i sektorns detaljbudget för 2025.

De taxefinansierade verksamheterna ska vara självfinansierade. Budgeten för Fiber ligger på ett nollresultat. VA budgeterar med ett underskott på 9,7 miljoner kronor.

För VA stiger kapitalkostnaderna kraftigt kommande år med anledning av de stora investeringar som görs i verksamheten; Stadskvarns reningsverk, utbyggnadsområden, exploateringsområden med flera. Inför 2025 påverkar detta räntekostnader i VA:s resultat med en låneskuld på närmare 900 miljoner kronor. Rättspraxis, utifrån Lagen om allmänna vattentjänster, är att resultatet i VA-verksamheten ska balanseras över en 3-årsperiod, dvs att ett underskott ska ha täckts av ett överskott inom 3 år. Beslutad höjning inför 2025 på 25% innebär att verksamheten behöver budgeteras med ett underskott på 9,7 miljoner för 2025 och det ackumulerade underskottet beräknas vara återhämtat först 2027.

Kostnader för kris- och beredskapsmaterial är inte finansierade i servicenämndens budget för 2025. Kostnader för detta hanteras som en budgetavvikelse. En fortsatt utredning om finansiering av extraordinära kostnader avseende beredskap för krig/kris behöver göras.

Sammanfattningsvis har servicenämnden ett utmanande år med flertalet osäkerheter. Prisökningar har inte kompensats i nivå med tidigare kostnadsökningar. Detta kräver ett aktivt arbete tillsammans med nämndens beställare.

4.2 Nämndens investeringsbudget 2025

(mnkr)	Budget 2025
Lokaler	47
Reinvestering lokaler	130
Inventarier	14
S:a skattefinansierade	191
Fiber	8
VA	111
S:a taxefinansierade	119

Budget 2025 för lokaler är förstärkt avseende tekniska investeringar för att möjliggöra investeringar i energieffektiviseringsåtgärder och i egenproducerad el. Även nivån för förebyggande fastighetsunderhåll (reinvesteringar) i lokaler är högre än tidigare år, som beror på extra höga kostnader för underhåll kopplat till Arena Skövdes motionsbassänger. Under de kommande åren står Serviceavdelningen inför betydande maskininvesteringar för att reinvestera och effektivisera maskinparken. Dessa investeringar innebär ökade avskrivningskostnader. Serviceavdelningen har enligt utbytesplan ett större behov än det nämnden har åskat men utifrån ekonomiskt utrymme och påverkan samt tidigare års investeringar är förslaget 12 mkr. Utredning av behov fram till 2030 kommer att genomföras.

5 Kvalitetssäkring av grunduppdraget

Utöver prioriterade utvecklingsmål ska nämnden följa upp och kvalitetssäkra sitt grunduppdrag. Syftet med detta är att säkerställa att nämnden utför sitt grunduppdrag med god kvalitet till en rimlig kostnad vilket också bidrar till en god ekonomisk hushållning i kommunen.

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag för olika verksamhetsområden utifrån:

- Kundens/medborgarens uppfattning/upplevelse (ex nöjdhet med bemötande/tjänstens utförande etc),
- Verksamhetens kvalitet (ex tillgänglighet, handläggningstid, personalkontinuitet i verksamheten)

- Verksamhetens kostnadseffektivitet (ex kostnad per brukare/elev/invånare, nettokostnadsavvikelse eller referenskostnader).

Utvecklingen inom arbetsgivarområdet rapporteras till nämnderna genom tertialrapport 2 och verksamhetsberättelsen för helåret. Detta mot bakgrund av att det ligger i kommunstyrelsens grunduppdrag att vara anställningsmyndighet för hela kommunen.

Uppföljning av grunduppdraget sker i samband med tertial 3 och presenteras i verksamhetsberättelsen. För att nämnden ska få en sammantagen analys kopplad till grunduppdraget så ansvarar sektorchefen för att, i samråd med nämnden, ta fram lämpliga indikatorer som ska följas upp och analyseras.

Uppföljningen av verksamhetens grunduppdrag ska vara tillräckligt omfattande för att kunna bedöma verksamhetens kvalitet/effektivitet men behöver inte vara heltäckande i samtliga perspektiv. I det fall nämnden också ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete enligt nationella lagar och föreskrifter hänvisas till sådan uppföljning för mer detaljerad uppföljning av kvaliteten inom verksamheten.

6 Internkontroll

6.1 Sammanfattning internkontrollarbetet

Här sammanfattas arbetet med årets internkontrollplan. Nämndens internkontrollplan återfinns du i bilagan till verksamhetsplanen. Där kan du ta del av de granskningar och åtgärder som nämnden beslutat om, utifrån genomförd riskanalys, i syfte att stärka den interna kontrollen.

Servicenämndens internkontroll fokuserar på att leverera trygga och säkra tjänster. Sektorns ledningsgrupp har under året haft två strategidagar med utbildning kring internkontroll och arbete med risk-inventering och riskanalys med värdering utifrån väsentlighet och konsekvens. Sektorns ledning har valt ut risk-områden att föreslå för nämnden att kontrollera inför 2025. De risker som har högst riskbedömning har diskuterats utifrån granskning, bedömning och förslag till åtgärder med servicenämnden på en heldag i oktober. Nämnden har kommit med synpunkter och inspel och de områden som nämnden valt att granska och hantera handlar om avtalstrohet, delegationsordningen, VA:s effektuttag för elanvändning samt Serviceavdelningen alla containers med verktyg där det råder stor risk för stöld.

Kontroller för 2024 års riskområden pågår och där avvikelser upptäcks kommer åtgärder för att omhänderta dessa att tas fram.

För mer information se bilaga.

Bilaga: VP Internkontrollplan 2025

Servicenämnden

1 Granskningar

Område	Risk	Riskvärde	Granskning	Granskning beskrivning
Avtalstrohet	Inköp görs utanför centrala upphandlingar.	9	Granska minnesanteckningar från möten, utökad ledningsgrupp	Granska mötesprotokoll att punkten har varit uppe och eventuella avvikelser har uppmärksamats.
Avtalstrohet	Leverantörers underleverantörer är oseriösa	9	Kontroll och granskning av leverantörer och underleverantörer vid entreprenadavtal	Granska att projektledaren har lämnat in granskning av leverantörer och underleverantörer i alla led till Skatteverket enligt rutin i bilaga till entreprenadavtalet.

2 Åtgärder

Område	Risk	Riskvärde	Åtgärd	Åtgärd beskrivning
Delegationsordning	Beloppsgränser i delegationsordningen efterlevs inte	9	Utbildning	En ny delegationsordning är beslutad i nämnd i oktober 2024. En genomgång av denna samt utbildning i hantering och arbetssätt kommer att genomföras för tjänsteorganisationen och nämnden.

Delegationsordning	Delegationsbeslut anmäls inte till nämnd		9	Utbildning och förenklade elektroniska delegationsbeslut	Framtagande av rutin för förenklade elektroniska delegationsbeslut. Utbildning av tjänstemän kring rutin för delegationsbeslut samt kring delegationsordningen.
SA - container med verktyg	Stöldrisk		12	Inventarieförteckning samt fakturaunderlag	Uppdatera inventarieförteckning samt att det finns fakturaunderlag för större verktyg att lämna till försäkringsbolaget vid stöld (larm och bevakning finns).
VA - elanvändning	Ekonomisk risk vid elanvändning		9	Löpande kontroll	Framtagande av en löpande kontroll för att kunna kontrollera och planera effektuttag.

BUN § 86/24
Nya avgiftsnivåer maxtaxa 2025

BUN2024.1196

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Barn- och utbildningsnämnden	2024-12-09	86/24

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att justera maxbeloppet för barnomsorg enligt nedan, att gälla från 1 januari 2025.

Beslutet innebär att den högsta avgiften per månad som hushåll kan debiteras för barn i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg för 2025 ska beräknas enligt nedan:

Förskola	Avgiftstak	Nuvarande maxbelopp	Nytt maxbelopp
Barn 1	3%	1 688kr	1 783kr
Barn 2	2%	1 125kr	1 189kr
Barn 3	1%	563kr	594kr

Fritidshem	Avgiftstak	Nuvarande maxbelopp	Nytt maxbelopp
Barn 1	2%	1 125kr	1 189kr
Barn 2	1%	563kr	594kr
Barn 3	1%	563kr	594kr

Bakgrund

Skövde kommun tillämpar maxtaxa inom förskola och fritidshem och berättigas till statsbidrag enligt förordning 2001:160. Statsbidraget betalas ut under förutsättning att kommunen följer villkoren i förordningen. År 2015 ändrades förordningen och ändringen innebar att inkomsttaket i maxtaxan indexregleras årligen. Med regleringen av inkomsttaket regleras även avgiftstaket, maxbelopp, som kommuner som tillämpar maxtaxa får ta ut för barnomsorg. Skolverket har beslutat att den högsta avgiftsgrundande inkomsten för maxtaxa 2025 ska vara 59 440 kronor per månad.

Sedvanligt är att Kommunfullmäktige den politiska instans som beslutar om taxor och avgifter. Med anledning av att uppgifterna från Skolverket vanligtvis inkommer sent på året till kommunen, vilket gör att sektor barn och utbildning tappar intäkter om ärendet ska gå den sedvanliga beslutsgången, samt att beslut om avgiftsnivåer maxtaxa alltid följer Skolverkets årliga indexreglering, har beslut i Kommunfullmäktige (2019-09-30, 94/19)

Skövde kommun
Barn- och utbildningsnämnden

Protokollsutdrag

13 (19)

tagits om att uppdra till Barn- och utbildningsnämnden att besluta om avgiftsnivåer för maxtaxa enligt Skolverkets årliga indexreglering.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Nya avgiftsnivåer maxtaxa 2025

Skickas till

Kommunfullmäktige, för kännedom.
Anna Hedén, chefscontroller

BUN § 82/24

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

BUN2024.1118

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott	2024-11-25	63/24
2 Barn- och utbildningsnämnden	2024-12-09	82/24

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden fastställer verksamhetsplan för 2025–2027 med internbudget och intern kontrollplan för 2025 med ändring av priset på inriktning transport till 131 182 kr och inriktning personbil till 93 417 kr.

Barn- och utbildningsnämnden beslutar vidare om fokusområden uppdelat per termin under 2025 enligt följande;

vårtermin 2025 – Vi SKA vidare

hösttermin 2025 – Delaktighet och inflytande

Yrkanden

Kayda Lazar (S) yrkar bifall på arbetsutskottets förslag med ändringen att nya priset på inriktning transport ändras till 131 182 kr och inriktning personbil ändras till 93 417 kr.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att barn- och utbildningsnämnden beslutar enligt Kayda Lazars (S) förslag.

Bakgrund

Nämnden har beslutat om målbild 2026. Som grund för nämndens verksamhetsplan ligger därmed nämndens beslutade målbild för mandatperioden.

I verksamhetsplanen beslutas prioriterade utvecklingsmål med tillhörande resultatmätningar och uppdrag. Målen fastställs utifrån nämndens grunduppdrag så som det definieras i den statliga styrningen (lagar och förordningar) och i den kommunala styrningen (nämndens reglemente och kommunala styrdokument som gäller för verksamheten, t ex Vision Skövde 2040, Strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål, program, översiktsplan m.m.).

I samband med nämndens beslut om verksamhetsplan för nästkommande år fattar nämnden även beslut om fokusområden, i enlighet med barn och utbildningsnämndens styrmodell.

Skövde kommun
Barn- och utbildningsnämnden**Protokollsutdrag**

8 (19)

Utifrån nämndens beslutade fokusområden, genomförs två gånger per år en dialog mellan nämnd och representanter för rektorer. Dialogen syftar till att ge en bild av verksamhetens styrkor och utvecklingsområden inom fokusområdet samt att öka tilliten mellan nämnd och rektor. Beslutade fokusområden bildar i tillämpliga delar även grunden för innehåll vid verksamhetsbesök.

I verksamhetsplanen ingår även nämndens internbudget och intern kontrollplan.

Katarina Lindberg, sektorchef, informerar nämnden om att samverkan har skett med fackliga parter den 2 december. Sveriges Lärare, Sveriges Skolledare, Skolledarna, Vision och Kommunal ställde sig då oeniga till förslaget.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

Bilaga Internkontrollplan 2025

Barn- och utbildningsnämndens internbudget 2025

Skickas till

Kommunstyrelsen

Författningssamlingen

Verksamhetsplan 2025-2027

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsplan 2025-2027

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Barn- och utbildningsnämndens grunduppdrag.....	2
3	Prioriterade utvecklingsmål	2
3.1	I Skövde kommun möter barn och elever en undervisning av god kvalitet med godkända studieresultat i nivå över jämförbara kommuner	2
3.2	I Skövde kommun är barn och elever delaktiga i, och har inflytande på, utbildningens alla delar	5
4	Internbudget.....	7
4.1	Nämndens internbudget	7
4.2	Nämndens investeringsbudget 2025.....	8
5	Kvalitetssäkring av grunduppdraget.....	8
6	Internkontroll.....	8
6.1	Sammanfattning internkontrollarbetet.....	8

1 Inledning

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden planerar och prioriterar sin verksamhet för kommande budgetår. Planen har sin utgångspunkt i nämndens grunduppdrag, så som det definieras i den kommunala styrning (reglemente och kommunala styrdokument som Vision Skövde 2040 och strategisk plan med budget) och i den statliga styrningen (lagar och förordningar).

Verksamhetsplanen innehåller nämndens prioriterade utvecklingsmål, kvalitetssäkring av grunduppdraget, internbudget och intern kontrollplan.

2 Barn- och utbildningsnämndens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag definieras både utifrån statlig och kommunal styrning. Den statliga styrningen består av ett antal lagar, bland annat speciallagar, förordningar och föreskrifter. Den kommunala styrningen utgår från reglementet där grunduppdraget för varje nämnd finns beskrivet. I nämndens grunduppdrag ingår också att förhålla sig till kommunala styrdokument som gäller för verksamheten, till exempel Vision Skövde 2040, strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål samt andra centrala styrdokument som översiktsplanen, program- och policydokument. Nedan finns en sammanfattning av nämndens grunduppdrag såsom det är definierat i reglementet:

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, sjukhuskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, samt elevhälsa. Nämnden är även ansvarig vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser för elever 6 - 20 år.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter i lag eller förordning, enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat samt enligt bestämmelser i nämndens reglemente.

Antalet barn inom förskoleverksamheten uppgår till 2 555 och totalt inom fritidshem, förskoleklass samt grundskola finns 5 867 elever. På anpassad grundskola uppgår elevantalet till 79. Inom gymnasieskolan finns 2 054 elever varav 40 procent kommer från annan kommun. Inom anpassad gymnasieskola finns 75 elever varav 53 procent är från annan kommun.

Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet på fristående förskolor samt på fristående fritidshem som inte tillhör en skola.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare inom sektor barn och utbildning uppgår till 1 740.

För mer information se "Reglemente för barn- och utbildningsnämnden" som återfinns i Skövde kommuns författningssamling.

3 Prioriterade utvecklingsmål

Nämnden fastställer prioriterade utvecklingsmål med utgångspunkt i nämndens grunduppdrag. Till målen kopplas ett antal indikatorer som möjliggör en kvalitativ och sammantagen analys. Indikatorerna utgör ett av flera underlag i analysen vid uppföljning av målen. Till målen kan det också kopplas uppdrag. Valet av prioriterade utvecklingsmål för mandatperioden baseras på en nulägesanalys som presenterades i samband med fastställandet av målen i verksamhetsplanen för 2024.

3.1 I Skövde kommun möter barn och elever en undervisning av god kvalitet med godkända studieresultat i nivå över jämförbara kommuner

Varför målområdet är viktigt:

En undervisning av god kvalitet främjar inlärning och förståelse för eleverna. Det ger dem de färdigheter och kunskaper de behöver för att lyckas i livet och på arbetsmarknaden.

Har undervisningen en god kvalitet skapar det en positiv och stimulerande lärandemiljö som kan öka elevernas motivation och engagemang. Det främjar också lika möjligheter, då alla elever, oavsett bakgrund, har rätt till en högkvalitativ utbildning utifrån sina förutsättningar.

Konkreta effekter som ska uppnås
Konkreta effekter som ska uppnås
<p>Beskrivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fler elever ska lämna grundskolan med godkända betyg. • Fler elever ska lämna gymnasieskolan med gymnasieexamen. • Fler barn ska lämna förskolan med ett stort intresse för språk och med färdigheter som behövs för att använda ord och berättelser. • Fler elever ska uppleva att fritidshemmet stödjer deras lärande och utveckling. • Elever inom anpassad grundskola/gymnasieskola möter en flexibel och utmanande undervisning med möjlighet att läsa ämnen eller ämnesområden utifrån sina förutsättningar. • Ökad närvaro hos elever.

Indikator	Kön
Andel vårdnadshavare som svarat att det är stimulerande verksamhet på sitt barns förskola	
Förskolans måluppfyllelse inom språkutveckling	♂
Förskolans måluppfyllelse inom språkutveckling	♀
Förskolans måluppfyllelse inom språkutveckling	♂
Andel elever som har svarat att de lär sig saker på fritidshemmet	
Andel elever i grundskolan årskurs 1 som når kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper i läsförståelse	
Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk	♂
Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik	♂
Andel elever i årskurs 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	♂
Andel elever i årskurs 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	♀
Andel elever i årskurs 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	♂
Andel elever i årskurs 9 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	♂
Andel elever i årskurs 9 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	♀

Andel elever i årskurs 9 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	♂
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	♂
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	♀
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	♂
Andel tjänstgörande lärare i grundskolan med lärarlegitimation och behörighet i matematik	
Andel tjänstgörande lärare i grundskolan med lärarlegitimation och behörighet i svenska	
Antal elever i grundskolan med 20 procents frånvaro eller högre	
Antal elever i grundskolan med 50 procents frånvaro eller högre	
Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år	♂
Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år	♀
Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år	♂

Uppdrag
Främja lärandet i alla åldrar genom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
<p>Beskrivning:</p> <p>Bakgrund</p> <p>Utifrån avdelningarnas resultat ser vi ett behov av att utveckla gemensamma arbetssätt i ett 1-20 perspektiv. Att arbeta språkutvecklande är ett sätt att inkludera alla barn och elever och är lika viktigt i alla åldrar och i alla ämnen.</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Genom språkutvecklande arbetssätt läggs en god grund för elevens måluppfyllelse där elevernas aktiva språkanvändning kan bli ett redskap för att utveckla kunskaper, färdigheter och förmågor inom undervisningens olika aktiviteter och ämnen.</p>
Främja lärandet i matematik i alla åldrar
<p>Beskrivning:</p> <p>Bakgrund</p> <p>Utifrån avdelningarnas resultat ser vi ett behov av att utveckla gemensamma arbetssätt i ett 1-20 perspektiv. Matematikresultaten går ner och det är viktigt att arbeta med detta i alla åldrar.</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om matematik och matematikens användning i vardagen.</p>

Stärka samverkan med vuxenutbildningen och det kommunala aktivitetsansvaret
<p>Beskrivning:</p> <p>Bakgrund</p> <p>Ett av fokusområdena i Vision Skövde 2040 är "Kompetens", och där står det skrivet att "Vi använder utbildningen som driv för att människor och företag ska växa. [...] Tillsammans skapar vi en stark utbildningskedja som både säkrar kompetens och får människor att växa". Mot bakgrund av detta ser barn- och utbildningsnämnden ett behov av att ytterligare stärka samverkan med vuxenutbildningen och det kommunala aktivitetsansvaret.</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>En stärkt samverkan syftar till att skapa en effektivare organisation med högre kvalitet. De elever som inte uppnår målen i grundskolan och gymnasieskolan ska få rätt förutsättningar för att fortsätta sin utbildning eller stöd i att komma ut i arbetslivet. En stärkt samverkan mellan sektor barn och utbildning och vuxenutbildningen inklusive det kommunala aktivitetsansvaret ska gynna dessa medborgares utveckling.</p>

3.2 I Skövde kommun är barn och elever delaktiga i, och har inflytande på, utbildningens alla delar

Varför målområdet är viktigt:

Skollagen, barnkonventionen, forskning och olika studier pekar på betydelsen av barns delaktighet, både när det gäller måluppfyllelsen i skolan, rätten till inflytande, elevernas hälsa, samt att det kan främja studiero. Delaktighet i skolan handlar inte enbart om möjligheten att påverka undervisningens alla delar. Det handlar också om att ha möjligheten att tillgodogöra sig undervisningen, att vara en del av ett sammanhang och ett gemensamt lärande.

För att barn och elever ska få inflytande över undervisningen ska de göras delaktiga i undervisningens alla delar, det vill säga i både planering, genomförande och utvärdering.

Konkreta effekter som ska uppnås
Konkreta effekter som ska uppnås
<p>Beskrivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ökad motivation för skolan. • Barn och elever tar i högre grad del av en undervisning som utgår från deras intressen, frågeställningar, arbets- och redovisningsformer. • Barn och elever har en ökad förståelse för att de kan påverka sin egen vardag och samhället i stort. • Barn och elever upplever en högre studiero.

Indikator	Kön
Andel vårdnadshavare som svarat att de upplever att förskolan är trygg och säker för sitt barn	

Andel elever som svarat att de får vara med och bestämma vilka aktiviteter som ska göras på fritidshemmet	
Andel elever i grundskolans årskurs 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan	
Andel elever i grundskolans årskurs 5 som svarat att det är arbetsro på lektionerna	
Andel elever i grundskolans årskurs 5 som svarat att elever får vara med och påverka hur de ska arbeta på lektionerna	
Andel elever i grundskolans årskurs 5 som svarat att lärarna varierar lektionerna så att de får arbeta på olika sätt	
Andel elever i grundskolans årskurs 8 som svarat att de känner sig trygga i skolan	
Andel elever i grundskolans årskurs 8 som svarat att det är arbetsro på lektionerna	
Andel elever i grundskolans årskurs 8 som svarat att elever får vara med och påverka hur de ska arbeta på lektionerna	
Andel elever i grundskolans årskurs 8 som svarat att lärarna varierar lektionerna så att de får arbeta på olika sätt	
Andel elever i gymnasieskolans år 2 som svarat att de känner sig trygga i skolan	
Andel elever i gymnasieskolans år 2 som svarat att det är arbetsro på lektionerna	
Andel elever i gymnasieskolans år 2 som svarat att elever får vara med och påverka hur de ska arbeta på lektionerna	
Andel elever i gymnasieskolans år 2 som svarat att lärarna varierar lektionerna så att de får arbeta på olika sätt	

Uppdrag

Systematisera och utveckla arbetet med trygghet och studiero

Beskrivning:

Bakgrund

Utifrån skolinspektionens slutrapport i juni 2022 behöver huvudmannen utveckla sin analys av studie- och trygghetsresultat. För att kunna följa elevers upplevelser behöver vi utveckla arbetet med elevenkäter, följa resultat och planera riktade insatser.

Syfte/effekt

Tillförsäkra barn och elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero så att alla elever ges möjlighet att fullfölja sina studier.

Systematisera och utveckla arbetet med barn och elevers delaktighet och inflytande

<p>Beskrivning:</p> <p>Bakgrund</p> <p>Utifrån skolinspektionens slutrapport i juni 2022 behöver huvudmannen utveckla sin analys av studie- och trygghetsresultat. För att kunna följa elevers upplevelser behöver vi utveckla arbetet med elevenkäter, följa resultat och planera riktade insatser.</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Tillförsäkra barn och elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero så att alla elever ges möjlighet att fullfölja sina studier.</p>
<p>Utveckla likvärdigheten av studie- och yrkesvägledningen för en ökad kvalitet för alla elever</p>
<p>Beskrivning:</p> <p>Bakgrund</p> <p>En studie- och yrkesvägledning av hög kvalitet är av stor vikt då rätt val i skolan kan ha en betydande inverkan på elevernas framtida möjligheter och karriärvägar. Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till studie- och yrkesvägledning. Denna vägledning ska utgå från elevernas behov och hjälpa dem att utveckla kunskaper om sig själva och om olika valalternativ för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Skolverket framhåller att studie- och yrkesvägledningen bör integreras i undervisningen och ses som hela skolans ansvar. Lärare, skollärare och studie- och yrkesvägledare uppmuntras att samarbeta för att visa på vinsterna med att integrera vägledningen i undervisningen. Vägledningen handlar om att vidga elevernas perspektiv på vidare studier, yrken och arbetsliv. Det handlar också om att bidra till att utveckla elevernas kunskap om sig själva och att kunna fatta och genomföra beslut som rör framtiden.</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Genom att utveckla studie- och yrkesvägledning säkerställs att alla elever, oavsett bakgrund och förutsättningar, får tillgång till en högkvalitativ studie- och yrkesvägledning. Genom att stärka vägledningen ges eleverna de verktyg de behöver för att göra informerade val om sin framtid, samt ökar deras medvetenhet om de många möjligheter som står till buds. Varje elev ska känna att de har kontroll över sina livsval och att de beslut de fattar idag kan leda till en mängd olika karriärvägar och livschanser. På så sätt förbereds eleverna för ett självständigt och framgångsrikt liv efter skolan.</p>

4 Internbudget

4.1 Nämndens internbudget

Verksamhet (mnkr)	Intäkt 2025	Kostnad 2025	Nettobudget 2025
Förskola	-33,4	424,5	391,1
Grundskola inkl. förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem	-26,3	844,6	818,3
Gymnasieskola inkl. anpassad gymnasieskola och introduktionsprogram	-131,6	394,9	263,4

Intern styrning och stöd samt gemensamma verksamheter	-18	96	78
Summa	-209,3	1760	1550,7

Se bilaga Barn- och utbildningsnämndens internbudget 2025

4.2 Nämndens investeringsbudget 2025

(mnkr)	Budget 2025
Inventarier	12
Summa investeringar	

Se bilaga Barn- och utbildningsnämndens internbudget 2025

5 Kvalitetssäkring av grunduppdraget

Utöver prioriterade utvecklingsmål ska nämnden följa upp och kvalitetssäkra sitt grunduppdrag. Syftet med detta är att säkerställa att nämnden utför sitt grunduppdrag med god kvalitet till en rimlig kostnad vilket också bidrar till en god ekonomisk hushållning i kommunen.

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag för olika verksamhetsområden utifrån:

- Kundens/medborgarens uppfattning/upplevelse (ex nöjdhet med bemötande/tjänstens utförande etc),
- Verksamhetens kvalitet (ex tillgänglighet, handläggningstid, personalkontinuitet i verksamheten)
- Verksamhetens kostnadseffektivitet (ex kostnad per brukare/elev/invånare, nettokostnadsavvikelse eller referenskostnader).

Utvecklingen inom arbetsgivarområdet rapporteras till nämnderna genom tertialrapport 2 och verksamhetsberättelsen för helåret. Detta mot bakgrund av att det ligger i kommunstyrelsens grunduppdrag att vara anställningsmyndighet för hela kommunen.

Uppföljning av grunduppdraget sker i samband med tertial 3 och presenteras i verksamhetsberättelsen. För att nämnden ska få en sammantagen analys kopplad till grunduppdraget så ansvarar sektorchefen för att, i samråd med nämnden, ta fram lämpliga indikatorer som ska följas upp och analyseras.

Uppföljningen av verksamhetens grunduppdrag ska vara tillräckligt omfattande för att kunna bedöma verksamhetens kvalitet/effektivitet men behöver inte vara heltäckande i samtliga perspektiv. I det fall nämnden också ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete enligt nationella lagar och föreskrifter hänvisas till sådan uppföljning för mer detaljerad uppföljning av kvaliteten inom verksamheten.

6 Internkontroll

6.1 Sammanfattning internkontrollarbetet

Här sammanfattas arbetet med årets internkontrollplan. Nämndens internkontrollplan återfinns du i bilagan till verksamhetsplanen. Där kan du ta del av de granskningar och åtgärder som nämnden beslutat om, utifrån genomförd riskanalys, i syfte att stärka den interna kontrollen.

I samband med arbetet att ta fram en internkontrollplan för 2025 sågs nämndens tidigare riskanalys över i samband med nämndens dialogdag i oktober. Identifierade risker kan sedan hanteras på olika sätt; antingen

genom en åtgärd i internkontrollplanen (se bilaga) eller genom löpande kontroller. Dessa löpande kontroller kan inom ramen för internkontrollplanen granskas för att säkerställa att de fungerar så som det är tänkt.

Under 2024 har Skövde kommun genomfört ett systembyte för det system där målstyrning, systematiskt kvalitetsarbete och internkontroll har dokumenterats. Flera av de tidigare beslutade löpande kontrollerna har återfunnits på ett eller annat sätt i detta system (Stratsys). När systembytet nu sker behöver en översyn göras av flera löpande kontroller för att se vilka som behöver göras på ett annat sätt framöver. Barn- och utbildningsnämndens riskanalys innehåller flera risker med högt riskvärde. Flera av dessa risker kommer alltid ha ett högt riskvärde utifrån att det får allvarliga konsekvenser om det inträffar. Ett steg i att minimera att det inträffar är att säkerställa att de löpande kontrollerna fungerar som det är tänkt, därav att det är viktigt att nu se över de löpande kontrollerna och säkerställa att de är ändamålsenliga. Denna översyn ligger som en åtgärd i internkontrollplanen och ska göras under våren 2025 för att sedan fungera som input till internkontrollplanen för 2026.

Flera av riskerna i riskanalysen är kopplade till nämndens elevnära processer (hantera kränkningar; hantera frånvaro, hantera särskilt stöd). Det har framkommit ett tydligt behov av att göra en översyn av särskilt stödprocessen då det har lyfts i olika sammanhang att det finns vissa otydligheter i denna process. Ett arbete kommer att göras under 2025, och eventuellt även 2026 med att se över särskilt stödprocessen och få klarhet i vad det är som är otydligt och vad som eventuellt behöver revideras.

Processen för att hantera kränkningar har hanterats i internkontrollplanen under de senaste åren; och då riskerna kopplat till denna process fortsatt bedöms höga kommer en granskning av processen göras även under 2025. Risken "kränkningar och diskrimineringar upphör inte" har från och med 2024 en ny löpande kontroll i form av att en indikator ska följas upp och analyseras på samtliga förskolor, skolor och program på gymnasiet. Att denna löpande kontroll görs kommer att granskas under 2025.

I nämndens internkontrollplan för 2024 beslutades två åtgärder, att ta fram processmått för processerna "Hantera frånvaro" samt "Hantera särskilt stöd". Dessa två åtgärder kommer att återspeglas till nämnden i samband med verksamhetsberättelsen för 2024. Utifrån dessa två åtgärder kommer ytterligare två granskningar att tas fram som ska genomföras under 2025. Exakta inriktningen på dessa granskningar kommer fastställas i samband med återspeglingsrapporten av 2024 års internkontrollplan.

Internbudget 2025 för Barn- och utbildningsnämnden

Skövde kommun
Sektor barn och utbildning

Datum
2024-12-13

Besöksadress
Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Kontaktcenter
Telefon: 0500-49 80 00

Enhet/handläggare
Anna Hedén

Beteckning

Postadress
Skövde kommun, 541 83 Skövde

Webbplats
www.skovde.se

Övergripande kommentarer

Barn- och utbildningsnämndens budget för 2025 är satt till 1 550 795 tusen kronor, vilket innebär en ökning med 51,9 miljoner kronor jämfört med 2024. Denna ökning fördelas på följande sätt:

- 47,4 miljoner kronor för pris- och personalkostnadsökningar.
- 10,5 miljoner kronor för demografiska kostnadsökningar.
- 1,1 miljoner kronor för investeringsrelaterade kostnadsökningar.
- 8 miljoner kronor för att stärka verksamheten.

Effektiviseringskravet för 2025 är satt till 1% av föregående års kommunbidrag, vilket motsvarar 15 miljoner kronor för barn- och utbildningsnämnden. Budgeten inkluderar också en demografireserv på 15 miljoner kronor, på grund av att kostnaderna på grund av demografin minskar med 5 miljoner kronor.

Löneökningar är budgeterade till 3%, inga särskilda medel för riktade lönesatsningar finns avsatta. Lönerrevisionen för 2025 kommer att fördelas ut på enhetsnivå när det verkliga utfallet är känt. För de första tre månaderna av 2025, som avser 2024 års uppräknings, är lönerrevisionen utlagd på avdelningsnivå.

Den externa prisökningen för 2025 är budgeterad till 2,4%.

Fördelningen av de 8 miljoner kronorna i stärkning är:

- 3 miljoner kronor till förskolan.
- 4 miljoner kronor till grundskolan.
- 1 miljon kronor till gymnasieskolan.

Effektiviseringen på 15 miljoner kronor fördelas enligt följande:

- 0,8 miljoner kronor på övergripande kostnader.
- 3,9 miljoner kronor för förskolan.
- 7,6 miljoner kronor för grundskolan.
- 2,7 miljoner kronor för gymnasieskolan.

Av grundskolans effektivisering är 1,2 miljoner kronor riktade som ett effektiviseringskrav på Mottagnings- och modersmålsenheten (MME).

Osäkerheter i budgeten

Den generella prisökningen som nämnden har kompenserats för är 2,4% på externa kostnader. Dock förväntas den verkliga kostnadsökningen bli högre än så. Inom yrkesprogrammen har man indikerat att kostnadsökningarna kan ligga mellan 3-5%, vilket innebär att de tilldelade medlen kanske inte räcker till för att täcka de faktiska kostnaderna.

En annan betydande osäkerhet är kostnaden för lokalvård inom förskolan. Enligt ett beslut från Miljösamverkan Östra Skaraborg ska städfrekvensen inom förskolan öka. Detta kan leda till en ökad kostnad på mellan 4 och 6 miljoner kronor under 2025. Dessa medel har inte avsatts i den nuvarande budgeten.

Dessutom går avtalet för 1:1 datorer inom högstadieskolorna och gymnasieskolorna ut under 2025. När avtalet löper ut, förväntas kostnaderna för ny hårdvara att öka, vilket ytterligare belastar budgeten.

En stor osäkerhet i budgeten är demografiska förändringar. Förskolan står inför en negativ demografisk utveckling, vilket innebär att det totala antalet barn minskar och därmed också förskolans totala budgetram. Samtidigt förväntas grundskolan fortsätta växa i volym under 2025. Gymnasieskolan ser också en ökning i elevantal, men antalet elever från andra kommuner i Skaraborg minskar eftersom fler elever väljer fristående gymnasieskolor. Detta kan påverka intäkterna och skapa ytterligare osäkerhet i budgeten

Förskola

Stärkningen inom förskolan 2025 har helt fördelats till höjda grundbelopp.

Grundbeloppet avser peng per barn baserat på totalt antal budgeterade barn. Från och med 2025 års budget ändras åldersindelningen inom förskolan från två åldersindelningar till ett och samma grundbelopp för samtliga barn inom förskolan, åldrarna 1-5 år. Grundbeloppen för förskolan har höjts med 0,3% i budgeten för 2025, exklusive kompensation för löneökningar. En del av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan har använts till en extra stärkning av grundbeloppen med 1200 kr per barn, vilket motsvarar en ytterligare höjning på 1,3%. Det förväntade antalet barn inom förskolan är lägre än föregående år.

Gemensamma personalkostnader, lokalkostnader, kapitalkostnader och övriga gemensamma kostnader inom förskolan.

- Lön rektorer, specialpedagoger, digitaliseringsutvecklare och annan gemensam personalresurs inom förskolan. I årets budget ingår även administratörer inom förskolan i budgeten för gemensamma personalkostnader, de har tidigare ingått i kostnader för intern styrning och stöd.
- Hyreskostnad för förskolans lokaler. Minskad hyra för avgående förskolor och ökad hyra för renovering av kök samt kapacitetsökning på befintliga förskolor.
- Kostnad för barnmåltider förskolan. Måltidskostnaderna är uppräknade med 4,7%.

- Lokalvårdskostnader inom förskolan är uppräknade med 2,8%.
- Kostnader för vaktmästeri och postgång är uppräknade med 2,8%.
- Kapitalkostnader förskolan
- Övriga gemensamma kostnader inom förskolan avser bland annat kostnader för gemensamma system för förskolan och kostnad för barnförsäkringar.

Barn och elevhälsa för förskola avser medel för förskolans elevhälsa.

Anslagsfinansierad verksamhet avser förskoleavdelning som har öppet dygnet runt och förskoleavdelning för barn med speciella behov. De anslagsfinansierade verksamheterna har fått en höjning på 272 000 kronor i årets budget.

Social faktor avser medel som fördelas till enheterna baserat på ett socioekonomiskt index.

Extra ordinära insatser avser bidrag för barn med sjukdom, skada och/eller betydande fysisk funktionsnedsättning.

Barnomsorgsavgifter avser förväntade intäkter för barn inskrivna på förskolan.

Interkommunala kostnader och intäkter avser kostnader för barn som är folkbokförda i Skövde kommun men inskrivna på en förskola i en annan kommun samt intäkter för barn från andra kommuner som är inskrivna på förskolan i Skövde kommun.

Bidrag till fristående huvudmän avser kostnader för barn som valt en förskola som drivs av en fristående huvudman. Budgeterad kostnad för bidrag till fristående huvudmän baseras på uppgifter om barnantal från de fristående huvudmännen.

Grundskola inkl. förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem

Stärkningen inom grundskolan har helt fördelats till höjda grundbelopp.

Grundbelopp avser peng per elev baserat på totalt antal budgeterade elever. Grundbeloppen inom grundskolan har i budget 2025 höjts med 2,5% för förskoleklass till årskurs 3, 2,5% för årskurs 4 till årskurs 6, 2,5% för årskurs 7 till årskurs 9 och 1% för fritidshemmen. Utöver detta kompenseras enheterna för löneuppräkningskostnader.

Gemensamma personalkostnader, lokalkostnader, kapitalkostnader och övriga gemensamma kostnader inom grundskolan.

- Lön rektorer, biträdande rektorer, digitaliseringsutvecklare och annan gemensam personalresurs inom grundskolan.
- Hyreskostnad för grundskolans lokaler. Ökad hyreskostnad på grund av ombyggnation Rydskolan, full hyreskostnad för Trädgårdsstadens skola samt ökade kostnader för el och snöröjning.

- Kostnad för elevmåltider inom grundskolan. Måltidskostnaderna är uppräknade med 4,7%.
- Lokalvårdskostnader har i budget en kostnadsökning på 2,8%.
- Kostnader för vaktmästeri och postgång har i budget en kostnadsökning på 2,8%.
- Kapitalkostnader grundskolan
- Övriga gemensamma kostnader inom grundskolan avser bland annat kostnader för gemensamma system för grundskolan, kostnad för simundervisning och kostnad för elevförsäkringar.

Elevhälsa för grundskolan har i budget 2025 kostnaden för lärande elev och häst.

Anslagsfinansierad verksamhet avser budgeterad kostnad för sjukhusskolan och kostnaden för pedagogiskt center.

Resursbidrag tilldelas enheter på landsbygden.

Social faktor avser medel som fördelas till enheterna baserat på ett socioekonomiskt index.

Anpassad grundskola avser budgeterat grundbelopp för anpassad grundskola.

Extra ordinära insatser avser bidrag för elever med sjukdom, skada och/eller betydande fysisk funktionsnedsättning.

Fritidshemsavgifter avser förväntade intäkter för elever inskrivna på fritidshem.

Interkommunala kostnader och intäkter avser kostnader för elever som är folkbokförda i Skövde kommun men läser på en grundskola i en annan kommun samt intäkter för elever från andra kommuner som är läser på en grundskola i Skövde kommun.

Bidrag till fristående huvudmän avser kostnader för elever som valt en grundskola som drivs av en fristående huvudman. Budgeterad kostnad för bidrag till fristående huvudmän baseras på uppgifter om elevantal från de fristående huvudmännen.

Gymnasieskolan inkl. anpassad gymnasieskola och introduktionsprogrammen

Stärkningen inom gymnasieskolan har helt fördelats till höjda grundbelopp 2025.

Grundbelopp avser peng per gymnasieprogram baserat på totalt antal budgeterade elever. Grundbeloppen inom gymnasieskolan är oförändrade då effektiviseringskravet är högre än stärkningen.

Gemensamma personalkostnader, lokalkostnader, kapitalkostnader och övriga gemensamma kostnader inom gymnasieskolan.

- Lön rektorer, digitaliseringsutvecklare, verksamhetsadministratörer och annan gemensam personalresurs inom gymnasieskolan.
- Hyreskostnad för gymnasieskolans lokaler.
- Kostnad för elevmåltider inom gymnasieskolan. Måltidskostnaderna är uppräknade med 4,7%.
- Lokalvårdskostnader har i budget en kostnadsökning på 2,8%.
- Kostnader för vaktmästeri och postgång har i budget en kostnadsökning på 2,8%.
- Gemensamma kapitalkostnader gymnasieskolan, programspecifika kapitalkostnader inom gymnasieskolan finansieras av grundbeloppen.
- Övriga gemensamma kostnader inom gymnasieskolan avser bland annat kostnader för gemensamma system för gymnasieskolan, kostnad för busskort och kostnad för elevförsäkringar.

Elevhälsa för gymnasieskolan avser medel för gymnasieskolan elevhälsa.

Resursbidrag avser bidrag för elever som läser nationell idrottsutbildning (NIU).

Extra ordinära insatser avser bidrag för elever med sjukdom, skada och/eller betydande fysisk funktionsnedsättning.

Introduktionsprogrammen avser budgeterat grundbelopp för elever som inte är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet. I introduktionsprogrammen ingår språkintrouktion som är ett program för nyanlända elever. Skolgången för elever som är asylsökande finansieras med bidrag från Migrationsverket.

Anpassad gymnasieskola avser budgeterat grundbelopp för gymnasieskolan. Grundbeloppen inom anpassad gymnasieskola är justerade mellan individuella och nationella program.

Interkommunala kostnader och intäkter avser kostnader för elever som är folkbokförda i Skövde kommun men läser på en gymnasieskola i en annan kommun samt intäkter för elever från andra kommuner som är läser på en gymnasieskola i Skövde kommun.

Bidrag till fristående huvudmän avser kostnader för elever som valt en gymnasieskola som drivs av en fristående huvudman. Budgeterad kostnad för bidrag till fristående huvudmän baseras på antaganden om elevvolymerna hos fristående huvudmän för kommande läsår.

Intern styrning och stöd samt gemensamma verksamheter

Paviljonger avser budgeterade medel för tillfälliga paviljonger. För 2025 minskar kostnaden för Introduktionsprogrammets paviljong.

Gemensamma IT-kostnader avser sektorgemensamma system, licenser och hårdvara. Minskningen beror på flytt av avdelningsspecifika IT-kostnader till förskolan och grundskolan.

Gemensamma personalkostnader sektor avser kostnader för ledning och stab. Kostnaden för administratörer inom förskolan är i 2025 års budget flyttad till gemensamma personalkostnader inom förskolan.

Mottagnings- och modersmåsenheten (MME) avser budgeterade kostnader för modersmålsundervisning samt studiehandledning på modersmål.

Medel för migration Barn och utbildningsnämnden får från och med 2017 90 % av schablonersättningen för kommunplacerade barn och ungdomar 0 – 19 år med avdrag för lönekostnader för en barnsamordnare som är anställd på sektor socialtjänst. Budgeterade intäkter utgår från prognos 2024.

Statsbidrag för maxtaxa. Statsbidrag maxtaxa utgår till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskola och fritidshem. Kommunerna kan även söka statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskola och fritidshem. Statsbidraget för maxtaxa kommer att fastställas under januari 2025 och budgeteras därför enligt 2024 års nivå.

Investeringsbudget

I budget för 2025 har kommunfullmäktige beslutat att tillföra barn och utbildningsnämnden 12 mnkr för inventarier.

Investeringsanslaget fördelas enligt nedan:

Skolform	Mnkr
Avdelningschef förskola	2
Avdelningschef grundskola & anpassad grundskola	5
Avdelningschef gymnasie- & anpassad gymnasieskola	5

Grundbelopp och antal barn och elever för förskola, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola 2025

Ett grundbelopp fördelas ut till rektorer avseende verksamheterna förskola, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. Rektor ansvarar för hur medlen fördelas inom den egna enheten.

Skolform	Åldersintervall	Volym, snitt för år 2025	Kr/barn/elev/år 2025
Förskola	1 - 5 år	2 484	91 650

Grundskola	Förskoleklass – åk 3	2 527	52 800
Grundskola	Åk 4 – 6	1 839	49 800
Grundskola	Åk 7 - 9	1 552	59 700
Fritidshem	6 – 12 år	2 598	28 300
Anpassad grundskola	Förskoleklass – åk 6	18	232 000
Anpassad grundskola	Åk 7 -9	18	255 000
Anpassad grundskola fritidshem		12	54 100
Anpassad grundskola			
Träningskola		38	470 200
Träningskola fritidshem		21	132 700

Grundbelopp och antal elever för gymnasieskolan 2025**

Program	Snitt antal elever	Bidrag per elev och år
<i>Yrkesprogram</i>		
Barn- och fritidsprogrammet	90	58 885
Bygg- & anläggningsprogrammet	84	92 670
Bygg- & anläggningsprogrammet inriktning anläggningsfordon	36	136 452
El & energiprogrammet	96	77 898
Fordons och transportprogrammet	44	93 417
Fordons och transportprogrammet inriktning transport	87	131 182
Försäljnings- och serviceprogrammet	89	58 832
Hantverksprogrammet frisör	60	70 413
Industritekniska programmet	45	97 915
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	59	97 610
VVS och fastighetsprogrammet	49	86 947
Vård- och omsorgsprogrammet	85	59 161
<i>Högskoleförberedande program</i>		
Ekonomiprogrammet	273	56 075

Estetiska programmet	91	68 136
Estetiska programmet inr. musik	37	110 127
Humanistiska programmet	53	57 559
Naturvetenskapsprogrammet	190	60 854
Samhällsvetenskapsprogrammet	272	57 324
Teknikprogrammet	176	65 112
Introduktionsprogrammen	140*	150 691
Introduktionsprogrammen PRIV extra tillägg	3	4 588
Totalt antal elever	2 062	

*inkl. asylsökande elever

**Några program kommer att få nya benämningar från och med läsåret 25/26. I internbudget används nuvarande benämningar.

Grundbelopp och antal elever inom anpassad gymnasieskola 2025

Program	Snitt antal elever	Bidrag per elev och år
Individuellt program	31	637 000
Nationellt program	41	327 000

Bilaga: VP Internkontrollplan 2025

Barn- och utbildningsnämnden

Bilaga: VP Internkontrollplan 2025

1 Granskningar

Område	Risk	Riskvärde	Granskning	Granskning beskrivning
Disciplinära åtgärder 5 kap 6§	Kränkningar och diskrimineringar upphör inte	12	Granska att den löpande kontrollen genomförs: "Indikator följs upp och analyseras: Antal barn som blir utsatta för återkommande kränkningar/diskrimineringar"	Respektive avdelning ska årligen analysera indikatorn "Antal barn som blir utsatta för återkommande kränkningar/diskrimineringar". Denna granskning syftar till säkerställa att analysen görs och att indikatorn inte enbart rapporteras på med utfallet.
Extra anpassningar/särskilt stöd Skollagen 3 kap 5§, 6§	Elev får inte stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen	9	Granskning av processmått som fastställs av nämnden i samband med återrapportering av internkontrollplan för 2024	I nämndens internkontrollplan för 2024 finns det en åtgärd som fastslår att processmått ska tas fram för processen "Hantera särskilt stöd". Denna åtgärd kommer att återrapporteras till nämnden i samband med verksamhetsberättelsen i början på 2025. Utifrån detta tas sedan lämplig granskning fram för nämnden att genomföra under 2025.

Frånvaro 7 kap 19§	Elevers frånvaro utreds inte skyndsamt	12	Granskning av processmått som fastställs av nämnden i samband med återrapportering av internkontrollplan för 2024	I nämndens internkontrollplan för 2024 finns det en åtgärd som fastslår att processmått ska tas fram för processen "Hantera frånvaro". Denna åtgärd kommer att återrapporteras till nämnden i samband med verksamhetsberättelsen i början på 2025. Utifrån detta tas sedan lämplig granskning fram för nämnden att genomföra under 2025.
--------------------	--	----	---	--

2 Åtgärder

Område	Risk	Riskvärde	Åtgärd	Åtgärd beskrivning
Anmälan om kränkande behandling och diskriminering Skollagen 6 kap, Diskrimineringslagen	Enheterna upprättar inte en årlig plan mot kränkande behandling	6	Anpassa löpande kontrollen efter nya arbetssätt i Hypergene.	Under 2024 har Skövde kommun genomfört ett systembyte för det system där målstyrning, systematiskt kvalitetsarbete och internkontroll har dokumenterats. Flera av de tidigare beslutade löpande kontrollerna har återfunnits på ett eller annat sätt i detta system (Stratsys). När systembytet nu sker behöver en översyn göras av flera löpande kontroller för att se vilka som behöver göras på ett annat sätt framöver.

Extra anpassningar/särskilt stöd Skollagen 3 kap 5§, 6§	Åtgärdsprogram upprättas inte för elev som ska ges särskilt stöd	12	Anpassa löpande kontrollerna efter nya arbetsätt i Hypergene.	Under 2024 har Skövde kommun genomfört ett systembyte för det system där målstyrning, systematiskt kvalitetsarbete och internkontroll har dokumenterats. Flera av de tidigare beslutade löpande kontrollerna har återfunnits på ett eller annat sätt i detta system (Stratsys). När systembytet nu sker behöver en översyn göras av flera löpande kontroller för att se vilka som behöver göras på ett annat sätt framöver.
Extra anpassningar/särskilt stöd Skollagen 3 kap 5§, 6§	Åtgärdsprogram upprättas inte för elev som ska ges särskilt stöd	12	Översyn processen "Hantera särskilt stöd"	Det har framkommit ett tydligt behov av att göra en översyn av särskilt stödprocessen då det har lyfts i olika sammanhang att det finns vissa otydligheter i denna process. Ett arbete kommer att göras under 2025, och troligtvis fortsätta även 2026 med att se över särskilt stödprocessen och få klarhet i vad det är som är otydligt och vad som eventuellt behöver revideras. För att sedan utifrån detta sätta in rätt förbättringsåtgärder.

Frånvaro 7 kap 19§	Elevers frånvaro utreds inte skyndsamt		12 Anpassa löpande kontrollen efter nya arbetssätt i Hypergene	Under 2024 har Skövde kommun genomfört ett systembyte för det system där målstyrning, systematiskt kvalitetsarbete och internkontroll har dokumenterats. Flera av de tidigare beslutade löpande kontrollerna har återfunnits på ett eller annat sätt i detta system (Stratsys). När systembytet nu sker behöver en översyn göras av flera löpande kontroller för att se vilka som behöver göras på ett annat sätt framöver.
--------------------	--	--	--	---

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-12-06 kl 09.00

1(7)

Innehållsförteckning	Sida
Deltagare och anslagsbevis	2
Paragraf 22-24	3
Paragraf 24	4
Paragraf 24	5
Paragraf 25-27	6
Paragraf 28-30	7

He Jm
CD

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-12-06 kl 09.00

2(7)

Plats och tid **Borgunda Vattenverk kl 09.00-11.00**

Beslutande

Håkan Ehn, Ordförande
Clary Starck
Ed Kahrs
Jan Wallander
Roger Lundberg
Göran Segerstedt
Carina Pettersson, ers

Ersättare

Lars Berg
Anders Karlsson
Wanja Wallemyr
Sven-Olof Ask
Christer Carlsson

Övriga deltagande **Carl Doverholm
Torbjörn Bäck****Förbundsdirektör, Skaraborgsvatten
Skövde kommun Ekonom**Utses att justera **Jan Wallander**

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer § 22-30

Ordförande

Justerande

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Instans **Kommunalförbundet Skaraborgsvatten**Sammanträdesdatum **2024-12-06**Justeringsdatum **2024-12-12**Anslagsdatum **2024-_____**

Överklagningstid t o m

Förvaringsplats för protokollet **Skaraborgsvattens arkiv**

Underskrift

.....

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-12-06 kl 09.00

3(7)

§ 22

Val av protokolljusterareBeslut:**Direktionen beslutar att utse Jan Wallander till att, jämte ordföranden, justera dagens protokoll.**

§ 23

Godkännande av föregående protokoll

Protokollet från direktionens föregående möte från den 2024-08-29 har varit utsänt till ledamöterna.

Beslut:**Direktionen beslutar att godkänna protokollet och lägga detsamma till handlingarna.**

§ 24

Revision Delårsrapport 2024-06-30

Förbundsdirektör Carl Doverholm föredrar innehållet i revisorernas bedömning av delårsrapporten som även varit utsänd till ledamöterna.

Revisorernas bedömning är att:

- Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed.
- De finansiella målen uppnås.
- Utvärderingen av måluppfyllelsen kan förtydligas ytterligare genom indikatorer eller målnivåer för aktuellt verksamhetsår, i syfte att tydliggöra vilka kriterier måluppfyllelsen baseras på. De rekommenderar direktionen att se över detta inför årsredovisning 2024.

Beslut:**Direktionen beslutar att Revisorernas bedömning av delårsrapport 2024-06-30 läggs till handlingarna.**

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-12-06 kl 09.00

4(7)

§ 24

Fullmakt till ekonomienheten hos Skövde kommun för år 2025

Direktionen beslutar att genom fullmakt till följande personer utse dessa till ombud för kommunalförbundet under 2025 med rätt att, med iakttagande av i detta beslut angivna villkor och begränsningar, företräda förbundet, föra dess talan och vidta rättshandlingar i övrigt inom nedan angivna områden samt att underteckna dit tillhöriga handlingar:

Rätt att för Kommunalförbundet Skarborgsvattens räkning utföra utbetalningar och omdisponeringar av pengar på banken utifrån attesterat underlag av förbundet

Bemyndigande till Skövde kommuns personal bestående av redovisningschef Andreas Åkegård, finanscontroller Freddy Mattsson, handläggarna vid funktionen ekonomi och verksamhetsstyrning Camilla Ljungberg, Torbjörn Bäck och Marie Larsson att två i förening ha rätt att för Kommunalförbundet Skarborgsvattens räkning utföra utbetalningar och omdisponeringar av pengar på banken utifrån attesterat underlag av förbundet samt beslutsattestera bokföringsorder inom området.

Rätt att företräda Kommunalförbundet Skarborgsvatten vad gäller skattedeklarationer och inkomstdeklaration

Bemyndigande till Skövde kommuns personal bestående av handläggarna vid funktionen ekonomi och verksamhetsstyrning Torbjörn Bäck, Susanne Beijbom, Marie Larsson, Camilla Ljungberg, Daniel Stålnacke, Sandra Svarén, Maria Sjöqvist, Linda Skoglund och Rebecca Andersson samt handläggarna på löneenheten Emma Melin, Jennie Kron-Isaksson och Johan Hult att företräda Kommunalförbundet Skarborgsvatten avseende skattedeklarationer och inkomstdeklaration samt beslutsattestera bokföringsorder och utbetalning inom området.

Rätt att ansöka om betalningsförelägganden och utmätningar

Av Skövde kommuns personal bestående av kommunjuristerna Emma Holst, Magnus Nilsson och Pär Gunnarsson, får envar tillsammans med någon av handläggarna vid funktionen ekonomi och verksamhetsstyrning Johanna Molin, Marie Larsson och Maria Hage för Kommunalförbundet Skarborgsvattens räkning ansöka om betalningsförelägganden och utmätningar.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-12-06 kl 09.00

5(7)

Fullmakt för ekonomisystem

För anställda vid Skövde kommuns funktion ekonomi och verksamhetsstyrning som behöver tillgång till uppgifter i ekonomisystem för att utföra arbetsuppgifter enligt tjänsteavtalet, tilldelas rätten till detta. För att säkerställa systemets drift tilldelas rätten även för konsulter godkända av ovanstående enheter

Förbundschefens delegation under löpande år

Direktionen delegerar till förbundschefen Carl Doverholm, och vid dennes förfall till biträdande förbundschef, rätten att under perioden 2025-01-01—2025-12-31 utfärda fullmakt för ombud att företräda förbundet, föra dess talan och vidta rättshandlingar i övrigt inom ovan angivna områden samt att underteckna dit tillhöriga handlingar

Delges

Funktionen för ekonomi och verksamhetsstyrning, Skövde kommun

[Attestanter vid Löneenheten hos Skövde kommun för 2025](#)

Bakgrund

Skaraborgsvatten har genom avtal uppdragit åt Löneenheten hos Skövde kommun att fullgöra uppgifter inom löneadministration. För att underlätta hanteringen av löpande arbetsuppgifter behöver det finnas beslutsattestanter enligt ovan vid Löneenheten.

Förslag till beslut:

Att tillsvidare under år 2025 utse Peter Wiman/Anna Gullberg/Sofia Myhrman/
Daniel Strandberg som beslutsattestant med Kristian Ljungling, Emil Koivisto, Ulrika Sjöholm Johansson, Emma Melin, Jennie Kron Isaksson och Johan Hult som attestant för centralt uträknade löner, samt verkställa löneavdrag för arbetstagare avseende skatter m.m. två i förening.

Delges

Enhet Lön Skövde kommun

Beslut:

Direktionen beslutar att framtaget förslag till bemyndigande och delegation fastställs.

He JM
CD

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-12-06 kl 09.00

6(7)

§ 25

Investeringsbudget

Den sedan tidigare beslutade investeringsbudgeten har stämts av med hänsyn till utförda investeringar och kostnader samt kommande investeringar. Vi ser att vi behöver göra en del justeringar och omprioriteringar då framförallt utbyggnaden av ultrafilteranläggningen blir dyrare än tidigare beräknat. Omfördelningen som görs ändrar inte totalsumman i budgeten men vi senarelägger en del projekt.

Beslut:**Direktionen beslutar att anta framtagit förslag att omdisponera medel i investeringsbudgeten.**

§26

Laboratorium

Vi fick nyligen startbesked för ombyggnad av Silverbohuset till laboratorium. Kostnaden är beräknad till ca 6 mkr totalt för renovering, anpassning samt utrustning, arbetet beräknas vara klart Q2 2025.

Beslut:**Direktionen noterar informationen.**

§27

Utbyggnad säkerhetsbarriär.

Projektledaren Henrik Persson visade 3D modellen av hur långt vi kommit i projekteringen av den nya anläggningen, vi är just nu i ett granskningsskede för att kunna låsa layouten. En ny situationsplan är framtagen över området samt en uppdaterad budget till ca 150mkr för projektet.

Beslut:**Direktionen noterar informationen.**

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-12-06 kl 09.00

7(7)

§28

Skövdeledningen

Arbetet med att färdigställa ombyggnaden av Skövdeledningen med del två närmar sig byggstart, det mesta av projekteringen är klart. Samtliga fastighetsägare har undertecknat servitutsavtal och tillståndsansökningar från berörda myndigheter är också klart. Den aktuella sträckan är 4300m från Borgunda till Loringa och är kostnadsberäknad till ca 40 mkr. Planen är att starta efter årsskiftet och att det färdigställs under år 2025.

Beslut:**Direktionen noterar informationen.**

§29

Diverse informationer

Förbundsdirektören informerade direktionen om pågående arbeten med säkerhetsåtgärder samt arbetet med uppdatering av vår Förbundsordning. Förslag till ny skrivning har tidigare sänts ut till medlemskommunerna för granskning, möte har hållits med kommunjuristerna för att ta in deras synpunkter. Deras förslag skickas ut till Direktionen för behandling på kommande sammanträde.

Beslut:**Direktionen noterar informationen.**

§30

Övrigt**Direktionen beslutar att sammanträda år 2025 den 28/2, 23/5, 29/8 & 5/12 kl 09.00**

Ordförande tackar för det gångna året och önskar alla en God Jul och ett gott nytt år !

Protokollförare : Carl Doverholm

KOMMUNALFÖRBUNDET SKARBORGSVATTEN

Revisionen

2024-10-04

Till Kommunfullmäktige i:

Skövde, Falköping, Skara kommuner

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2024-06-30

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2024-06-30 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsd i kommunal verksamhet.

För 2024 finns två finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning avseende de finansiella målen är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2024 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig. Förbundet uppfyller båda de finansiella målen.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2024 finns ett verksamhetsmål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Förbundet gör bedömningen att verksamhetsmålet uppfyllts. Vår bedömning är att utvärderingen av måluppfyllelsen kan förtydligas ytterligare genom indikatorer eller målnivåer för aktuellt verksamhetsår, i syfte att tydliggöra vilka kriterier måluppfyllelsen baseras på. Vi rekommenderar direktionen att se över detta inför årsredovisning 2024.

Förbundets resultat för delåret uppgår till 4 621 tkr. Årsprognosen uppgår till 6 820 tkr. Förbundet ser ut att få ett bättre resultat än budget vilket i huvudsak beror på ökade intäkter, främst av vatten och lägre avskrivningar och räntekostnader.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår att förbundets prognosticerade balanskravsresultat uppgår till 6,8 mkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vår bedömning är att:

- Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed.
- De finansiella målen uppnås.
- Utvärderingen av måluppfyllelsen kan förtydligas ytterligare genom indikatorer eller målnivåer för aktuellt verksamhetsår, i syfte att tydliggöra vilka kriterier måluppfyllelsen baseras på. Vi rekommenderar direktionen att se över detta inför årsredovisning 2024.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport:

Bilaga 1 - Översiktlig granskning av delårsrapporten 2024, Skaraborgsvatten

Bilaga 1a - Yttrande från auktoriserad revisor

Ort och datum enligt elektronisk signatur

Christina Eliasson
Revisor Skara kommun

Birgitta Johansson
Revisor Skövde kommun

Lars Elinderson
Ersättare, revisor Falköping
kommun

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Lars Olof Elinderson

Revisor Falköping kommun, ersättare

Serienummer: 59408d4d5b7e77[...]3167b8538ce22

IP: 90.226.xxx.xxx

2024-10-09 18:58:09 UTC

CHRISTINA ELIASSON

Revisor Skara kommun

Serienummer: 25ad6e942d5544[...]5b418884ef694

IP: 213.64.xxx.xxx

2024-10-09 20:18:03 UTC

Inger Birgitta Johansson

Revisor Skövde kommun

Serienummer: b75a2bd3cfcfaf[...]884444f64c552

IP: 90.232.xxx.xxx

2024-10-11 06:05:56 UTC

Penneo dokumentnyckel: ZGTEB-1Y3HC-JFXAB-UPB4D-4XGUY-IXMMN

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Delårsrapport för räkenskapsåret 2024-01-01 - 2024-06-30

Kommunalförbundets direktion avger följande delårsrapport.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2-12
- resultaträkning	13
- balansräkning	14-15
- kassaflödesanalys	16
- noter	17-21
- Drifts- och investeringsredovisning	22-23

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Förbundets verksamhet

Historik

Skaraborgsvatten tidigare Skaraborgs vattenverksförbund bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Den nu gällande förbundsordningen som reglerar verksamheten antogs av medlemskommunerna under 2018. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 20240630 har förbundet levererat ca 505,9 miljoner m³ dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Organisation

Skövde, Skara och Falköpings kommuner är sammanslutna till ett kommunalförbund med direktion för obestämd tid enligt bestämmelserna i kommunallagen, med ändamål att förse medlemmarna med dricksvatten.

Direktionens ledamöter tillsätts av medlemskommunerna enligt följande: Skövde tillsätter tre ordinarie ledamöter och tre ersättare och Skara och Falköping tillsätter två ordinarie ledamöter och två ersättare vardera.

Personalen utgörs av en Förbundsdirektör samt sju tekniker. Vid större driftstörningar kan personalen utökas med personal från medlemskommunerna enligt avtal.

Vattenkvalitet

Skaraborgsvatten skall leverera vatten med högsta möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd av kemiska tillsatser.

Skaraborgsvatten skall upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvalitén.

Skaraborgsvatten skall aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvalitén.

Omvärldsanalys

Skaraborgsvatten är medlem och aktiv i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Vi är även medlemmar och aktiva i vår branschorganisation Svenskt vatten vilket resulterar i ett gott samarbete och nätverkande på nationell nivå.

Skaraborgsvattens anläggningar har varit i drift sedan 1959 varvid det finns ett stort underhållsbehov. Förbundet följer sin plan för investeringar i framförallt ledningsnätet.

Beredskap

En följd efter pandemin och även det pågående kriget har blivit att vi fått nya krav på oss att vi ska kunna producera dricksvatten även under störda förhållanden i vår omgivning, under minst 3 månader med helst klara 6 månader. Skaraborgsvatten har pga detta inventerat våra beroenden, exempelvis kemikalieleveranser. Vi har listat ett antal punkter som är viktiga för oss och jobbar med att hitta lösningar för de. Vi kommer bla att utföra vattenanalyser på plats själva.

Översikt över verksamhetens utveckling

Flerårsöversikt

	202406	202306	202206	202106	202006
Allmänt					
Antal anställda	9	8	7	7	7
Budgetomslutning					
Delårets resultat, tkr	2 532	2 055	5 127	5 203	5 351
Personalkostnader, tkr	4 567	3 574	3 392	3 293	2 980
Nettoinvesteringar, tkr	17 900	65 850	12 500	12 450	16 150
Resultat					
Delårets resultat, tkr	4 621	6 174	4 866	5 713	6 258
Eget kapital, tkr	165 300	160 250	147 358	144 065	133 756
Finansiering					
Vattenintäkt, tkr	24 046	19 840	18 722	18 729	19 219
Övriga intäkter, tkr	19	3 123	54	132	161
Nyckeltal					
Soliditet %	63	64	66	80	76

Det budgeterade resultatet för år 2023 och år 2024 är lägre än tidigare år vilket beror på stora investeringar som gör att både avskrivningar och räntekostnader nu ökar. Nettoinvesteringarna i budget 2024 minskar p.g.a att det var planerat att göra en stor investering i en ultrafilteranläggning under 2023 men den blir inte av förrän år 2025. Delårets resultat har försämrats över åren vilket också beror på nya investeringar som därmed bidrar till ökade avskrivningar och räntekostnader. Dock ökade delårets resultat under år 2023 vilket beror på ett elstöd som förbundet fick på 3,1mnkr som vi även ser under övriga intäkter. Vattenintäkterna har ökat under år 2024 vilket beror på att vattenpriset har höjts med 1 kr/m³ jämfört med år 2023. Soliditeten har sjunkit över tid vilket beror på försämrade resultat och ökad låneskuld.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedanstående punkter har och kommer att ha en väsentlig påverkan på förbundets resultat och ekonomiska ställning.

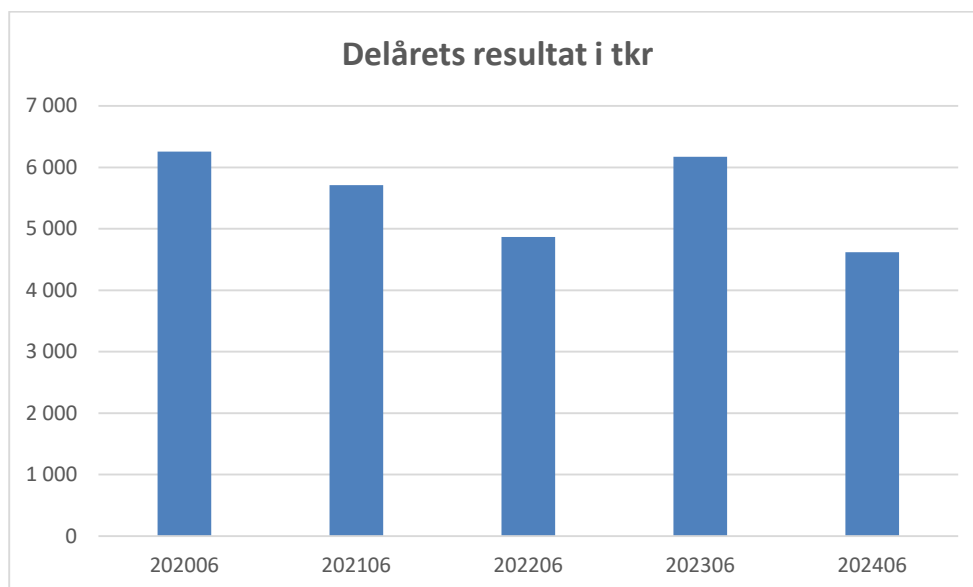
- Beslut har tagits att vi skall bygga ut med en ny avskiljande mikrobiologisk säkerhetsbarriär, det blir den största investering och förändring av processen som gjorts i vattenverkets historia. Detta görs för att vi ska klara Livsmedelsverkets föreskrifter om tillräckligt skydd mot vattenburna sjukdomar så som virus och bakterier. Detta behövs även för att kunna säkerhetsställa vattenkvaliteten till kommunernas ledningsnät som blir större och längre.

- Som en följd av ovanstående och även pga andra investeringar i bla utökad reservoarvolym så har vi tillskrivit medlemskommunerna att de ska godkänna den utökade lånevolymen som detta innebär för oss. Alla kommunerna har godkänt en total låneskuld på 250 miljoner kronor men samtidigt givit oss i uppdrag att vi skall uppdatera vår förbundsordning med anledning av detta vilket vi arbetar med. Ett förslag till uppdaterad förbundsordning är utskickat till medlemskommunerna för godkännande.

Ekonomisk redogörelse

Delårets resultat

Delårets resultat är 4 621 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 532 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda. En annan orsak till det bättre resultatet är att förbundet levererat mer vatten än budgeterat. Delårets resultat är sämre jämfört med fg år och anledningen till det är ökade verksamhetsintäkter under år 2023 och då genom ett elstöd på 3,1 mnkr som förbundet inte fick under år 2024. En annan orsak till att resultatet är sämre beror på ökade kostnader för personalen i form av löneökningar och pensioner. Ökade kostnader för reparationer och underhåll är också en orsak till det sämre resultatet.

Delårets investeringar

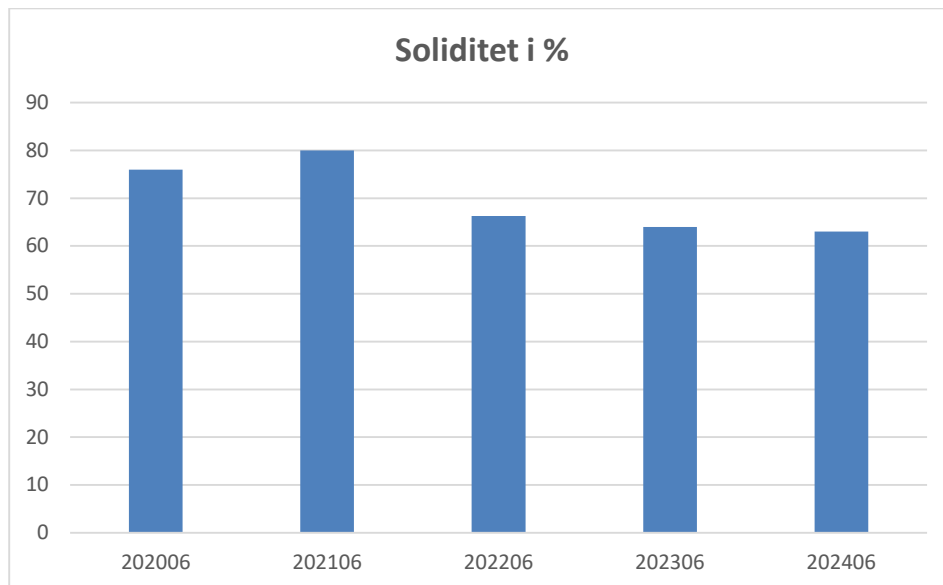
Investeringarna för delåret uppgår till 6 958tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 2 695tkr, Ultrafilteranläggning med 1 475 tkr och Nätstation Hjällö med 1 351 tkr.

Vattenpriset

Det pris som medlemskommunerna betalar för dricksvatten är fortfarande lågt, 5,5 kr/m³ fritt levererat till respektive kommuns reservoar. Priset är jämförbart med andra dricksvattenproducenter i landet som har liknande organisationsform.

Förändring av soliditeten

Soliditeten visar hur stor andel av de totala tillgångarna som ägarna har finansierat. Soliditeten ligger på 63%, vilket är samma som per 231231.

Intäkter

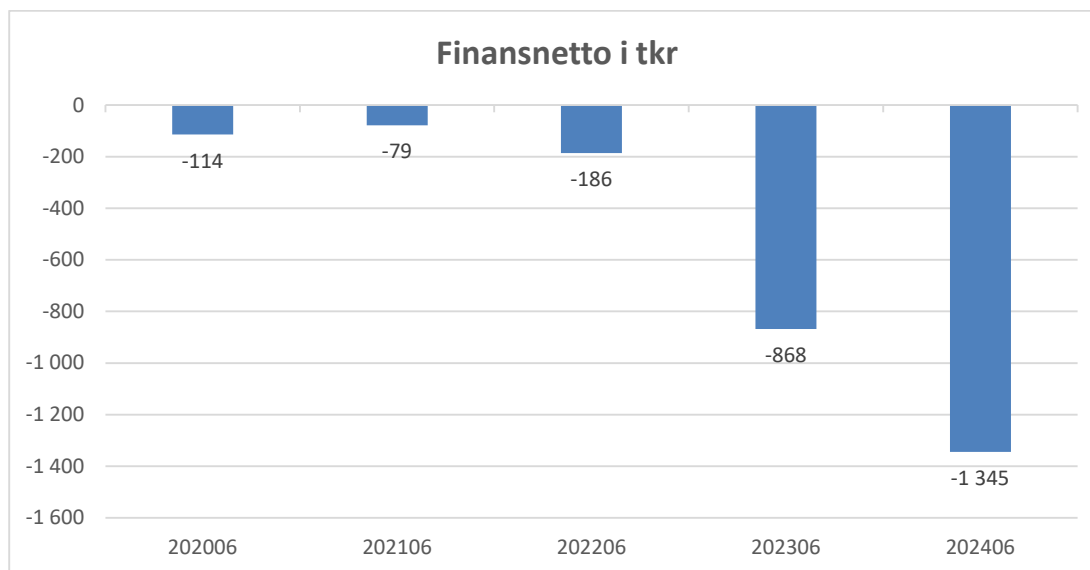
Verksamhetens intäkter har ökat med 1,1 mkr jämfört med föregående år och mot budget med 1 mkr. Ökningen mot fg år beror på att vattenpriset har höjts med 1kr/m³. Ökningen mot budget beror på att förbundet har levererat mer vatten.

Kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 1,9 mkr jämfört med föregående år och ökat mot budget med 0,5 mkr. Ökningen mot fg år beror bl.a. på ökade kostnader för personalen genom löneökningar och pensioner samt ökade kostnader för reparationer och underhåll.

Finansnetto

De finansiella intäkterna under delåret uppgår till 4 tkr. De finansiella kostnaderna uppgår till 1 349 tkr. Jämfört med budget så har finansnettot förbättrats med 3 098 tkr, vilket kommer från senarelagda investeringar. Jämfört med föregående år så har finansnettot försämrats med 477 tkr, anledningen till försämringen beror på att den långa skulden har ökat och att räntan har höjts.

Likvida medel

Skaraborgsvatten har ett eget bankkonto, ett underkonto till det koncernkonto som Skövde kommun har i Swedbank. Saldot per 240630 var – 90 403 tkr.

Skulden på bankkontot sedan 231231 har ökat med 2 363tkr, vilket beror bl.a. på investeringar i snabbfilter.

Materiella anläggningstillgångar

Kvarvarande bokfört värde på ledningsnät, vattenverk och pumpstationer uppgår till 246 993 tkr därtill kommer ett kvarvarande bokfört värde på maskiner, inventarier och fordon på 4 464 tkr.

Finansiella risker

Förbundet har en liten finansiell risk då de för tillfället har ett negativt saldo på bankkontot. För mer information om hanteringen av de finansiella riskerna se förbundets information om de ekonomiska målen.

Pensioner

Förbundet har ingen skuld för den förmånsbestämda ålderspensionen och den intjänade pensionsrätten per 1997-12-31 då det har tryggats genom försäkring. Kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen uppgår till 569 tkr i år och (191 tkr fg år). Förbundet har inga särskilda pensionsåtaganden som avviker från normalavtalet. Förbundet har däremot kortfristig skuld för premier till 9 personers avgiftsbaserade pensionsrätt.

Händelser av väsentlig betydelse

- Vi har upphandlat leverantör för utbyggnaden av vattenverket med en avskiljande mikrobiologisk barriär. Projektet kommer att utföras som en samverkansentreprenad där vi har stora möjligheter att påverka och vara delaktiga, just nu pågår den sk FAS 1 vilket är en projekteringsfas inför kommande byggfas.
- Vi har även arbetat vidare med övriga pågående och planerade projekt. Vid Hjällö pågår fortfarande arbeten med elombyggnad, vi projekterar vidare för labbet i Borgunda och vi har upphandlat en entreprenör för att kunna fortsätta med ledningsarbeten.
- Ytterligare ett sandfilter har renoverats enligt plan.
- Har inte inträffat några väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Målen inom förbundet fastställs och tas fram av direktionen.

Budgeten tas fram av anställda på förbundet i samarbete med ekonomiavdelningen på skövde kommun. Budgeten fastställs sedan av direktionen. Budgeten och de ekonomiska målen följs upp vid delårs- och årsbokslut.

Verksamhetsmålen följs i huvudsak upp genom löpande avrapportering på direktionens möten.

Internkontrollen följs upp genom omfattande provtagning samt analys av vattenkvaliteten samt även vid attestering av fakturor.

Leveranser

Förbundet har under första halvåret 2024 producerat 4 214 306 m³ vatten av god kvalitet, vilket är jämförbart mot föregående år.

Till enskilda abonnenter samt Tidaholms och Hjo kommuner har levererats 194 732 m³. Vilket är en ökning från föregående år.

Vattenpriset har under året varit 5,5 kr/m³ till medlemskommunerna och 6 kr/m³ till enskilda abonnenter för renvatten respektive 3,75 kr/m³ för råvatten.

Medelproduktionen har under året varit 23 156 m³/d och den största dygnsförbrukningen 30 163 m³ jämfört med 23 023 m³/d resp 32 829 m³ för år 2023, vilken 2024 inträffade den 23 Maj.

Den procentuella fördelningen av kommunernas förbrukning har varit Skövde 51,9 % (51,5%), Skara 22,2 % (22,3 %) och Falköping 25,9 % (26,2 %). Föregående år i parentes.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Ekonomiska mål

Direktionen har under år 2022 beslutat att justera de ekonomiska målen till:

- Att avgiftsnivåerna tydliggörs för medlemskommunerna med god framförhållning och med ett flerårsperspektiv framåt, i syfte att underlätta ägarnas ekonomiska planering och att minimera abrupta förändringar av vattenavgiften.
- Att avgiftsnivåer väljs så att förbundets skuld år 2032 ej motsvarar mer än fyra årsomsättningar, i syfte att undvika en räntekänslig ekonomi.

Utvärdering av ekonomiska mål

- Priset till medlemskommunerna har höjts från 4,5kr/m³ 2023 till 5,5kr/m³ 2024, vilket är helt enligt budget och investeringsplan, därmed är målet uppfyllt.

- Skulderna överstiger inte fyra årsomsättningar, därmed är målet uppfyllt. Förbundets omsättning har under de fyra senaste åren totalt uppgått till 150 363 tkr. Förbundets korta och långa skulder per 240630 uppgår till 96 631 tkr.

Verksamhetsmål

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet.

Verksamhetsmålet är uppfyllt då vi ej haft några läckor eller andra driftavbrott som påverkat vattenleveranserna till kommunerna. Vi har ej heller haft några anmärkningar på analyserna som påverkat vattenkvaliteten.

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Direktionens sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2024 är att god ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts.

Delårets resultat

Delårets resultat är 4 621 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 532 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda. En annan orsak till det bättre resultatet är att förbundet levererat mer vatten än budgeterat. Delårets resultat är sämre jämfört med fg år och anledningen till det är ökade verksamhetsintäkter under år 2023 och då genom ett elstöd på 3,1 mnkr som förbundet inte fick under år 2024. En annan orsak till att resultatet är sämre beror på ökade kostnader för personalen i form av löneökningar och pensioner. Ökade kostnader för reparationer och underhåll är också en orsak till det sämre resultatet.

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 958tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 2 695tkr, Ultrafilteranläggning med 1 475 tkr och Nätstation Hjällö med 1 351 tkr.

Balanskravsresultatet

Årets resultat enligt balanskravet	2024	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	6 820	8 447	6 717	9 007
-Samtliga realisationsvinster	-	-	-	-
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	6 820	8 447	6 717	9 007
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
+Användning av medel från Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
=Balanskravsresultat	6 820	8 447	6 717	9 007

Siffran för år 2024 avser prognos medan de andra siffrorna är verkliga resultat.

Väsentliga personalförhållanden

LEDAMÖTER I DIREKTIONEN SAMT REVISORER.

Ledamöter:

Ordinarie:

Håkan Ehn, ordf.	Skara
Clary Starck, v ordf.	Skövde
Ed Kahrs	Falköping
Jan Walander	Skara
Jörgen Frödelius	Skövde
Roger Lundberg	Falköping
Göran Segerstedt	Skövde

Ersättare:

Lars Berg	Skara
Anders Karlsson	Skövde
Vanja Wallemyr	Falköping
Sven-Olof Ask	Skara
Carina Pettersson	Skövde
Christer Carlsson	Falköping
Kay Henningson	Skövde

Direktionen har under året haft två sammanträden.

Revisorer

Ordinarie:

Birgitta Johansson	Skövde
Christina Eliasson	Skara
Ingrid Schwanborg	Falköping

Ersättare:

Philip Segel	Skövde
Ess Ahlgrand	Skara
Lars Elinderson	Falköping

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

10 (22)

PERSONALFÖRTECKNING

Carl Doverholm

Sören Pettersson
Marcus Svensson
Erik Björk
Henrik Persson
Henrik Larsson
Arne Nordh
Josefine Stångberg
Daniel Persson

Förbundsdirektör

Maskinteknik / ledningsnät
Fastighet / fordonsteknik
Elteknik
Projektledare entreprenader
Processsteknik
Säkerhetssamordnare
Kvalitetsansvarig
Kartor och Säkerhet

Utbildningar

Del av personalen har genomgått utbildning i riskhantering.

Sjukfrånvaro	202406	202306
Total sjukfrånvaro %	0,23 %	1,47%
- långtidssjukfrånvaro* %	0 %	0%

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Personalvård

Företagshälsovården inom förbundet är ordnad genom anslutning till Skaraborgshälsan.

Personalsammansättning

Medelantal anställda

20240630

Medelantal
anställda
9

Varav
män
7

20230630

Medelantal
anställda
8

Varav
män
7

Åldersfördelning

	20240630	20230630
20-29 år i %	0	0
30-39 år i %	22	25
40-49 år i %	33	37,5
50-59 år i %	22	12,5
60 år - i %	22	25

Vi har sedan Maj 2024 utökat personalen med en drifttekniker som kommer att ansvara för kartor och mätning mm. Han kommer även överta ansvaret som säkerhetssamordnare vid årsskiftet pga en pensionsavgång. En drifttekniker kommer vid halvårsskiftet att avsluta sin anställning hos oss, rekrytering av den tjänsten pågår. Vi behöver även utöka personalen mer när labbet är i drift samt utbyggnaden av processen.

Förväntad utveckling

Förbundet gör positiva resultat för att kunna betala investeringar med egna medel.

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät för att säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubbleringen kommer enligt nuvarande bedömning att pågå till ca år 2030. Investeringen beräknas enligt nuvarande investeringsplan uppgå till ca 328 000 tkr. Då projekten är beroende av myndighetsbeslut och lagen om offentlig upphandling samt avtal med berörda fastighetsägare så är en exakt tidsplan mycket svår att följa, en del budgeterade projekt har pga av detta blivit förskjutna i tid vilket påverkar bla resultatet genom avskrivningarna. Fram till 240630 har vi investerat för 223 309tkr.

Ökade krav

Vår verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter, vilka säger att vi skall ha minst två stycken mikrobiologiska säkerhetsbarriärer för att säkerställa dricks vattenkvalitén. Vi har idag klor och UV ljus vilka båda är inaktiverande. För att kunna tillgodoräkna oss klor som barriär skall det vara fritt klor, vi har kloten bunden till kloramin på grund av de långa ledningsnäten. Vi behöver en avskiljande barriär också för att framtidssäkra vattenkvalitén när kommunerna växer.

Vi har utfört en mikrobiologisk säkerhetsanalys (MBA) samt ett flertal andra utredningar som visar på svagheter i vattenverkets mikrobiologiska säkerhetsbarriärer. På grund av vattenverkets utformning och avsaknaden av reservoarvolym kan ej tillräcklig kontakttid mellan klor och vatten erhållas för att uppnå föreskrivna log- reduktioner av bakterier och virus.

Eventuella klimatförändringar kan även ge oss ett förändrat råvatten, Vätterns vatten har hittills varit stabilt, tom för vår del blivit bättre men vi ser att det blir varmare.

Miljöredovisning

Förbundet genomför fortlöpande uppföljning och kontroll av möjliga energisparåtgärder.

Vattenkemi

För kloraminbildning och desinfektion av vattnet, har 2 ton ammoniumsulfat och 25 ton natriumhypoklorit förbrukats. För alkalinitetshöjning och pH-justering har 47 ton koldioxid och 37,8 ton kalk förbrukats.

Kemikaliekostnaden inklusive hyra av gastank samt licens för kloramin har totalt uppgått till 493 tkr. För desinfektion använder vi även UV-ljus som medfört en material- och servicekostnad på 199 tkr.

Vattenkvalitet och provtagning

Vattenanalyser med avseende på temperatur, pH-värde och kloröverskott för kontroll av processtyrning, har utförts dagligen av kvalitetsansvarig driftstekniker eller driftsledaren. Under 2023 kom de nya dricksvattenföreskrifterna (LIVSFS 2022:12) börjat vilket bland annat har resulterat i en utökad provtagningsfrekvens på råvatten. Mikrobiologiska och kemiska vattenprov enligt fastställt kontrollprogram har skickats till ackrediterat laboratorium- Eurofins AB för analys. Under året har 26 dricksvattenprover, 26 råvattenprover analyserats enligt ordinarie protagningsprogram, ur mikrobiologisk och kemisk synpunkt. Vi har tillgång till analysrapporter från Falköping- och Skara kommun via webportalen EOL (Eurofins Online). Vi kommer även fortsättningsvis ta del av kommunernas nätprover vilket ger oss en bättre överblick på fler punkter. Av proverna för utgående dricksvatten samt för nätprov, där en bedömning görs av ackrediterat laboratorium, var alla prover godkända med god marginal, såväl mikrobiologiskt som kemiskt.

Utöver det fastställda kontrollprogrammet har förklorat råvatten från Hjällö samt inkommande råvatten i Borgunda analyserats med avseende på mikroorganismer vid 26 tillfällen. De mikrobiologiska proverna på förklorat råvatten utgående från Hjällö har det vid enstaka tillfällen påvisats intestinal enterokocker, mikrosvamp och odlingsbara mikroorganismer på en nivå som är över livsmedelsverkets gränsvärden för dricksvatten (LIVSFS 2022:12).

Prover som tagits och analyserats utöver Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:12), har innefattat 1 provtagning vid Hjällö pumpstation med avseende på Cryptosporidium. Extra provtagning har även gjorts vid såväl Hjällö pumpstation samt Borgunda vattenverk med avseende på trihalometaner, THM, samt PFAS. PFAS har provtagits vid 1 tillfälle. Samtliga visade halter under livsmedelsverkets gränsvärde. Vi har även börjat med regelbunden provtagning av alla överlämningsställen (ventilkamrar), där varje kommuns överlämningsställe provtas var tredje vecka. Provtagning har även skett på snabbsandfilter 3, som under året renoverats. Dessa analyser var samtliga inom marginalen för godkänt dricksvatten. Förbundet har även under 2023 hjälpt anslutna vattenföreningar med provtagning enligt regelverket för dricksvatten (LIVSFS 2022:12). Fördelarna för Skaraborgsvatten med detta är bl.a en bättre bild av vattenkvaliteten ute i distributionsnätet.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

13 (22)

Resultaträkning

Tkr

Resultaträkning, tkr	Not	2024-01-01- 2024-06-30	2023-01-01- 2023-06-30	Prognos helår 2024	Budget helår 2024
Verksamhetens intäkter	2	24 065	22 963	47 065	46 154
Verksamhetens kostnader	3,14	-14 103	-12 206	-28 206	-27 248
Avskrivningar	4	-3 995	-3 715	-8 627	-9 400
Verksamhetens nettoresultat		5 967	7 042	10 232	9 507
Verksamhetens resultat		5 967	7 042	10 232	9 507
Finansiella intäkter	5	4	2	8	0
Finansiella kostnader	6	-1 349	-870	-3 420	-4 443
Resultat efter finansiella poster		4 621	6 174	6 820	5 064
Extraordinära poster		0	0	0	0
Delårets/Årets resultat		4 621	6 174	6 820	5 064

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

14 (22)

Balansräkning	Not	2024-06-30	2023-12-31
Tkr			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7	246 993	244 076
Maskiner, inventarier och fordon	8	4 464	4 418
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	9	15	15
Summa anläggningstillgångar		251 472	248 509
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	10 459	6 634
Summa omsättningstillgångar		10 459	6 634
SUMMA TILLGÅNGAR		261 931	255 143

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten 15 (22)
Org.nr 222000-0281

Balansräkning	Not	2024-06-30	2023-12-31
Tkr			
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		4 621	6 603
Övrigt eget kapital		160 679	154 076
Summa eget kapital		165 300	160 679
Skulder			
Långfristiga skulder	11	90 403	88 040
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 165	3 304
Övriga kortfristiga skulder		974	660
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3 089	2 460
Summa kortfristiga skulder		6 228	6 424
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		261 931	255 143
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

16 (22)

Kassaflödesanalys

Tkr

	Not	2024-01-01 -2024-06-30	2023-01-01 -2023-06-30
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		4 621	6 174
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	12		
Av- och nedskrivningar		3 995	3 715
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		8 616	9 889
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-3 825	-2 613
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-196	-6 333
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 595	943
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	13	-6 958	-6 973
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 958	-6 973
Finansieringsverksamheten			
Upplåning		2 363	6 030
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		2 363	6 030
Årets kassaflöde		0	0
Likvida medel vid årets början		0	0
Likvida medel vid årets slut		0	0

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. De största intäkterna är vattenintäkter som faktureras månadsvis till medlemskommunerna i förbundet.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med eventuella investeringsbidrag och verkställda avskrivningar. Anläggningarna aktiveras när anläggningen är klar att användas.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Skaraborgsvattens förmånsbestämda ålderspension hanteras via försäkringslösning. Årets premier uppgår till 569 tkr (191 tkr fg delår). Avgiftsbaserade pensionsavgifter erläggs löpande.

Komponentavskrivningar har införts under 2015. Det som fanns innan 2015 har gått igenom med avseende på väsentlighet och en del mindre justeringar har gjorts.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar är:

Fastigheter 5 år
Fastigheter 7 år
Fastigheter 9 år
Fastigheter 10 år
Fastigheter 13 år
Fastigheter 15 år
Fastigheter 18 år
Fastigheter 20 år
Fastigheter 25 år
Fastigheter 30 år
Fastigheter 33 år
Fastigheter 50 år
Fordon 5 år
Inventarier 3 år
Inventarier 5 år
Inventarier 10 år
Maskiner 5 år
Maskiner 10 år
Maskiner 20 år
Mark skrivs ej av

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

18 (22)

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2024-01-01 -2024-06-30	2023-01-01 -2023-06-30
Vattenförsäljning		
Skövde	12 022	9 694
Skara	5 146	4 269
Falköping	6 011	5 163
Övriga vattenintäkter(Tidaholm, Hjo och enskilda abonnenter)	867	714
Övriga verksamhetsintäkter	19	3 123
Summa verksamhetens intäkter	24 065	22 963

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2024-01-01 -2024-06-30	2023-01-01 -2023-06-30
Elektrisk energi	3 548	3 236
Personalkostnader	4 623	3 829
Reparation och underhåll	2 487	390
Övriga främmande tjänster (bl.a.provtagningar, ek tjänster)	788	1 191
Övriga verksamhetskostnader (vattenuttagsavgift, kemikalier, processdatasystem)	2 657	3 559
Summa verksamhetens kostnader	14 103	12 206

Not 4 Avskrivningar

	2024-01-01 -2024-06-30	2023-01-01 -2023-06-30
Avskrivning byggnader och tekniska anläggningar	3 405	3 091
Avskrivning maskiner, inventarier och fordon	590	624
Summa avskrivningar	3 995	3 715

Not 5 Finansiella intäkter

	2024-01-01 -2024-06-30	2023-01-01 -2023-06-30
Ränteintäkter	4	2
Summa finansiella intäkter	4	2

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

19 (22)

Not 6 Finansiella kostnader

	2024-01-01 -2024-06-30	2023-01-01 -2023-06-30
Räntekostnader	1 349	870
Summa finansiella kostnader	1 349	870

Not 7 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2024-06-30	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	306 790	290 180
Investeringar	6 322	16 610
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	313 112	306 790
Ingående avskrivningar	-62 714	-56 333
Årets avskrivningar	-3 405	-6 381
Utgående ackumulerade avskrivningar	-66 119	-62 714
Utgående redovisat värde	246 993	244 076

Not 8 Maskiner, inventarier och fordon

	2024-06-30	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24 252	23 358
Investeringar	636	894
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 888	24 252
Ingående avskrivningar	-19 834	-18 565
Årets avskrivningar	-590	-1 269
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20 424	-19 834
Utgående redovisat värde	4 464	4 418

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar

	2024-06-30	2023-12-31
Andelar i Borgunda belysningsföretag	15	15
Summa finansiella anläggningstillgångar	15	15

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

20 (22)

Not 10 Fordringar

	2024-06-30	2023-12-31
Kundfordringar	5 516	3 737
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 065	2 246
Mervärdeskattefordringar	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	878	650
Summa fordringar	10 459	6 634

Not 11 Långfristiga skulder

	2024-06-30	2023-12-31
Ingående låneskuld	88 040	79 290
Nyupplåningar under året	2 363	8 750
Utgående låneskuld	90 403	88 040

Skulder till koncernföretag	90 403	88 040
Summa	90 403	88 040

Summa långfristiga skulder **90 403** **88 040**

Anledningen till lånet beror på stora investeringar i ledningsnätet.

Not 12 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2024-06-30	2023-06-30
Av- och nedskrivningar	3 995	3 715
	3 995	3 715

Not 13 Investeringar i materiella anläggningstillgångar

	2024-06-30	2023-06-30
Årets investeringar	6 958	6 973
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	6 958	6 973

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

21 (22)

Not 14 Arvode till revisorer

	2024-06-30	2023-06-30
Arvode sakkunnigt biträde	49	19
Arvode till förtroendevalda revisorer	14	4
Summa arvode till revisorer	63	23

Driftsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur driftsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Verksamheter	Budget 202406	Utfall 202406	Utfall 202306	Avvikelse budget 202406
Förbundet totalt				
Verksamhetens intäkter	23 077	24 065	22 963	988
Verksamhetens kostnader	-13 624	-14 103	-12 206	-479
Avskrivningar	-4 700	-3 995	-3 715	705
Finansiella intäkter	0	4	2	4
Finansiella kostnader	-2 221	-1 349	-870	872
Summa	2 532	4 621	6 174	2 089

Delårets resultat

Delårets resultat är 4 621 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 532 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda. En annan orsak till det bättre resultatet är att förbundet levererat mer vatten än budgeterat. Delårets resultat är sämre jämfört med fg år och anledningen till det är ökade verksamhetsintäkter under år 2023 och då genom ett elstöd på 3,1 mnkr som förbundet inte fick under år 2024. En annan orsak till att resultatet är sämre beror på ökade kostnader för personalen i form av löneökningar och pensioner. Ökade kostnader för reparationer och underhåll är också en orsak till det sämre resultatet.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
Org.nr 222000-0281

22 (22)

Investeringsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur investeringsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Investeringarna nedan är gjorda i materiella anläggningstillgångar.

Projekt	Budget 202406	Utfall 202406	Avvikelse	Utfall 202306
Ledningssystem	15 000	583	14 417	1 224
El utrustning	250		250	
Maskinutrustning	500		500	265
Fastighet	400	104	296	
Fastighet Hjällö		74	-74	
Fordon	200		200	
Inventarier	50	618	-568	
Ultrafilteranläggning, övrig utrustning		1 475	-1475	
Kalkdoseringsanläggning				165
Ställverk Hjällö		58	-58	
Renovering snabbfilter	1 500	2 695	-1 195	3 128
Processdatasystem				401
Nätstation Hjällö		1 351	-1 351	1 790
Summa nettoinvesteringar	17 900	6 958	10 942	6 973

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 958tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 2 695tkr, Ultrafilteranläggning med 1 475 tkr och Nätstation Hjällö med 1 351 tkr.

Årets investeringar är lägre jämfört med budget vilket beror på att investeringarna har blivit senarelagda.

VON § 94/24 Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

VON2024.0005

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2024-11-28	94/24

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att fastställa vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2025-2027 med internbudget och intern kontrollplan.

Bakgrund

Verksamhetsplanen är upprättad enligt anvisningar för nämndernas verksamhetsplaner. Verksamhetsplanen innehåller även internbudget och intern kontrollplan för 2025. Vård- och omsorgsnämndens internbudget omfattar 1 254 miljoner kronor enligt tilldelad budgettram.

Syftet med nämndens verksamhetsplan är att beskriva inriktningen för nämndens prioriterade utvecklingsarbete. I verksamhetsplanen finns nämndens prioriterade utvecklingsmål:

- Den enskilde ska vara delaktig och ha inflytande över sin vård och omsorg
- Vi ska förebygga och möta medborgarnas behov av vård och omsorg

Verksamhetsplanen innehåller tre uppdrag till förvaltningen:

- Anpassning till nya socialtjänstlagen
- Framtida boendebehov och samverkan kring planering
- Utveckling förebyggande verksamhet för seniorer

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2025-2027
Bilaga VP Internkontrollplan 2025
Verksamhetsplan 2025

Skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomichef
Budgetcontroller
Ledningsgrupp sektor vård och omsorg
Handläggaren

KFN § 61/24

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

KFN2024.0097

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämnden	2024-12-11	61/24

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna upprättad verksamhetsplan med budget och internkontrollplan för nämnden år 2025-2027.

Bakgrund

Ersättningsbelopp per aktivitet, som utgör en av komponenterna i framräknandet av verksamhetsbidrag till föreningar, beslutas till:

- 43 kr för föreningar inom idrott, natur och friluftsliv
- 204 kr för föreningar för personer med funktionsvariation

Poängvärdet för anläggningsbidrag beslutas till 428 kr. Lokalbidraget för bygdegårdsföreningar ändras från 98 kr per kvadratmeter till 100 kr per kvadratmeter.

Verksamhetsplan med budget och internkontrollplan är upprättad enligt riktlinjer för nämndernas verksamhetsplaner. Verksamhetsplanen med budget och internkontrollplan utgår från Skövde kommuns strategiska plan med budget.

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2025 uppgår till 223 miljoner kronor. De poster som har påverkat ramen mellan åren 2024 och 2025 är pris- och personalindex, investeringsrelaterade driftkostnader, budgetprioriteringar, verksamhetsövergångar och effektivisering.

Pris- och personalindex uppgår till 5,8 miljoner kronor och ska täcka indexuppräknings av framför allt lokalhyra och personalkostnader. Kultur- och fritidsnämnden har i budget 2025 fått ökad driftskompensation för lokalinvesteringar motsvarande 7,2 miljoner kronor. I posten för verksamhetsövergång ingår kompensation för Billingsprojektet och flytt av fritidssamordnare från SVO.

I budgetprioriteringarna för 2025 har kultur- och fritidsnämnden fått indexuppräknings för föreningsbidrag om 0,2 miljoner kronor och 0,35 miljoner kronor för kulturtrappan. Slutligen ingår ett effektiviseringskrav om 2,2 miljoner kronor.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2025-2027

Skövde kommun
Kultur- och fritidsnämnden

Protokollsutdrag

10 (15)

Bilag VP Internkontrollplan 2025
Verksamhetsplan 2025

Skickas till

Kommunstyrelsen

Ekonomi

Olivia Sandahl

Verksamhetsplan 2025

Kultur och fritidsnämnden

Rapportperiod: 2025-04-30

Verksamhetsplan 2025

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Kultur- och fritidsnämndens grunduppdrag	2
3	Prioriterade utvecklingsmål	2
3.1	Kultur och fritid i Skövde skapar förutsättningar för en meningsfull fritid för alla barn och unga	2
3.2	Kultur- och fritidslivet i Skövde attraherar nya medborgare	3
4	Internbudget	5
4.1	Nämndens internbudget	5
4.2	Nämndens investeringsbudget 2025.....	5
5	Kvalitetssäkring av grunduppdraget.....	5
6	Internkontroll.....	6
6.1	Sammanfattning internkontrollarbetet.....	6

1 Inledning

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden planerar och prioriterar sin verksamhet för kommande budgetår. Planen har sin utgångspunkt i nämndens grunduppdrag, så som det definieras i den kommunala styrning (reglemente och kommunala styrdokument som Vision Skövde 2040 och strategisk plan med budget) och i den statliga styrningen (lagar och förordningar).

Verksamhetsplanen innehåller nämndens prioriterade utvecklingsmål, kvalitetssäkring av grunduppdraget, internbudget och intern kontrollplan.

2 Kultur- och fritidsnämndens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag definieras både utifrån statlig och kommunal styrning. Den statliga styrningen består av ett antal lagar, bland annat speciallagar, förordningar och föreskrifter. Den kommunala styrningen utgår från reglementet där grunduppdraget för varje nämnd finns beskrivet. I nämndens grunduppdrag ingår också att förhålla sig till kommunala styrdokument som gäller för verksamheten, till exempel Vision Skövde 2040, strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål samt andra centrala styrdokument som översiktsplanen, program- och policydokument. Nedan finns en sammanfattning av nämndens grunduppdrag såsom det är definierat i reglementet:

Kultur- och fritidsnämndens uppgift är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens relationer med och utveckling av föreningslivet, vad gäller de föreningar som hör till nämndens verksamhetsområde. Dessutom ska nämnden fullgöra de uppdrag som Västra Götalandsregionen och Skövde kommun fastställt för konstmuseet. Nämndens uppdrag omfattar verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna.

Nämnden lyder också under bibliotekslagen (2013:801), museilagen (2017:563) och ansvarar för ärenden enligt lotterilagen (2018:1138).

Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten. Nämnden ska i sitt arbete beakta hållbarhetsperspektiven, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt barnrättsperspektiv och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

3 Prioriterade utvecklingsmål

Nämnden fastställer prioriterade utvecklingsmål med utgångspunkt i nämndens grunduppdrag. Till målen kopplas ett antal indikatorer som möjliggör en kvalitativ och sammantagen analys. Indikatorerna utgör ett av flera underlag i analysen vid uppföljning av målen. Till målen kan det också kopplas uppdrag. Valet av prioriterade utvecklingsmål för mandatperioden baseras på en nulägesanalys som presenterades i samband med fastställandet av målen i verksamhetsplanen för 2024.

3.1 Kultur och fritid i Skövde skapar förutsättningar för en meningsfull fritid för alla barn och unga

*Varför är målområdet viktigt? *

Konkreta effekter som ska uppnås
Flera barn och unga deltar i kultur- och fritidsaktiviteter
Ökat deltagande bland barn och unga i kultur- och fritidsaktiviteter från de geografiska områden där deltagandet är lågt.

Indikator
Antal barnboksutlåning biblioteket
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar, 7-20 år
Antal elever Kulturskolan
Antal besökare mötesplatser för unga totalt (KEKS)
Antal besökare mötesplatser för unga, Södra Ryd (KEKS)
Andel barn och ungas deltagande inom fritid, totalt (RegSO)
Andel barn och ungas deltagande inom fritid, Södra Ryd (RegSO)
Andel barn och unga per postort inom Kulturskolan, Södra Ryd
Andel barn och unga per postort inom Kulturskolan, Tidån
Antal låntagare barn och unga per postort, Södra Ryd, Biblioteket
Antal låntagare barn och unga per postort, Tidån, Biblioteket

Uppdrag
Utreda förutsättningarna och möjligheterna för att öka barn och ungas deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter från de områden där deltagandet är lågt.

3.2 Kultur- och fritidslivet i Skövde attraherar nya medborgare

Konkreta effekter som ska uppnås
Ökat antal besök till kultur- och fritidsaktiviteter och evenemang
Kultur- och fritidslivet i Skövde bidrar till Skövdes tillväxt
Väl gestaltade och långsiktigt hållbara livsmiljöer

Indikator
Antal besökare Kulturhuset Scen och Evenemang
Antal besökare, Arena Skövde bad
Andel besökare Kulturhuset Scen och Evenemang, inom Skövde kommun

Andel besökare, Kulturhuset Scen- och Evenemang, utanför Skövde kommun
Andel besökare, Arena Skövde bad, inom Skövde kommun
Andel besökare, Arena Skövde bad, utanför Skövde kommun
Antal programpunkter, inom kultur (evenemang som marknadsförs i evenemangsguiden)
Antal programpunkter, inom fritid (evenemang som marknadsförs i evenemangsguiden)

Uppdrag
Ta fram lokalstrategi för kultur Skövde samt en anläggningsstrategi för Fritid Skövde
Ta fram viljeinriktningar för Fritid Skövde och Kultur Skövdes destinationer
Beskrivning: Destinationerna som avses är: Arena Skövde, Billingen, Lillegården och Kulturhuset
Ta fram en plan för gestaltad livsmiljö för hela Skövde
Beskrivning: Syfte: Skapa en sektorsövergripande samverkan (genom en "gestaltningsgrupp" eller annan benämning för sådan organisation) för att sedan skapa en plan för gestaltade livsmiljöer i hela Skövde kommun.
Undersöka möjligheten för kommunen att stödja kulturutövare som har som sitt yrke och eller fritidsintresse inom kultursektorn.
Beskrivning: Syfte är att skapa kulturella upplevelser för kommunens medborgare och kulturutövarna får möjlighet till att samordna tillsammans. Kulturutövare i kommunen spelar en viktig roll i att berika det lokala kulturlivet och skapa tillfällen för medborgarna att uppleva och delta i olika kulturella uttryck
Öka Skövdes attraktivitet som bostadsort genom att ge alla grundskoleelever i Skövde, i samverkan med grundskolan, en "kulturgaranti" (kulturtrappa)
Beskrivning: Samverka med grundskolan för att ge en kulturgaranti i Skövdes grundskola genom användning av konceptet "Kulturtrapp". Genom att ge alla elever i Skövdes grundskola en "kulturgaranti" ökar Skövdes attraktivitet som bostadsort. Samt skapa god samverkansorganisation och skriftliga överenskommelser för genomförande av kulturtrapp i grundskolan.

4 Internbudget

4.1 Nämndens internbudget

Verksamhet (mnkr)	Intäkt 2025	Kostnad 2025	Nettobudget 2025
Fritid Skövde	40,0	179,5	139,5
Kultur Skövde	11,6	94,7	83,1
Internt stöd	0,0	0,7	0,7
Summa	51,6	274,9	223,3

4.2 Nämndens investeringsbudget 2025

(mnkr)	Budget 2025
Inventarier	5,0
Summa investeringar	5,0

5 Kvalitetssäkring av grunduppdraget

Utöver prioriterade utvecklingsmål ska nämnden följa upp och kvalitetssäkra sitt grunduppdrag. Syftet med detta är att säkerställa att nämnden utför sitt grunduppdrag med god kvalitet till en rimlig kostnad vilket också bidrar till en god ekonomisk hushållning i kommunen.

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag för olika verksamhetsområden utifrån:

- Kundens/medborgarens uppfattning/upplevelse (ex nöjdhet med bemötande/tjänstens utförande etc),
- Verksamhetens kvalitet (ex tillgänglighet, handläggningstid, personalkontinuitet i verksamheten)
- Verksamhetens kostnadseffektivitet (ex kostnad per brukare/elev/invånare, nettokostnadsavvikelse eller referenskostnader).

Utvecklingen inom arbetsgivarområdet rapporteras till nämnderna genom tertialrapport 2 och verksamhetsberättelsen för helåret. Detta mot bakgrund av att det ligger i kommunstyrelsens grunduppdrag att vara anställningsmyndighet för hela kommunen.

Uppföljning av grunduppdraget sker i samband med tertial 3 och presenteras i verksamhetsberättelsen. För att nämnden ska få en sammantagen analys kopplad till grunduppdraget så ansvarar sektorchefen för att, i samråd med nämnden, ta fram lämpliga indikatorer som ska följas upp och analyseras.

Uppföljningen av verksamhetens grunduppdrag ska vara tillräckligt omfattande för att kunna bedöma verksamhetens kvalitet/effektivitet men behöver inte vara heltäckande i samtliga perspektiv. I det fall nämnden också ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete enligt nationella lagar och föreskrifter hänvisas till sådan uppföljning för mer detaljerad uppföljning av kvaliteten inom verksamheten.

6 Internkontroll

6.1 Sammanfattning internkontrollarbetet

Här sammanfattas arbetet med årets internkontrollplan. Nämndens internkontrollplan återfinns i bilagan till verksamhetsplanen. Där kan du ta del av de granskningar och åtgärder som nämnden beslutat om, utifrån genomförd riskanalys, i syfte att stärka den interna kontrollen.

Interkontrollen för 2025 års verksamhetsplan har genomförts genom dialog med Kultur- och fritidsnämnden. Tjänstepersoner har tagit fram ett grundmaterial som nämnden fått göra tillägg eller revideringar till.

De risker som är bedömda som höga eller som anses i behov av kontroller är:

- Dokumenthantering
- Inköp
- Säkerhet
- Föreningsbidrag
- Offentlighetsprincipen

Att förmedla kännedom om rutiner för och vid krisberedskap är en identifierad risk som behöver hanteras genom åtgärder i form av informationsinstatser.

Bilaga: VP Internkontrollplan 2025

Kultur och fritidsnämnden

Rapportperiod: 2025-04-30

1 Granskningar

Område	Risk	Riskvärde	Granskning	Granskning beskrivning
Delegationsordning	Delegationsordningen med ansvarsfördelning är ej känd	8	Att stickproven är genomförda och delegationsbeslut är anmälda	Dialog med ansvarig för kontrollen att stickprov är genomförda samt att ev gjorda delegationsbeslut anmälts enligt riktlinjer\.
Dokumenthantering	Brister i dokumenteringen	9	Att stickprov och dialoger är genomförda	Dialog med ansvarig för kontrollen att stickprov och dialoger är gjorda\. Att bevakning av löptider på avtal bevakas\.
Hantering föreningsbidrag	Föreningsbidrag blir felaktigt utbetalda utifrån riktlinjer	4	Att stickprov och dialoger är genomförda	Dialog med ansvarig för kontrollen att underlag är kontrollerade, samt att bedömningar är gjorda\.
Inköp	Utifrån riktlinjer och upphandlade avtal görs inköp felaktigt	8	Att analys av gjorda inköp är genomförd	Dialog med controller sektor SMS att statistik är framtagen och analyserad, att fakturor inför slutattest varit säkrade genom följesedel eller kvitto
Offentlighetsprincipen	Dokument hanteras felaktigt utifrån riktlinjer	6	Att dialoger är genomförda	Dialog med ansvarig för kontrollen att dialog är genomförd\.
Säkerhet	Rutin för säkerhetskontroll följs ej.	8	Att stickprov och dialoger är genomförda	Dialog med ansvarig för kontrollen att stickprov på aktuella enheter är gjorda, samt att dialoger mellan chef och controller är genomförda\.

2 Åtgärder

Område	Risk	Riskvärde	Åtgärd	Åtgärd beskrivning
Krisberedskap	Kännedom om rutiner för att hantera en krissituation saknas	9	Öka kännedomen och förbättra beredskap vid krissituation	Information om krisberedskap och rutiner tas upp som en punkt under arbetsplatsträffar av berörd enhetschef.